

KALKINMA AJANSLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İZMİR
KALKINMA
AJANSI

2023

ÇALIŞMA
PROGRAMI

KALKINMA AJANSLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İZMİR
KALKINMA
AJANSI

İZMİR KALKINMA AJANSI
2023 YILI ÇALIŞMA PROGRAMI

İÇİNDEKİLER

1. YÖNETİCİ ÖZETİ	6
2. GİRİŞ	8
2.1. Kuruluş Süreci ve Organizasyon Yapısı	9
2.2. Kurumsal Temel Politika ve Öncelikler	10
2.3. 2014-2023 İzmir Bölge Planı	10
3. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR	11
3.1. Yenilik Ve Girişimcilik Sonuç Odaklı Programı	12
3.1.1. Amaç	13
3.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	13
3.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri	16
3.1.4. Proje ve Faaliyetler	18
3.1.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması	23
3.1.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri	25
3.1.7. İzleme ve Değerlendirme	25
3.2. Temiz Enerji Ve Temiz Teknolojiler Sonuç Odaklı Programı (TETSOP)	26
3.2.1. Amaç	27
3.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	27
3.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri	30
3.2.4. Proje ve Faaliyetler	33
3.2.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması	40
3.2.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri	41
3.2.7. İzleme ve Değerlendirme	41
3.3. Deniz Ekonomisi Sonuç Odaklı Programı (DESOP)	42
3.3.1. Amaç	43
3.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	43
3.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri	46

3.3.4.	Proje ve Faaliyetler	47
3.3.5.	Program Süresi ve Zaman Planlaması	54
3.3.6.	Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri	55
3.3.7.	İzleme ve Değerlendirme	55
4.	KURUMSAL GELİŞİM	56
4.1.	Faaliyetler	57
4.1.1.	Araştırma, Analiz ve Programlama:	58
4.1.2.	İşbirliği ve Koordinasyon	58
4.1.3.	Kapasite Geliştirme	58
4.1.4.	Tanıtım Faaliyetleri	58
4.1.5.	AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler	59
4.1.6.	Diğer Proje ve Faaliyetler	59
5.	YEREL KALKINMA FIRSATLARI	62
5.1.	Amaç	63
5.2.	Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	63
5.3.	Sonuç ve Çıktı Hedefleri	63
5.4.	Proje ve Faaliyetler	64
5.4.1.	Araştırma, Analiz ve Programlama	65
5.4.2.	İşbirliği ve Koordinasyon	65
5.4.3.	Tanıtım Faaliyetleri	66
5.4.4.	Ajans Destekleri	67
5.4.5.	AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler	68
5.5.	Program Süresi ve Zaman Planlaması	69
5.6.	Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri	69
5.7.	İzleme ve Değerlendirme	69
6.	SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	70

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
ALUP	Aliağa Limanları Arka Alanı Ulaşım ve Lojistik Etüdü İle Müdahale Perspektifi
ARDEB	Araştırma Destek Programları Başkanlığı
Ar-Ge	Araştırma Geliştirme
B2B	Business to Business
BGUS	Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi
BM	Birleşmiş Milletler
DCMS	İngiltere Spor, İletişim ve Medya Bakanlığı
DESOP	Deniz Ekonomisi Sonuç Odaklı Programı
EBSO	Ege Bölgesi Sanayi Odası
EHİS	Endüstriyel İklimlendirme Havalandırma ve Soğutma
EİB	Ege İhracatçı Birlikleri
ENSİA	Enerji Sanayicileri ve İş Adamları Derneği
EURADA	Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği (European Association of Development Agencies)
GCIP	Küresel Temiz Teknolojiler İnovasyon Programı (Global Cleantech Innovation Programme)
GPD	Güdümlü Proje Desteği
GWEC	Küresel Rüzgar Enerjisi Konseyi (Global Wind Energy Council)
IMO	Dünya Denizcilik Örgütü
İBB	İzmir Büyükşehir Belediyesi
İEÜ	İzmir Ekonomi Üniversitesi
İSTKA	İstanbul Kalkınma Ajansı
İTB	İzmir Ticaret Borsası
İYTE	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
İZBP	2014-2023 İzmir Bölge Planı
İZFAŞ	İzmir Fuarçılık Hizmetleri Kültür ve Sanat Etkinlikleri A.Ş.
İZKA	İzmir Kalkınma Ajansı
İZTO	İzmir Ticaret Odası
KAGM	Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü
KG	Kurumsal Gelişim
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KYB	Kurumsal Yönetim Birimi
MBPB	Mavi Büyüme Politikaları Birimi

OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (Organization for Economic Co-operation and Development)
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
PİGK	Proje ve İş Geliştirme Koordinatörlüğü
PUİB	Proje Uygulama ve İzleme Birimi
SOP	Sonuç Odaklı Program
STB	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
TETSOP	Temiz Enerji ve Temiz Teknolojiler Sonuç Odaklı Programı
TGB	Teknoloji Geliştirme Bölgesi
TİKA	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TTO	Teknoloji Transfer Ofisi
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜREB	Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği
UAB	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
UNCTAD	Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (United Nations Conference on Trade and Development)
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (United Nations Development Programme)
Ür-Ge	Ürün Geliştirme
YBPB	Yeşil Büyüme Politikaları Birimi
YDO	Yatırım Destek Ofisi
YGSOP	Yenilik ve Girişimcilik Sonuç Odaklı Programı
YGPB	Yenilik ve Girişimcilik Politikaları Birimi
YKF	Yerel Kalkınma Fırsatları

1. YÖNETİCİ ÖZETİ

Kalkınma ajansları 2018 yılından itibaren faaliyetlerini Sonuç Odaklı Program (SOP) yaklaşımı çerçevesinde sürdürmektedir. Bu yaklaşımın özünde, ajansların yürüteceği faaliyetlerin ve sağlayacakları mali ve teknik desteklerin, bölgesel ihtiyaçlar odağında sonuç elde etmeye dönük orta vadeli programlar şeklinde belirlenmesi ve uygulamanın somut performans göstergeleri bazında izlenmesi bulunmaktadır.

Önceki dönemde yapılan analizler ve saha çalışmaları, İzmir'in, kuzey aksındaki ağır sanayi tesisleri, Küçük Menderes Havzası'ndaki tarımsal faaliyetler, Yarımada bölgesindeki artan turizm hareketliliği ve Merkez bölgesindeki yoğun kentleşmeden kaynaklı çevresel baskı altında olduğunu ortaya koymuş ve bölge kalkınması açısından "sürdürülebilirlik" kavramının odağa alınmasını gerekli kılmıştır. "Yeşil büyüme" ve "mavi büyüme" kavramlarında karşılık bulan ve somutluk kazanan "sürdürülebilir üretim" kavramını odağına alan bu yaklaşım çerçevesinde, aşağıda yer alan üç Sonuç Odaklı Program, 2021-2023 döneminde Ajansın yol haritasını oluşturmuştur:

- ▶ Yenilik ve Girişimcilik Sonuç Odaklı Programı (YGSOP)
- ▶ Temiz Enerji ve Temiz Teknolojiler Sonuç Odaklı Programı (TETSOP)
- ▶ Deniz Ekonomisi Sonuç Odaklı Programı (DESOP)

Yeşil büyüme yaklaşımı TETSOP kapsamında sanayi ve tarım sektörlerinde temiz üretim teknolojilerinin yaygınlaştırılması; mavi büyüme yaklaşımı DESOP kapsamında İzmir bölgesi limanları odağında bölgenin kıyı ekonomisi potansiyelinin harekete geçirilmesi hedeflerinde karşılığını bulurken, YGSOP ise bu iki SOP'u yenilik ve girişimcilik boyutu itibarıyla besleyecek şekilde konumlandırılmış ve bu kapsamda yeşil-mavi girişimcilik, yeşil-mavi teknoloji ve yeşil-mavi tasarım kavramlarına odaklanmıştır. Bölge için önemli olduğu değerlendirilen diğer konular, Yerel Kalkınma Fırsatları (YKF) başlığı altında kavranmış ve her üç SOP ile de işlevsel olarak ilişkilendirilmiştir.

Sonuç Odaklı Programların uygulaması aşamasında Ajansımız geçtiğimiz dönemde kapsamlı bir bilgi ve veri altyapısı oluştururken aynı zamanda gerçekleştirmeyi hedeflediği, çevreyi ve sürdürülebilir üretimi odağa alan program ve faaliyetlerinin teknik altyapısı ve uygulama çerçevesi üzerine yoğunlaşmıştır.

İzmir'de Yeşil Dönüşüm ve Mavi Fırsatlar Perspektifi, İzmir Jeotermal Potansiyel Araştırması, İzmir Kooperatif Analizi, Rüzgar Sektörü Lojistik İhtiyaç Analizi, Rüzgar Türbini Geri Dönüşüm Yol Haritası, İzmir Limanları Mevcut Durum Analizi ve Gelişim Perspektifi, Aliağa Limanları Arka Alanı Ulaşım ve Lojistik Etüdü, Gemi Geri Dönüşümü Sektör Analizi, İzmir Vizyonu Kapsamındaki Fizibilite Çalışmaları, İzmir Veri Bankası, İzmir Yenilik ve Girişimcilik Göstergeleri, İzmir Zaman Makinası İçerik Geliştirme Çalışmaları 2022 yılında gerçekleştirilen analiz, araştırma ve içerik geliştirme çalışmalarının başlıcalarıdır.

2022 yılında, bir önceki yılın ortasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Aachen Teknik Üniversitesi Avrupa 4.0 Dönüşüm Merkezi işbirliğinde, endüstriyel simbiyoz ve dijital dönüşüm bileşenleri çerçevesinde uygulamasına başlanan İzmir Kaynak Verimliliği Programı kapsamındaki faaliyetlere devam edilmiş olup Program sonucunda kurulacak Merkez ile bölgede önemli bir teknik ve kurumsal kapasite oluşması sağlanacaktır.

2022 yılında Ajansımız tarafından yürütülen diğer bir faaliyet, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti mali iş birliği çerçevesinde finanse edilen ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında gerçekleştirilen BEST For Energy Projesi olmuştur. Ajansımız tarafından, Enerji Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (ENSİA) ortaklığıyla uygulanan projenin amacı, temiz enerji ve temiz teknolojiler sektöründe rekabetçi bir küme geliştirilmesi olup 3 yıllık projenin 2023 yılı ortalarında tamamlanması planlanmaktadır.

Ajansımız 2022 yılında, Çalışma Programı kapsamında hedeflediği sonuçların elde edilmesine yönelik, yeşil ve mavi büyüme odağında mali ve teknik destek programları uygulamıştır. 2021 yılı son çeyreğinde ilan edilen ve 2022 yılı ilk çeyreğine kadar başvuruya açık kalan Yeşil ve Mavi Dönüşüm Destek Programı, ajanslar arasında uygulamaya alınan ilk yenilikçi mali destek programı olmuştur. Kamuda Dijital Dönüşüm Mali Destek Programı ise 2022 yılı Ağustos ayında ilan edilmiştir. 2022 yılında uygulanan Teknik Destek Programı ile bölgede yalın üretim, kentsel mekânsal planlama, enerji verimliliği, deniz ekonomisi gibi farklı alanlarda kapasite geliştirilmesi hedeflenmiştir. İzmir Tarım Teknoloji Merkezi, Aydın ve İzmir ilinde Bulunan Pamuk Üreticilerine Yönelik Lisanslı Depo Kurulumu, Rüzgâr Enerjisi Meteorolojisi ve Çevresel Koşullandırma Test Analiz Merkezi 2022 yılında uygulamasına başlanan güdümlü projelerdir.

2023 yılı boyunca gerçekleştireceği faaliyetlerini, bugüne kadar ortaya koyduğu araştırma, analiz ve içerik geliştirme çalışmaları çerçevesinde kapsamalarını genişleterek sürdürecektir. Aynı zamanda bölgeye müdahalesini çeşitli mali ve teknik destek araçlarıyla devam ettirecektir. Ajans bir yandan kendi müdahale araç ve programlarını tasarlar ve uygularken, bir yandan faaliyetlerinin sonuçlarını kamuoyuyla paylaşarak yerel potansiyeli harekete geçirmeyi, böylece çalışmalarının etki ve etkinliğini artırmayı hedeflemektedir.

2023 yılında özellikle İzmir’de Yeşil Dönüşüm ve Mavi Fırsatlar Perspektifi, İzmir Limanları Gelişim Perspektifi ve İzmir Vizyonu Projeleri kapsamında ortaya konan hedef ve müdahaleleri hayata geçirmeye odaklanacak olan Ajansımız, bunun yanında yeşil ve mavi girişimciliği artırmayı hedefleyen program ve faaliyetlerini sürdürecektir. 2023 yılı teması olan “Genç İstihdamı” konusundaki çalışmalarını hızlandıracaktır. Ajansımız, bölgenin mevcut veya potansiyel fırsatlarının yatırıma dönüştürülmesine yönelik fizibilite ve etüt çalış-

malarını gerçekleştirecek, somutlaşan yatırım konularına yönelik olarak yatırımcıların bilgilendirilmesini, yatırım karar süreçlerinde kendilerine destek olunmasını sağlamaya yönelik çalışmalarını sürdürecektir. Ajans, bölge için orta ve uzun vadede ortaya çıkabilecek fırsatlara ve risklere ilişkin nitelikli, kanıta dayalı bilimsel tespit ve çözüm önerileri geliştiren kurum olma misyonunu güçlendirerek sürdürmeye yönelik çalışmalarına devam edecektir.

Sonuç olarak, Ajansımız 2023 yılı Çalışma Programı’nın uygulanmasıyla, İzmir bölgesi için yeşil ve mavi büyüme yaklaşımları odağında, öncü, özgün ve örnek çalışma ve faaliyetler ile bölge kalkınmasına yeni bir soluk ve ivme kazandırılacağı öngörülmektedir.

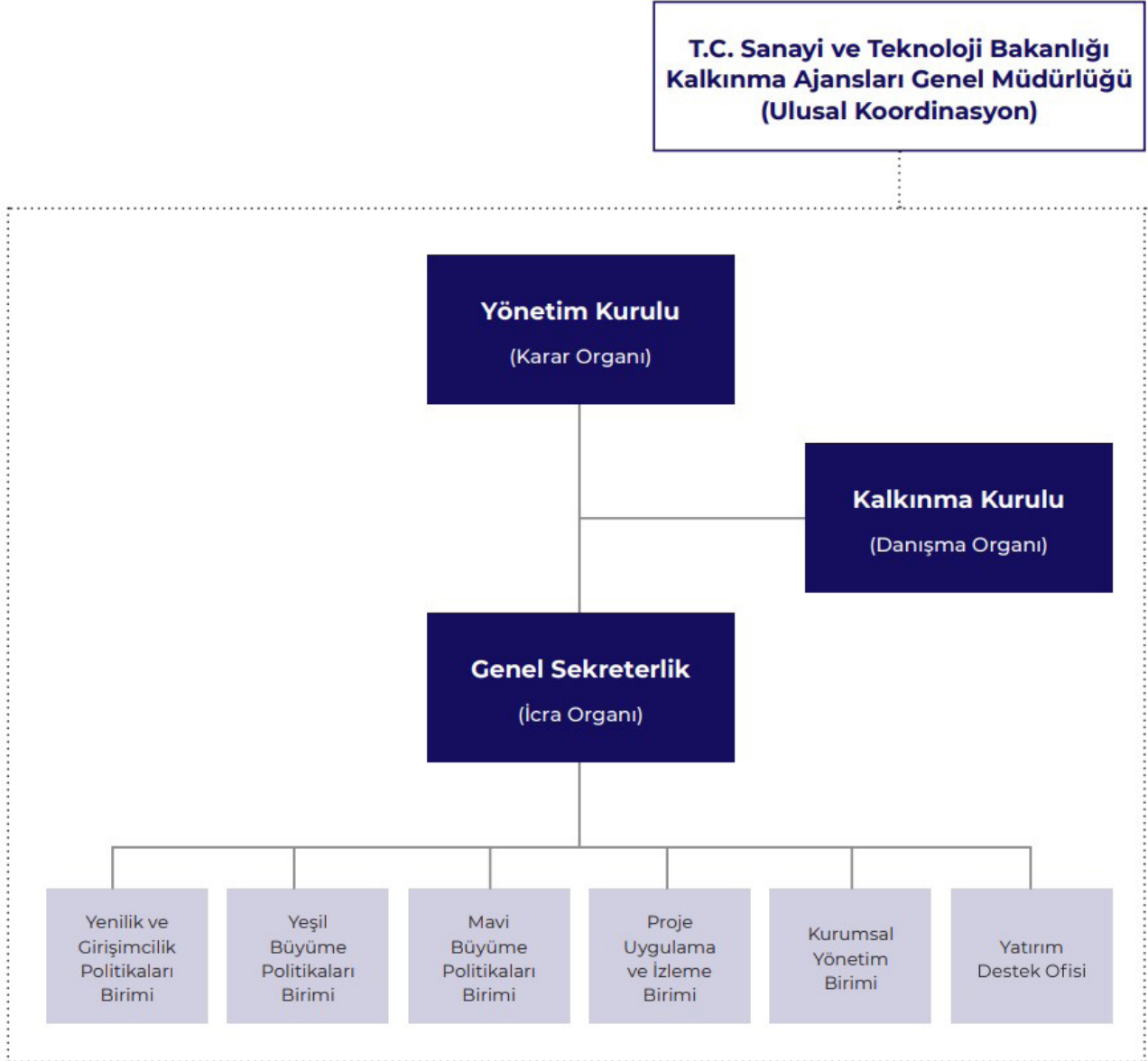
2.1. Kuruluş Süreci ve Organizasyon Yapısı

Bazı Düzey 2 Bölgelerinde Kalkınma Ajansları kurulmasını öngören 2006/10550 sayılı Bakanlar Kurulu kararnamesinin 06 Temmuz 2006 tarih ve 26220 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmasıyla birlikte, Ajans İzmir ili merkez olmak üzere TR31 Düzey 2 bölgesinde kurulmuştur.

Ajans faaliyetlerini sürdüren Genel Sekreterlik tarafından sunulan hizmetler; Yenilik ve Girişimcilik Politikaları Birimi (YGPB), Yeşil Büyüme Politikaları Birimi (YBPB), Mavi Büyüme Politikaları Birimi (MBPB), Proje Uygulama ve İzleme Birimi

(PUİB), Kurumsal Yönetim Birimi (KYB) ve Yatırım Destek Ofisi (YDO) tarafından yerine getirilmektedir.

Mevcut durumda 1 Genel Sekreter, 4 Çalışma Birimi Başkanı, 1 Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü, 17 Uzman Personel, 3 Destek Personel ve 7 Sürekli İşçi statüsünde yardımcı hizmetler personeli olmak üzere toplam 33 personel aşağıda yer alan organizasyon şeması çerçevesinde Ajansta görev yapmaktadır.

2.2. Kurumsal Temel Politika ve Öncelikler

Ajansın vizyonu, “Ürettiği bilgiler, geliştirdiği yöntemler ve hayata geçirdiği özgün ve yenilikçi dönüşüm programları ile bölgesel politika uygulamaları alanında örnek alınan, uluslararası bilinirliğe sahip bir kurum olmak” olarak tanımlanmış, misyonu ise “İzmir için yeşil ve mavi büyüme yaklaşımları temelinde bilgi üretmek, öncü, özgün ve örnek (3Ö) projeler geliştirmek” olarak belirlenmiştir.

İzmir Kalkınma Ajansı'nın Vizyonu

Ürettiği bilgiler, geliştirdiği yöntemler ve hayata geçirdiği özgün ve yenilikçi dönüşüm programları ile bölgesel politika uygulamaları alanında örnek alınan, uluslararası bilinirliğe sahip bir kurum olmak

İzmir Kalkınma Ajansı'nın Misyonu

İzmir için yeşil ve mavi büyüme yaklaşımları temelinde bilgi üretmek, öncü, özgün ve örnek 3 Ö) projeler geliştirmek

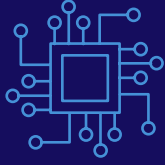
2.3. 2014-2023 İzmir Bölge Planı

Ajans koordinatörlüğünde İzmir'deki aktörlerin aktif katılımıyla hazırlanan 2014-2023 İzmir Bölge Planı'nın vizyonu “Bilgi, Tasarım ve Yenilik Üreten, Akdeniz'in Çekim Merkezi İzmir” olarak belirlenmiştir. Güçlü Ekonomi, Yüksek Yaşam Kalitesi ve Güçlü Toplum, Bölge Planı'nın üç gelişme eksenini oluşturmaktadır. 2014-2023 İzmir Bölge Planı, Ajans koordinasyonunda geniş bir yerel katılımı ile hazırlanmış ve Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu'nun 30.12.2014 tarih ve 2014/1 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

3. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR

Ajansın uygulamasına devam ettiği üç adet SOP aşıağıda belirtilmiştir:

Yenilik ve Girişimcilik
Sonuç Odaklı Programı
(YGSOP)

Temiz Enerji ve Temiz
Teknolojiler Sonuç Odaklı
Programı (TETSOP)

Deniz Ekonomisi Sonuç
Odaklı Programı (DESOP)

Söz konusu SOP'ların detayları sırasıyla verilmiş olup, programların uygulamasına 2023 yılında da devam edilecektir. SOP'lar kapsamında değerlendirilmeyen ancak bölge kalkınması için yapılması gereken önemli çalışmalar YKF başlığı altında programlanmıştır. Hem SOP'lar hem de YKF kapsamında yapılacak çalışmaların bölge kalkınmasına ayrı bir ivme katacağı ve önümüzdeki dönemlerde bölgeyi daha gelişmiş bir konuma taşıyacağı öngörülmektedir.

3.1.

YENİLİK VE GİRİŞİMCİLİK SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (YGSOP)

Ajans tarafından uygulanan bu SOP hakkında tanımlama amaçlı bilgiler aşağıda yer almaktadır. YGSOP hakkında daha detaylı bilgi SOP Yönetim Planı'nda bulunmaktadır. 2023 yılı içinde yapılacak SOP izleme ve değerlendirme çalışmalarında bu SOP kapsamına girebilecek yeni faaliyetlerin belirlenmesi durumunda SOP Yönetim Planı revize edilecektir.

3.1.1. Amaç

Genel Amaç: İzmir’de yenilik ve girişimcilik ekosisteminin mavi büyüme ve yeşil büyüme odağında sürdürülebilir rekabetin ihtiyaç duyduğu hizmetleri verebilecek şekilde geliştirilmesi

Özel Amaç 1: İzmir’de teknoloji ve yenilik üretme kapasitesi ile tasarım ve yaratıcılık odaklı ekonomik faaliyetlerin geliştirilmesi

3.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Ülkelerin rekabet güçlerini artırma ve bu yolla toplum refahını yükseltmede araştırma, geliştirme ve yenilik temel itici gücü olarak ortaya çıkmaktadır.

“Dünyadaki diğer bölgelerle bir yarış içerisindeyiz... İş yapmak için en üretken ve verimli yer olabilmeye çalışıyoruz... En yenilikçi bölge olabilmek için yarışta bulunuyoruz... Yeni şeylerin en kolay yapılabildiği, yeni ürünlerin en kolay ortaya çıkabildiği bölgeyi bulabilmek için yarışıyoruz... İçinde bulunduğumuz rekabet işte bu...”

Harvard Üniversitesi İş İdaresi Bölümü, Strateji ve Rekabet Enstitüsü’nden Prof. Michael Porter küresel rekabet politikalarına “bölgesel” ve “yerel” bir bakış açısı getirmiş, küresel rekabet ve bölgesel rekabet yaklaşımlarını bölgesel kalkınma politikaları ile bütünleştirmiş, bu bakış açısı mikroekonomi ve makroekonomi teorik çalışmalarını iş dünyasının pratik alanı ile başarılı bir şekilde buluşturmuştur.

Bu kapsayıcı yaklaşımda “yenilik” küresel rekabette en önemli araç olarak tanımlanmış ve süreç içinde de yenilik ve Ar-Ge’nin üretimin katma değerini artırmada dolayısıyla firmalar, bölgeler ve ülkelerin küresel rekabet ortamında konumlarını güçlendirmede en önemli araçlardan birisi olduğu kabul görmüştür. OECD tarafından oluşturulan Frascati, Oslo ve Canberra Kılavuzları Ar-Ge ve yenilik ile ilgili çalışmalarda referans teşkil etmesi amacıyla kullanıma sunulmuştur.

Bu doğrultuda ülkeler Ar-Ge ve yeniliğin geliştirilmesine önemli kaynaklar ayırmaktadır. OECD’nin 2020 yılı verilerine göre, dünyada Ar-Ge harcamalarına en fazla pay ayıran ülkeler %5,44 ile İsrail ve %4,82 ile Güney Kore’dir. İsveç %3,53, Japonya %3,28 ve Almanya %3,14 pay ile Ar-Ge harcamalarında üst sıralarda yer almaktadır. AB içinde

Özel Amaç 2: Yazılım sektöründe İzmir’in yatırım olanaklarının tanıtılması ve yatırımların artırılması

Özel Amaç 3: İzmir’de yeşil ve mavi girişimcilik başta olmak üzere ileri teknoloji tabanlı girişimciliğin geliştirilmesi

hâlihazırda ortalama %2,2 dolayında seyreden bu oran ABD’de %3,45’i aşmış durumdadır. Özellikle son 20 yılda hızlı bir gelişme gösteren Çin %2,4 ile AB’yi geride bırakmıştır.

AB, Ar-Ge ve yeniliği geliştirmek amacıyla fonlar sağlayarak ülkelerdeki araştırma ekipleri ve disiplinler arasındaki işbirliğini teşvik etmekte, start-up şirketlere risk sermayesi yatırımları başlatmakta, yenilikçi ürünler ve hizmetlerin kamu tarafından alımını desteklemektedir. Diğer taraftan Ufuk Avrupa gibi 100 milyar avroluk Ar-Ge ve eğitim programları içeren 2021-2027 bütçesinin hayata geçirilmesi, start-uplarda risk sermayesi yatırımlarını teşvik edecek yeni programlar başlatılması ve bölgeler düzeyinde akıllı uzmanlaşma stratejilerinin desteklenmesi AB yenilik gündemi içinde yer almaktadır (Avrupa Komisyonu1, 2018). Dijital teknolojilerdeki gelişmelerin araştırma, bilim ve yeniliği daha açık, daha fazla işbirliğine uygun ve daha küresel hale getirmesine bağlı olarak, AB 2030 Yenilik Stratejisi’ni açık yenilik, açık bilim ve açık dünya eksenlerine oturtmuştur (Avrupa Komisyonu2, 2016).

132 ülkenin kamu ve özel sektör Ar-Ge harcamalarının analiz edilerek sıralandığı Küresel Yenilik Endeksi 2021’de İsveç, İsveç, ABD, İngiltere, Güney Kore, Hollanda, Finlandiya, Singapur, Danimarka, Almanya, Fransa ve Çin öne çıkmakta, Türkiye 41. sırada yer almaktadır (Global Innovation Index Report, 2021).

Ülkemizde Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin artırılması yönünde son yıllarda önemli ilerlemeler sağlanmış, Ar-Ge harcamalarının GSYH içindeki payı 2013’te %0,82 iken 2020’de %1,09’a yükselmiştir. Ar-Ge ve yenilik destek programları çeşitlendirilmiş, özel sektör Ar-Ge harcamalarında ve araştırmacı insan gücü sayısında artış yaşanmış, araştırma altyapıları

1 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/factsheet-a_renewed-agenda-for_research-and-innovation_may_2018.pdf

2 <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3213b335-1cbc-11e6-ba9a-01aa75ed71a1>

yaygınlaştırılmış ve etkinliklerinin artırılmasına yönelik olarak 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun 2014 yılında yürürlüğe girmiştir. Bununla birlikte, Ar-Ge sonuçlarının ekonomik ve sosyal faydaya dönüşmesini sağlayan bilgi ve teknoloji transferi ile girişimcilik ve ticarileştirme faaliyetlerinin geliştirilmesine olan ihtiyaç devam etmektedir (11. Kalkınma Planı).

Türkiye, 205 üniversite, 1.241 Ar-Ge Merkezi, 320 Tasarım Merkezi, 94 TGB, 321 bin Ar-Ge personeli, 183 bin araştırmacı ile güçlü bir altyapı ve kapasiteye sahiptir. Son 10 yılda yapılan toplam 271 milyar TL Ar-Ge yatırımının %64,8'i özel sektör, %28,4'ü üniversiteler, %6,8'i kamu kurumlarına aittir. Yapılan Ar-Ge yatırımlarında özel sektörün payı 2006 yılında %37'den yıllar içinde artış göstererek 2020 yılında %64,8'e çıkmıştır.

Geleceğe yönelik ulusal stratejiler Ar-Ge ve yenilik odaklı bir kalkınma stratejisinin devamını işaret etmektedir. 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi eğitimden insan kaynağı planlamasına, sanayi bölgelerinden araştırma altyapılarına kadar mevcut ekosistemin daha ileriye taşınmasını amaçlamaktadır. "Milli Teknoloji Güçlü Sanayi" vizyonuna sahip strateji belgesinde "Yüksek Teknoloji ve İnovasyon", "Dijital Dönüşüm ve Sanayi Hamlesi", "Girişimcilik", "Beşerî Sermaye" ve "Altyapı" olmak üzere beş ana bileşen yer almaktadır. Bu bileşenler altındaki hedefler arasında "teknolojik yetkinlikler ve sektörel yol haritalarının belirlenmesi, Ar-ge'de ekosistem anlayışı ve mükemmeliyet merkezleri, sanayinin dijital dönüşümü, bölgesel kalkınma, istihdam ve markalaşma, girişimcilik ekosisteminin etkin bir yapıya kavuşturulması, teknoloji tedarikçisi ve girişimcilerini güçlendiren politika ve uygulamalar, araştırma ve geliştirme yetenek kapasitesinin artırılması" hedefleri, özellikle bölgesel düzeydeki yenilik ve girişimcilik çalışmaları ile ilişkili konulardır (STB, 2019).

Ulusal hedeflere ulaşmada bölgesel çalışmaların önemi tartışılmazdır. Bölgesel düzeyde etkinlik sağlamada da odaklanma yaklaşımı kritik bir konudur. İzmir'de yenilik politikaları bölgesel ölçekte 2010 yılından itibaren çalışılmaya başlanmış, 2012 yılında İzmir Bölgesel Yenilik Stratejisi yayınlanmıştır. Bu strateji doğrultusunda, bugüne kadar gerek Ajansımız gerekse paydaşlar tarafından yapılan çalışmalarla önemli ilerlemeler kaydedilmiştir.

Ajansımızın yenilik ve Ar-Ge politikaları alanında 10 yılı aşan deneyimi ile birlikte, küresel rekabet ve ekonomik büyüme politikalarının, dünya gündemi ile paralel biçimde, son yıllarda önemli odak kaymaları yaşadığı görülmektedir. Yeni durumda iklim değişikliği, doğal kaynakların tükenmesi, çevre kirliliği, gelir dağılımındaki eşitsizlik ve bu sebeplerden doğan sosyal sorunları içine alan bir anlayış rekabet politikalarını

şekillendirmektedir. Bu yeni yaklaşımın temelini, rekabetin sürdürülebilirliği için çevresel sürdürülebilirlik önlemlerinin alınması, bu iki konuyu buluşturan iş modellerinin geliştirilmesi ya da üretim modellerinin bu iki konuyu buluşturarak yeniden şekillenmesi oluşturmaktadır. Kalkınma ve büyüme kavramları çevreyle güçlü biçimde buluşturulmuş, "yeşil büyüme" ve "mavi büyüme" kavramları ile çevre ekonominin ayrılmaz bir parçası halinde ele alınmaya başlanmıştır. Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri; özellikle kaynak verimliliğinin artırılması, katma değeri yüksek yeşil ürünlerin üretilmesi, temiz teknolojilerin geliştirilmesi yönüne evrilmiştir.

Yeşil Büyüme Stratejileri ile dünyada pek çok ülkeye yön veren OECD; yeşil ekonomiye geçiş için;

- Atıkların ve enerji tüketiminin azaltılması ve kaynakların en yüksek değer elde edecek şekilde kullanılabilir duruma getirilmesi, ekonomide üretkenliğin artırılması,
- Çevre sorunlarının aşılması ve politikaların üretilmesi için yenilik fırsatlarının desteklenmesi,
- Yeşil teknolojilere, mallara ve hizmetlere talebin özendirilmesi için yeni pazarlar ve iş imkânlarının yaratılması,
- Yeşil girişimlerin ve yatırımların teşvik edilmesinin önceliklendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır (OECD, Towards Green Growth).

Genel olarak, eko-inovasyon, yeşil girişimcilik ve temiz teknolojiler olarak adlandırılan bu alt alanlar sürdürülebilir kalkınma yaklaşımını hedef alan bölgelerin kendilerini geliştirmeleri gereken yetenekler olarak tanımlanmaktadır. Yeşil girişimcilik ekonomik kazanç odaklı bir yaklaşım olan girişimciliğe çevresel fayda unsurunu da dâhil eden; ekonomik kazanç sağlanırken sürdürülebilirliğe de hizmet edilebileceğinin altını çizen bir kavram olarak öne çıkmaktadır. Eko-inovasyon yaklaşımında inovasyon, çevre uygulamaları ve performans konularında radikal gelişmeler sağlayacak anahtar olarak görülmektedir.

Eko-inovasyonun rekabetçilik için temel bir araç olması, aynı zamanda yatırımcılar ve girişimciler için fırsat alanları oluşturmaktadır. Sürdürülebilir büyüme hedefinde, değer zincirindeki her sürece yönelik alınması gereken önlemler, kolaylaştırıcı çözümler ve tasarım ihtiyaçları yeni iş alanları doğurmaktadır. Bu iş alanları, hammadde tedarikçilerinden geri dönüşüme ve hatta tüketim ihtiyacının yeniden anlamlandırılmasına tüm süreçleri kapsayan geniş bir bakış açısı gerektirdiği kadar, aynı zamanda tekil eylemlerden işbirliklerine, yerel düzlemdeki ağlardan küresele uzanan ağlara da eklenmeyi gerektiren çok aktörlü süreçleri de beraberinde getirmektedir.

Ürünler ve hatta üretilen teknolojilerin gezegenin sürdürülebilirliğine katkısı olması noktasında; artık tüm dünyaya ve küresel topluma yararı olması paydaşların “birlikte” çözüm geliştirme süreçlerini kolaylaştırmakta, açık inovasyon ve açık bilim alışkanlığı yaygınlaşmaktadır. Önceden inovasyon rekabetin itici gücü iken sürdürülebilir rekabet eko-inovasyonun ve yeşil girişimciliğin itici gücü haline gelmektedir. Sürdürülebilir üretimin araçları temiz üretim, eko-verimlilik, kaynak verimliliği, enerji verimliliği, yeşil satın alma ve endüstriyel simbiyoz gibi alanlar Ar-Ge, Ür-Ge ve yenilik çalışmaları ile özel çözümler üretilmesini gerektirmektedir. Bu durum yeşil yatırımların ve istihdam olanaklarının artmasına neden olmakta, bu şekilde ekonomik, sosyal ve çevresel anlamda yeşil büyümeye; sürdürülebilir bölgesel kalkınmaya bütüncül bir katkı sağlamaktadır.

Kurulduğu yıldan itibaren İzmir’in sürdürülebilir kalkınması için çalışan Ajansımız, 2021 Yılı Çalışma Programı’nda, İzmir’in kalkınmasının temel araçları olarak “yeşil büyüme” ve “mavi büyüme” yaklaşımlarını benimsemiş, sonuç odaklı programlarını ise bu eksenlere hizmet edecek şekilde kurulumuştur. Yenilik ve Girişimcilik Sonuç Odaklı Programı’nda, İZBP’nin Güçlü Ekonomi gelişme eksenini çerçevesinde, teknoloji, yenilikçilik, girişimcilik ve kümelenmenin yeşil büyüme ve mavi büyüme eksenlerine hizmet edecek şekilde geliştirilmesi hedeflenmektedir. İzmir’in yenilik ve girişimcilik ekosisteminin gelişmesine yönelik yapılacak çalışmalar bölgede mavi ve yeşil ekonomi perspektifi ile sürdürülebilir kalkınmanın güçlendirilmesi hedefine destek verecek şekilde ele alınacaktır.

İzmir yenilik ekosistemi hem paydaşlar hem de sonuçlar olarak son 10 yılda kayda değer gelişme ve çeşitlenme göstermiştir. Örneğin 2010 yılında İzmir ekosisteminde mevcut bir adet teknoloji geliştirme bölgesi faaliyet gösterirken bu sayı hâlihazırda dörde yükselmiştir. İzmir Yenilik Ekosistemi İzleme Raporu’na göre 2016’da 34 olan Ar-Ge Merkezi sayısı 2022 itibarıyla 97’ye yükselmiştir. Benzer bir artış üniversite ile ekosistemin kalanı arasında bir arayüz işlevine sahip olan teknoloji transfer ofisi sayılarında da izlenmiştir. TTO ve TGB sayısındaki artış daha fazla teknoloji tabanlı, yüksek katma değerli mal ve hizmetleri üretebilme potansiyeli olan firmaların kurulmasına, daha fazla proje ve buluşların ortaya çıkmasına imkân sağlamıştır.

Bölgede 2021 yılı itibarıyla 9 üniversite, 9.885 araştırmacı bulunmakta, 100 araştırmacı başına 53 bilimsel yayın, 11 TÜBİTAK ARDEB proje başvurusu düşmektedir. Teknoloji geliştirme bölgelerinde 381 şirket faaliyet gösterirken bunun 80’i akademisyenler tarafından kurulan şirketlerdir.

1.000 araştırmacı başına 8 patent başvurusu düşmektedir. Özellikle patentleme ve ticarileşmede bölge performansının geliştirilmesi, bunun için bölge Ar-Ge, yenilik ve de girişimcilik potansiyelinin sektörel uzmanlaşma ile birlikte ele alınması gerekmektedir (İZKA, 2020).

YGSOP ile İzmir’de sektörel uzmanlaşma süreçleri ve ekosistemin geliştirilmesi faaliyetleri, mavi büyüme ve yeşil büyüme eksenlerinin ve sürdürülebilir rekabetin ihtiyaç duyduğu hizmetleri verebilecek ve aynı zamanda bu eksenlerden beslenerek güçlenmesini sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Ekosistemin genel olarak yenilik üretme kabiliyetinin artması hedeflenmekte ancak asıl ihtiyaç bu ekosistemin temiz teknolojileri üreten ve İzmir’in ihtiyacına çözümler sağlayan bir kuluçka olarak gelişmesi şeklinde ele alınmaktadır. İzmir’in eko-inovasyon, yeşil ve mavi girişimcilik ve temiz teknolojilerde ulusal bir merkez olması ve küresel çözümler üreterek yeniliği ihraç eden bir konuma gelmesi hedeflenmektedir.

İzmir’de ekosistem paydaşlarının bu yönde yetenek ve isteklilikleri hızla gelişmektedir. Ajansımız ulusal ve uluslararası paydaşlarla işbirliği halinde konuyla ilgili farkındalık yaratmak ve araçların yaygınlaşmasını sağlamak amacı ile pek çok çalışma yürütmektedir. EURADA ile birlikte İzmir’de gerçekleştirilen AGORADA+ 2017 etkinliği Endüstri 4.0 ile eko-verimlilik kavramlarının birlikte tartışılmasını sağlayan uluslararası ölçekte etkinliklerden birisi olmuştur. Çevresel sorunlar veya yenilenebilir enerji alanında bölgede ajansımız ve diğer paydaşlar tarafından düzenlenen hackathon, ideathon vb. açık inovasyon etkinliklerinde girişimciler, uzmanlar, kamu kurumları ve akademi bir araya gelmekte ve yerel çözümlerin üretildiği, yenilikçi fikirlerin yatırımcılarla buluşabildiği bu ortamların giderek yaygınlaşması konuya ilişkin farkındalığın artmasına hizmet etmektedir. Yeşil teknoloji üreten start-upların ilk müşteri ve yatırımcılarla buluşmasını sağlayan Greentech İzmir ve bu tecrübeyle mavi teknolojiler alanında 2021 yılında uygulanmaya başlanan Bluetech İzmir programları ile ekosistem bu tema odaklarında giderek güçlenmekte ve özel firmalar tarafından da bu tarz çalışmalar hayata geçirilmektedir. Eko-inovasyon ve yeşil girişimciliğin İzmir’in sürdürülebilir kalkınmasında oynayacağı kilit rol bölgenin tüm paydaşlarınca sahiplenilmektedir. Paydaşların ortak çözüm üretme yönündeki bu eğilimleri, ekosistemin açık inovasyon ve açık bilimin rahatlıkla üretilebildiği bir şekilde gelişmesini desteklemektedir.

İzmir’in ekonomisini şekillendiren bir diğer unsur, kentin giderek güçlenen yaratıcı endüstrileridir. Ajansımızca 2021 yılında “Türkiye’de Yaratıcı Endüstrilerin İBBS-2 Bölgeleri

Düzeyinde Analizi: İzmir'e Bir Bakış" çalışması yayınlanmıştır. Yaratıcı endüstri alanlarının uzmanlık, baskınlık ve başatlık bakımından incelenmesi İzmir'de bilgi iletişim teknolojileri (yazılım, oyun, bilgisayar programlama), reklam ve pazarlama faaliyetleri ve uzmanlaşmış tasarım faaliyetlerinin (moda tasarım, endüstriyel tasarım, grafik tasarım, iç mimarlık) küme özelliği gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda bölgenin yenilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi, yaratıcı sınıf (yaratıcı çekirdek insan kaynağı potansiyeli) için İzmir'in yaratıcı girişimler boyutundaki cazibesinin artırılması ve yaratıcı ekosisteminin güçlendirilmesi boyutları için yaratıcı endüstriler bir yatay kesişme alanı olarak ele alınarak çalışılacaktır.

YGSOP, İzmir yenilik ve girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam ederken eko-inovasyon ve yeşil/mavi girişimcilik, temiz teknolojilerin üretilmesi konularına odaklanma sağlayacaktır. Bu şekilde diğer iki SOP kapsamındaki hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için gerekli araçların üretilmesi, sürdürülebilir rekabet için gerekli olan kaynak verimliliğinin artırılması ve çevresel etkilerin azaltılması öngörülmektedir.

Ön Risk Değerlendirmesi

SOP'un Ajans tarafından uygulanmasına karar verilmesi aşamasında en büyük riskin, ülkemizde söz konusu alanlarda yatırımların azalması ve bu alanlarda teknoloji geliştirme-nin önemini yitirmesi olacağı değerlendirilmiştir. Ancak 11. Kalkınma Planı hedef ve politikaları arasında yer alan bu konular için söz konusu riskin gerçekleşme ihtimalinin zayıf olduğu söylenebilir. Yenilik ve girişimcilik ekosistemindeki temel paydaşların ilgili konuları sahiplenmemesi de diğer önemli risklerden birisidir. Bu programın başarılı olabilmesi için yenilik, girişimcilik ve kümelenme çalışmaları ile bölgesel bir ekosistemin geliştirilmesi gerekmektedir. Bölgesel yenilik ekosistemindeki paydaşların konuyu sahiplenmesi amacı ile bir iletişim çalışması çerçevesinde faaliyetlerin katılımcı mekanizmalarla yürütülmesi ve SOP Yönlendirme Kurulu'nun bir katılım aracı olarak çalıştırılması söz konusu risklerin yönetilmesinde önem taşımaktadır.

3.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılması hedeflenen sonuçlar aşağıdaki Temel Performans Göstergeleri ve Çıktı Performans Göstergeleri tablolarında yer almaktadır.

Temel Performans Göstergeleri					
No	Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaç(lar) No
1	TGB'lerde Faaliyet Gösteren Firma Sayısı	Adet	450	TGB'ler	1, 3
2	İzmir'de Kurulan Kurumsal Aktör- Startup İş Birliği Sayısı	Adet	10	TGB'ler	1, 3
3	Start in İzmir Platformu Aracılığı ile Kurulan İş Birliği Sayısı	Adet	10	TGB'ler	1, 2, 3
4	TEYDEB Desteklerine Başvuran Firma Sayısının İmalat Sektöründeki Toplam Firmalara Oranı	Yüzde	2	TÜİK, TÜBİTAK	1, 3
5	Sonuçlanan Yatırım Sayısı	Adet	6	Ajans Verileri	1, 2, 3
6	İzmir'de Yeşil ve Mavi Girişimcilik Alanında Kurulan Start-Up Sayısı	Adet	5	Ajans Verileri	1, 2, 3
7	İzmir'de Yenilik ve Girişimcilik Alanında Yeni Kurulan Altyapılardan İstifade Eden Firma Sayısı	Adet	50	Ajans Verileri	1,2,3

Çıktı Performans Göstergeleri					
No	Çıktı Göstergesi	Birim	Hedef		Doğrulama Kaynağı
			2023	Toplam	
1	Düzenlenen Girişimcilik Etkinliği Sayısı	Adet	2	6	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
2	Girişimcilik Etkinliklerine Katılan Kişi Sayısı	Adet	100	400	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
3	Ticarileşme Süreçlerine Destek Olunan Start-up Sayısı	Adet	10	30	Ajans Raporları
4	Yazılım Sektörüne Yönelik Yatırım Tanıtımı Amaçlı Hazırlanan İnfografik, Animasyon, Video, Haber vb. Tanıtım Materyalleri Sayısı	Adet	12	36	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
5	Düzenlenen Açık İnovasyon Etkinliği Sayısı	Adet	2	4	Ajans Raporları
6	Açık İnovasyon Etkinliği Katılımcı Sayısı	Kişi	50	200	Ajans Raporları
7	Düzenlenen Startup Hızlandırma Programı Sayısı	Adet	3	6	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
8	Startup Hızlandırma Programlarına Katılan Firma Sayısı	Adet	15	45	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
9	Yenilik ve Girişimciliğe Yönelik Kurulan Altyapı Sayısı	Adet	1	3	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
10	Yazılım Sektörüne Yönelik Yurt İçi ve Yurt Dışı Yatırım Tanıtım Etkinlikleri Sayısı	Adet	2	6	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
11	Yazılım Sektörüne Yönelik Yurt İçi ve Yurt Dışı Yatırım Tanıtım Etkinliklerinde Ulaşılan Firma Sayısı	Adet	50	150	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
12	Yazılım Sektörüne Yönelik Yurt İçi ve Yurt Dışı Yatırım Tanıtım Etkinlikleri Sonrası İletişim Devam Ettirilen Firma Sayısı	Adet	5	15	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
13	Yazılım Sektörü Yatırım Ortamının İyileştirilmesine Yönelik Faaliyet Sayısı	Adet	2	6	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
14	Düzenlenen İleri Teknolojiler Buluşması Sayısı	Adet	3	10	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
15	Eğitim Verilen Teknoloji Tedarikçisi Firma Sayısı	Adet	15	30	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
16	Mentorluk Sağlanan Teknoloji Tedarikçisi Startup Sayısı	Adet	10	20	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
17	Dijital Dönüşüm Alanında Destek Verilen Kurum Sayısı	Adet	10	10	Ajans Raporları, İnternet Sayfası

3.1.4. Proje ve Faaliyetler

Söz konusu SOP kapsamında gerçekleştirilecek olan program, proje ve faaliyetler aşağıdaki SOP bileşenleri tablosunda yer almaktadır.

SOP Bileşenleri Tablosu						
İKY Kodu	Bileşen Adı	Tür	Yöntem	Sorumlu Kuruluş	Sorumlu Birim	Özel Amaç(lar)
1	İzmir Teknoloji Girişimciliği Ekosistemi Analiz Çalışması	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	YGPB	3
2	Yenilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Etkinleştirilmesine Yönelik Araştırma ve Analiz Çalışmaları	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	YGPB	1,3
3	İzmir Yaratıcı Endüstriler Ekosisteminin Güçlendirilmesine Yönelik Çalışmalar	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	YGPB	1
4	Tema Odaklı Yenilik ve Girişimcilik Faaliyetleri	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	YGPB	1,3
5	İzmir'de Oyun Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik Faaliyetler	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	YGPB	1,3
6	E-Spor Okuryazarlığı Eğitim Programı	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	YGPB	1,3
7	Greentech İzmir-Yeşil Teknolojiler Girişimci Hızlandırma Kampı	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	YGPB	3
8	Bluetech İzmir-Deniz Teknolojileri Girişimci Hızlandırma Kampı	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	YGPB	3
9	Hydrotech İzmir - Girişimci Hızlandırma Kampı	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	YGPB	1,3
10	İzmir Girişimcilik Ekosisteminin Tanıtılması	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	YGPB	1,3
11	Dijital Dönüşüm Süreçleri İçin Tedarikçi Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	İZKA	YGPB	1
12	SOP Kapsamında Paydaşlar Tarafından Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	İZKA	YGPB	1,2,3
13	Yazılım Sektörüne Yönelik Yatırım Tanıtım Materyalleri	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	İZKA	YDO	2
14	Yazılım Sektörüne Yönelik Yurt İçi ve Yurt Dışı Yatırım Tanıtım Etkinlikleri	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	İZKA	YDO	2
15	Yazılım Sektörü Yatırım Ortamının İyileştirilmesi	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	İZKA	YDO	2

SOP Bileşenleri Tablosu						
İKY Kodu	Bileşen Adı	Tür	Yöntem	Sorumlu Kuruluş	Sorumlu Birim	Özel Amaç(lar)
16	İzmir Future Teknoloji Girişimciliği Destek Programı	Alt Program	Proje Teklif Çağrısı	İZKA	YGPB, PUİB	1,3
17	Girişimcilik Kitle Fonlama Desteği	Alt Program	Proje Teklif Çağrısı	İZKA	YGPB, PUİB	1,3
18	Kamuda Dijital Dönüşüm Mali Destek Programı	Alt Program	Proje Teklif Çağrısı	İZKA	YGPB, PUİB	1
19	Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri	Faaliyet	Mali Destek Yürütme	İZKA	YGPB, PUİB	1,3
20	Bilişim Vadisi-İzmir Teknoloji Üssü	Proje	Kamu Yatırım Projesi	İYTE	YGPB, YDO	1,2
21	CREATE IN İZMİR: Kültürel ve Yaratıcı Endüstriler Girişimcilik Merkezi	Proje	Paydaş Projesi	İEÜ, İZKA	YGPB	1
22	Türkiye'de Yaratıcı Ekonominin Uygun Dönüşümü İçin Kapasite Geliştirme Projesi	Proje	Paydaş Projesi	KAGM, İZKA, İSTKA	YGPB	1

3.1.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Bu SOP kapsamında, Ajansın mevcut çalışmalarına ek olarak aşağıdaki araştırma ve analizlerin yapılması planlanmıştır.

İzmir Teknoloji Girişimciliği Ekosistemi Analiz Çalışması:

Dijital teknolojiler günümüzde hem üretimin hem hizmetlerin hem de iş yapma modellerinin dönüşmesinde ve verimliliğin artırılmasında giderek daha önemli bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda teknolojinin geliştirilmesi ve kullanımı, bölgesel rekabet üstünlüğünün sağlanmasında önemli bir faktör olarak önümüze çıkmaktadır. İzmir, teknoloji girişimciliği konusunda önemli bir potansiyele sahiptir. Yapılacak analiz çalışmasıyla İzmir'de teknoloji girişimciliği ekosistemi değerlendirilerek sektörün mevcut durumunu, güçlü ve zayıf yanlarını tespit etmek, bu sayede bölgemizdeki teknoloji girişimciliğini kapsamlı bir şekilde anlamak ve ihtiyaçlar doğrultusunda girişimcilerin desteklenmesini sağlamak amaçlanmaktadır.

Yenilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Etkinleştirilmesine

Yönelik Araştırma ve Analiz Çalışmaları: İzmir'de yenilik ve girişimcilik temelli konuların teknolojik gelişmeler çerçevesinde sektör temsilcileri ve araştırmacılar ile birlikte değerlendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. 2023 yılında ileri teknolojiler odağında kapasite artışının sağlanması ve

İzmir'deki potansiyelin ortaya konması amacıyla araştırma ve analiz çalışmaları, fizibilite raporları hazırlanacaktır.

3.1.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

Söz konusu SOP kapsamındaki faaliyetlerin tümü farklı paydaşlarla işbirlikleriyle ve bölgedeki ilgili paydaşların koordinasyonu ile yürütülecektir. Ancak diğer başlıklar altında da yer aldığından, bunlara burada ayrıca yer verilmemiştir. İşbirliği ve koordinasyon kapsamına giren diğer faaliyetler ise aşağıda özetlenmiştir.

İzmir Yaratıcı Endüstriler Ekosisteminin Güçlendirilmesine

Yönelik Çalışmalar: 2020 yılında tamamlanan ve 2021 yılında kamuoyu ile paylaşılan "Türkiye'de Yaratıcı Endüstrilerin İBBS-2 Bölgeleri Düzeyinde Analizi: İzmir'e Bir Bakış" çalışması kapsamında, İzmir'in yaratıcı endüstriler potansiyelinin mukayeseli analizi yapılmış, Birleşik Krallık Kültür, Medya ve Spor Dairesi (DCMS) tarafından 2001 yılında yapılan yaratıcı endüstriler tanımına uygun olarak; toplam üretim değeri, katma değer, çalışan sayısı, firma sayısı, yatırım, dış ticaret, Ar-Ge gibi istatistikler üzerinden öne çıkan alanlar tespit edilmiştir. Bu doğrultuda İzmir'de en yüksek uzmanlaşma bilgi teknolojileri, yazılım ve bilgisayar hizmetleri sektö-

ründe gözlenirken, reklam ve halkla ilişkiler faaliyetleri ve uzmanlaşmış tasarım hizmetleri (moda, endüstriyel tasarım, iç mimarlık hizmetleri) uzmanlaşmaya en yakın sektörler olarak tespit edilmiştir. Yaratıcı endüstrilerin yenilikçi faaliyetleriyle bulundukları bölgenin yaratıcılık kapasitesine doğrudan katkıda bulunmaları ve bu etkinin ekonominin diğer alanlarına da yayılması olarak tanımlanan “yaratıcı yayılmalar” ile aralarında bilgi yayılımı olan sektörlerin ve firmaların aynı bölgelerde konumlanma eğilimi olarak tanımlanan “eş yerleşme” bakımından da bilgi teknolojileri, yazılım ve bilgisayar hizmetleri sektörü ile reklam ve halkla ilişkiler uzmanlaşmış tasarım faaliyetleri sektörünün İzmir bölgesinde güçlü bir birliktelik gösterdiği tespit edilmiştir. Analiz neticesinde elde edilen bu tespitler ışığında her iki sektör arasındaki ilişkiyi güçlendirmeye ve tasarım alanındaki kapasitenin güçlendirilmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Çalışmanın bütüncü olarak gerçekleştirilen İzmir’de yaratıcı endüstriler ekosistemi içerisinde yer alan aktörlere yönelik haritalama baz alınarak 2023 yılında yaratıcı endüstriler ekosisteminin tanımlanan ihtiyaçlar çerçevesinde geliştirilmesi ve İzmir için öne çıkan yaratıcı endüstri alanlarının güçlendirilmesi yönünde çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Tema Odaklı Yenilik ve Girişimcilik Faaliyetleri: İzmir’de yeşil ve mavi büyüme odaklı yenilik ve girişimcilik faaliyetlerinin koordine edilmesine ve İzmir’de ileri teknoloji üreten girişimciler için ekosistemin geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Faaliyet kapsamında üniversite ve işletmelerin sürdürülebilir kalkınmaya katkılarını artırmak amacıyla, yeşil girişimcilik, yeşil tasarım, eko-inovasyon kavramı yapılacak tüm çalışmalarda önceliklendirilecektir. Bu konuda ulusal ve uluslararası düzeydeki önemli çalışmalar, başarılı örnekler, destek programları, organizasyon ve ağlar takip edilecek, İzmir’deki kapasitenin yükseltilmesi ve bölge ihtiyaçlarına uygun nitelikli toplantı ve organizasyonların hayata geçirilmesi sağlanacaktır. Bölgedeki bilgi altyapısının geliştirilmesi için gerek duyulacak analiz, strateji, fizibilite gibi çalışmalar hayata geçirilecektir. Patent, ticarileşme, şirketleşme, fikri ve mülki hakların korunması gibi alanlarda kapasite artışı için çalışmalar gerçekleştirilecektir. Teknoloji girişimciliğini arttırmak üzere ileri teknolojilerde ve odak alanlarda hızlandırma kampları; yenilikçi sektörlerde istihdamı arttırmak amacıyla eğitim programları düzenlenecektir.

Yapılacak tüm çalışmalarda bölgesel ve ulusal düzeydeki teknoparklar, TTO’lar, çatı kuruluşlar, merkezler vb. ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birlikleri geliştirilecektir. Bakanlığımız

tarafından yürütülen teknoloji üretimi, yenilik ve girişimcilik altyapısına yönelik büyük ölçekli projelerin (Teknoloji Üssü, Model Fabrika, İnovasyon Merkezi vb.) takibi yapılarak gerekli noktalarda koordinasyon sağlanacaktır. Tema Odaklı Yenilik ve Girişimcilik Faaliyetleri başlığı altında 2023 yılında yapılması planlanan başlıca çalışmalara aşağıda yer verilmiştir:

İleri Teknoloji Buluşmaları: Yıl içinde 6 aylık dönemlerle, öne çıkan ileri teknolojilerin teknik gereklilikleri ve ekonomik çıktıları konularında farkındalığı arttırmak amacıyla webinarlar gerçekleştirilecektir.

Yenilik Göstergelerinin İzlenmesi: 2021 ve 2022 yıllarında olduğu gibi 2023 yılı boyunca, İzmir Yenilik İzleme Sistemi doğrultusunda veri toplama, raporlama ve yaygınlaştırma çalışmalarına devam edilecektir. Bölgede Ar-Ge, yenilikçilik, kümelenme, girişimcilik, teknoloji ve tasarım konularında yürütülen proje ve çalışmalar takip edilecektir.

Yeşil ve Mavi Büyüme Temalı Açık İnovasyon Etkinlikleri: Faaliyet kapsamında yeşil ve mavi büyüme alanında faaliyet gösteren ancak ürünü henüz prototip aşamasına ulaşmamış girişimciler için hızlandırma kampları düzenlenecektir.

İzmir’de Oyun Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik Faaliyetler: Oyun ekosistemi bünyesinde müzik, görsel tasarım, seslendirme ve pazarlama gibi birçok yaratıcı endüstriyi barındıran, yenilikçi ve dinamik iş modellerine fırsat veren çok boyutlu bir sektördür. Küresel çapta hızla ölçeklenebilmesi, erişim kolaylığı ve yüksek kârlılık ile oyun sektörü hem yatırımcılar hem de girişimciler tarafından çok popüler hale gelmiştir. Küresel oyun sektöründeki büyümeye paralel şekilde son yıllarda İzmir oyun sektörü de yüksek hızlı bir ivme yakalamıştır. Yurt içi ve yurt dışından yapılan kayda değer yatırımlar ve küresel başarı hikâyelerinin de etkisiyle İzmir’de çok sayıda yeni oyun girişimi kurulmaktadır ve İzmir oyun ekosistemi gelişmektedir. Bu bağlamda, bölgede oluşum gösteren oyun sektörü odaklı kuluçkalara sahip TTO’lar, çatı kuruluşlar ve oyun geliştirmeye yönelik merkezler ile işbirliği kurulacak ve İzmir’de oyun girişimciliğini desteklemeye yönelik ekosistem analizi gerçekleştirilerek, eğitimler ve hackathonlar düzenlenecektir.

E-Spor Okuryazarlığı Eğitim Programı: İzmir bölgesinde, bölgesel ve ulusal e-spor alanında uzmanlaşmış paydaşlarla işbirliği ile lisanslı e-sporcu yetiştirmek üzere yürütülen proje 2023 yılında tamamlanacaktır.

Greentech İzmir-Yeşil Teknolojiler Girişimci Hızlandırma Kampı: 2018 yılından bu yana Ajans tarafından İzmir’de mevcut start-uplar ile kurumsal şirketler arasında bağlantı eksikliğini gidermek için “GreenTech İzmir-Start-up

ve Kurumsal Şirket Buluşma Programı" geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Bu programlarla kurulan bağlantıların, iki tarafı da farklı kanallardan olumlu etkilemesi hedeflenmiştir. Teknoloji start-upları için kurumsal şirketler önemli bir tecrübe kaynağı, pazar bilinci, müşteri ve tedarikçi ağı ve deneyimi barındırmaktadır. Kurumsal şirketler için de teknoloji start-upları bir inovasyon kaynağı olabilmektedir. Çalışma kapsamına 2020 yılında akademisyen girişimciliği, 2021 yılında ise tarım bileşeni eklenmiş, 2022 yılında geri dönüşüm ve geri kazanım temalarına odaklanarak kapsam genişletilmiştir. Bu bağlamda 2023 yılında yeni kapsamlar çerçevesinde TÜBİTAK, KOSGEB, GCIP, teknoparklar, TTO'lar, kuluçka merkezleri vb. ilgili kurum ve kuruluşlarla gerekli noktalarda iş birlikleri geliştirilerek uygulamaya devam edilecektir.

Bluetech İzmir-Deniz Teknolojileri Girişimci Hızlandırma

Kampı: 2021-2023 dönemini kapsayan Deniz Ekonomisi Sonuç Odaklı Programı (DESOP) ve Yenilik ve Girişimcilik Sonuç Odaklı Programı ana faaliyetlerinin ortak bir çıktısı olarak, mavi girişimcilik ve mavi inovasyon kavramları ele alınmaktadır. Bu kapsamda "Bluetech İzmir" ile çevreye duyarlı denizcilik teknolojileri, gemiler ve deniz yapıları için yenilikçi konseptler, sensör, otomasyon ve takip teknolojileri, ileri imalat, güvenlik, denizden enerji üreten teknolojiler, tersaneler, limanlar, marinalar öncelikli olmak üzere, mavi büyümeyi yenilikçi ürün ve hizmetler ile ele alan start-uplar ile kurumsal aktörleri bir araya getiren bir hızlandırıcı program 2021 ve 2022 yıllarında uygulanmıştır. İlgili paydaşların işbirliği ile program 2023 yılında da uygulanmaya devam edecektir.

Hydrotech İzmir - Girişimci Hızlandırma Kampı : Temiz enerji sektörünün rekabetçiliğinin geliştirilmesi ve İzmir ekonomisine olan katkısının artırılmasına yönelik olarak Ajansımız tarafından birçok faaliyet yürütülmektedir. Özellikle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Rekabetçi Sektörler Programı çerçevesinde Avrupa Birliği tarafından desteklenen, "BEST For Energy" Projesi kapsamında rüzgar enerjisi, güneş enerjisi, biyokütle enerjisi, jeotermal enerji ve temiz hidrojen konusu Ajansımız tarafından kümelenme yaklaşımıyla ele alınmakta olup bölgede kapasite geliştirilmesinin yanı sıra nitelikli genç istihdamını artırıcı faaliyetlerin de yürütülmesi planlanmaktadır. Bu bağlamda 2023 yılı içerisinde ilk defa ilgili paydaşların işbirliği ile; startuplar ile kurumsal aktörleri bir araya getirecek olan "HydroTech İzmir- Girişimci Hızlandırma Kampı" düzenlenecektir.

İzmir Girişimcilik Ekosisteminin Tanıtılması: İzmir girişimcilik ekosisteminin "Start in İzmir" kurumsal kimliği altında

tanıtımı kapsamında internet sitesi, broşür, roll-up, örümcek stant vb. tanıtım materyalleri hazırlanması, sosyal medya hesaplarının yönetimi, bu doğrultuda ihtiyaç duyulacak yazılımların temini sağlanacaktır.

2021 yılında Start in İzmir web sitesinde bölgesel girişim sermayesine katkı oluşturacak şekilde bilgi toplamak üzere start-up ve küçük teknoloji firmalarının kaydolabileceği bir platform oluşturulmuştur. Söz konusu platformun geliştirilmesi ve üyeler arasında etkileşimin artırılması amacıyla 2022 yılında çalışmalara devam edilmiştir. 2023 yılında da İzmir girişimcilik ekosisteminin sunduğu olanaklar doğrultusunda platformun daha tanınır hale getirilmesi, bölgede girişimcilik ortamının geliştirilmesi ve Start-up Genom, Start-up Blink gibi uluslararası girişimcilik platformlarında İzmir'in daha tanınır hale gelmesi için gerekli çalışmalar yürütülecektir.

3.1.4.3. Kapasite Geliştirme

Söz konusu SOP kapsamındaki faaliyetlerin tümü hem İzmir'deki paydaşların hem de Ajansın kapasitesini artırmaya yönelik faaliyetler içermektedir. Ancak diğer başlıklar altında da yer aldığından, bunlara burada ayrıca yer verilmemiştir. Kapasite geliştirme kapsamına giren diğer faaliyetler ise aşağıda özetlenmiştir.

Dijital Dönüşüm Süreçleri İçin Tedarikçi Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler:

Dijital dönüşüm süreçlerinde sanayi firmalarına hizmet sağlayan teknoloji firmaları başarılı bir dönüşüm için büyük önem taşımaktadır. İzmir Kaynak Verimliliği Programı kapsamında yürütülen çalışmalar neticesinde, teknoloji tedarikçilerinin kapasiteleri ve verdikleri hizmetler konusunda sınırlı kaldıkları tespit edilmiştir. Teknoloji tedarikçilerinin farklı alanlarda dijital dönüşüme yönelik hizmet verebilmesi, kapasitelerinin artırılması ve bu alanlarda hizmet veren start-upların sayısının artırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda firmaların büyümesine, hizmet alan ve ağlarının geliştirilmesine yönelik ihtiyaçları tespit edilecek, planlama ve kapasite geliştirme çalışmaları gerçekleştirilecek, ilgili kurumlarla işbirliği halinde eğitim, workshop gibi faaliyetler yürütülecektir.

SOP Kapsamında Paydaşlar Tarafından Düzenlenen

Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar: Gerek bölgesel gerekse ulusal düzeydeki kurum ve kuruluşlar SOP amaç ve önceliklerine uygun, bu anlamda Ajansa ve bölgeye katkı sağlayacak bir takım çalışmalar yürütmekte ve etkinlikler düzenlemektedir. Sonuç Odaklı Program öncelikleri ile uyumlu olan söz konusu etkinlik ve çalışmalara katılım sağlanacaktır. İlgili çalışmaların takibi ile uluslararası, ulusal ve

bölgesel ölçekteki gelişmeler takip edilecek, sonuçlar bölgede yaygınlaştırılacak, elde edilen bilgiler gereken durumlarda SOP'un geliştirilmesi ve revizyonu için dikkate alınacaktır. Ayrıca, yine SOP amaç ve öncelikleri çerçevesinde, SOP içerik ve amaçlarına katkı sağlayacak şekilde ortak katılımcı çalıştaylar, toplantı, etkinlikler ve eğitim programları ilgili paydaşlarla işbirliği halinde düzenlenecektir.

3.1.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

Söz konusu SOP kapsamında bölgede yatırım tanıtımı, desteği ve yatırım ortamının geliştirilmesine yönelik gerçekleştirilecek çeşitli faaliyetlerin açıklamaları aşağıda yer almaktadır.

Yazılım Sektörüne Yönelik Yatırım Tanıtım Materyalleri:

İzmir'in yazılım sektörüne yönelik sunduğu yatırım fırsatlarını tanıtmak üzere, özellikle dijital medya kanallarında kullanılacak infografik, animasyon, video, haber vb. materyaller oluşturulacak, 2023 yılı boyunca güncel olarak yayınlanması sağlanacaktır.

Yazılım Sektörüne Yönelik Yurt İçi ve Yurt Dışı Yatırım

Tanıtım Etkinlikleri: Yazılım sektöründe faaliyet gösteren ve yeni yatırımlar planlayan firmalara, İzmir'in bu sektöre yönelik sunduğu yatırım fırsatlarını tanıtmak ve bu firmaların yatırım yeri belirleme karar süreçlerinde İzmir'i seçenekler arasına almalarını sağlayabilmek amacıyla; yurt dışındaki hedef ülkeler ile yurt içinde İstanbul ve Ankara şehirlerinde tanıtım etkinlikleri düzenlenecek, düzenlenen sektörel etkinliklere katılım sağlanacaktır. 2023 yılı içinde bu kapsamda sadece yurtiçi faaliyetler gerçekleştirilecek olup, yurt dışı hedef ülkelerde yapılacak etkinlikler için, izleyen yıllarda yeni faaliyet planlaması yapılacaktır.

Yazılım Sektörü Yatırım Ortamının İyileştirilmesi: Ajansımız tarafından hazırlanan İzmir Yazılım Sektörü Yatırım Tanıtım Stratejisi kapsamında belirlenen önceliklere uygun olarak, sektörün rekabetçiliğinin geliştirilmesi ve İzmir ekonomisine katkısının artırılmasına yönelik eğitim programları, ağ kurma (networking) etkinlikleri düzenlenecektir. Bunun yanında yazılım firmalarının İzmir'deki üniversiteler ve yeni mezunlar ile etkileşimini güçlendirmek ve yerel yazılımcı istihdamını sağlamak amacıyla Genç Beyinler Yeni Fikirler (GBYF) etkinliği düzenlenecektir. Bu etkinlik, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kalkınma ajansları için 2022-2023 yılları ortak teması olarak belirlenen "Genç İstihdamı" konusunda da katkı sağlayacaktır.

3.1.4.5. Ajans Destekleri

İzmir Future Teknoloji Girişimciliği Destek Programı: 2023 yılında gerçekleştirilecek olan "İzmir Teknoloji Girişimciliği Ekosistem Analizi" sonrasında belirlenecek olan alanlarda girişimcilerin karşılaştıkları darboğazları aşmasını sağlayacak yenilikçi bir mali destek programı uygulanması planlanmaktadır. Uygulanacak program ile teknoloji girişimcileri vasıtasıyla ülkemizde ihtiyaç duyulan teknolojilerin geliştirilmesi ve kullanımının yaygınlaştırılması için gerekli finansal desteğin bölgeye kullandırılması amaçlanmaktadır. Program aynı zamanda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kalkınma ajansları için 2022-2023 yılları ortak teması olarak belirlenen "Genç İstihdamı" konusunda da katkı sağlayacaktır.

Girişimcilik Kitle Fonlama Desteği: Girişimcilik ekosisteminde özellikle yeni ve küçük girişimcilerin projelerini finanse etmek için fon bulmaları zorlu bir süreç olarak karşılarına çıkmaktadır. Son yıllarda iletişim teknolojilerinin gelişmesi ve kullanımının yaygınlaşması ile kitle fonlama, girişimcilerin projelerini hayata geçirmesine imkân veren yenilikçi bir fon mekanizması olarak ortaya çıkmıştır. İzmir'deki girişimcilik ekosisteminin gelişimine katkı sağlamak üzere 2023 yılında "Girişimcilik Kitle Fonlama Desteği"nin hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Kamuda Dijital Dönüşüm Mali Destek Programı: İzmir'de faaliyet gösteren kamu kurumları, yerel yönetimler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları vb. kar amacı gütmeyen kuruluşların topluma yönelik hizmetler başta olmak üzere sunduğu hizmetlerde verimliliği ve iş kalitesini artırmak için dijital dönüşüm sürecine uyum sağlaması elzemdir. Bu kapsamda Ajansımız, bölgemizdeki hizmetlerin dijitalleşmesine yönelik gerekli alt yapının oluşturulması, beşeri kapasitenin geliştirilmesi, teknoloji tabanlı uygulamaların yaygınlaştırılması, akıllı şehir uygulamaları gibi konuları desteklemeye yönelik bir program yürütmektedir.

Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri: Bu SOP kapsamında yürütülecek proje teklif çağrıları, yenilikçi mali destek uygulamaları ile ilgili olarak başvuru rehberleri ve tanıtım dokümanları hazırlanacak, teklif çağrıları ilan edilecek, proje tekliflerinin hazırlanması ve sunulması konularında bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Verilecek eğitimlere ek olarak, potansiyel başvuru sahiplerine teknik yardımda bulunmak üzere danışmanlık hizmet alımı gerçekleştirilecektir. Teklif çağrılıyla ilgili olarak projelerin teknik ve mali nitelik açısından değerlendirilmesinde görev alacak teknik uzmanların seçimi ve eğitilmelerine ilişkin faaliyetler

yürütülecektir. Teknik uzmanlar tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler üstünde gerekli kontrolleri yapmak, görüş oluşturmak, bunları raporlamak ve mali destek için uygun görülen proje listesini önermek amacıyla program bazında değerlendirme komiteleri oluşturulacaktır. Programlar kapsamında, değerlendirme ve uygulama öncesinde etüt-fizibilite analizleri yaptırılabilir, teknik görüş ve araştırma yapılabilir. Projeler kapsamında ön izleme ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Gerektiği durumlarda program ve projelerle ilgili organizasyonlar düzenlenecek veya mevcut etkinliklere katılım sağlanacak, teknik destek hizmeti satın alımları yapılacaktır.

3.1.4.6. Önemli Kamu Yatırımları

Bilişim Vadisi-İzmir Teknoloji Üssü: 10 Temmuz 2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan kararla İzmir Yüksek Teknoloji Üniversitesi kampüsünde 180.000 m²’lik alan, yüksek teknoloji üreten ulusal ve küresel firmaların yer alacağı Muallimköy Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Bilişim Vadisi) İzmir Teknoloji Üssü olarak belirlenmiştir. Bölgede 29 Mart 2022 tarihinde temel atılarak inşaat çalışmaları başlamıştır. Bölge tamamlandığında, İzmir bilim, teknoloji, yenilik ve girişimcilik ekosistemine büyük katkı sağlayacaktır. Bu sebeple söz konusu yatırım hakkındaki gelişmeler yakından takip edilecektir.

3.1.4.7. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Bu SOP kapsamında 2023 yılı içinde bu başlık altında planlanan faaliyetler aşağıdaki gibidir:

CREATE IN İZMİR: Kültürel ve Yaratıcı Endüstriler

Girişimcilik Merkezi: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Avrupa Birliği ortak girişimi olarak hayata geçirilen Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında, Yaratıcı Endüstriler bileşeninde İzmir Ekonomi Üniversitesi’nin başvuru sahibi olduğu ve Ajansımızın proje ortakları arasında yer aldığı “Create In İzmir: Kültürel ve Yaratıcı Endüstriler Girişimcilik Merkezi Projesi” destek almaya hak kazanmıştır. Create In İzmir Projesi, İzmir’de yaratıcı kültür endüstrileri ekosisteminin geliştirilmesi ve güçlendirilmesini, yaratıcı endüstriler yoluyla bölgenin girişimcilik ve yenilikçilik kapasitesinin artırılmasını, ekosistem aktörleri arasındaki bağların güçlendirilmesini, hedef sektörlerde ürün geliştirme kapasitesinin artırılmasını, bölgeye gücü, etkin ve aktörler arası işbirliğini somutlaştıran bir Yaratıcı Endüstriler Girişimcilik Merkezi’nin kazandırılmasını hedeflemektedir. Proje kapsamında ortak olarak yapılacak faaliyetler bu başlık altında gerçekleştirilecektir.

Türkiye’de Yaratıcı Ekonominin Uygun Dönüşümü için

Kapasite Geliştirme Teknik Desteği: Rekabetçilik ve Yenilik Sektör Operasyonel Programı kapsamında “Aktivite 3.2: AB Müktesebatı ve Sektör Yaklaşımı ile İlgili Kurumsal Kapasite Oluşturma” alt hedefi ile KAGM’nin başvuru sahibi rolü, Ajansımız ve İSTKA’nın ise proje ortağı rolü üstlendiği teknik destek projesi hayata geçirilecektir. Projenin ana hedefi; Bakanlığımız koordinasyonu ile Türkiye’deki merkezi ve yerel kurumların yaratıcı ekonomiye dahil olma kapasitesinin artırılmasıdır. Bu kapsamda kapsayıcı bir yaratıcı ekonomi stratejisi geliştirilmesi, ülkemizde İstanbul ve İzmir’in uygulama örneği teşkil edeceği biçimde bir yaratıcı ekonomi haritalamasının gerçekleştirilmesi, yaratıcı mesleklerin tanımlanması ve sınıflandırılması, yaratıcı ekonomiye yönelik mevcut istatistik modelin revizyonunun gerçekleştirilmesi (bu sayede doğru parametreler ve kriterler ile ölçmenin yapılabilmesi), İstanbul ve İzmir’in örnek oluşturacağı biçimde ülkemizdeki yaratıcı ekosistemin geliştirilmesi ve daha nitelikli bir yönetim yapısının oluşturulması yönünde faaliyetler ve ülkemizde ilk kez gerçekleştirilecek olan uluslararası “Creative Summit of Turkey” etkinliği ile alana yönelik farkındalığın artırılmasına yönelik faaliyetlerin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır. Proje bütçesi 2,9 milyon Avro olup uygulama süresi 18 aydır.

3.1.4.8. Diğer Proje ve Faaliyetler

Kurumlar arası ve projeler arası etkileşim ve işbirliği, SOP’un amacına ulaşılmasında kritik rol taşımaktadır. Söz konusu SOP kapsamında Ajansın bölgedeki diğer paydaşların gerçekleştireceği çalışmalarda yönlendirici olması söz konusu olabilecektir. 2023 yılı içinde yapılan SOP değerlendirme-lerinde önemli bir yeni proje veya faaliyetin belirlenmesi durumunda SOP revize edilecektir.

3.1.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

SOP’un süresi, 2021-2025 yıllarını içerecek şekilde beş yıldır. İlk üç yıl içinde SOP’un temel faaliyetleri tamamlanacaktır. Son iki yılda ise mali destek programları veya dış kaynak kullanımı kapsamında yürütülen projeler vb. ilk üç yıl içinde başlamış ancak tamamlanmamış faaliyetler devam edecektir. Son iki yılda SOP kapsamında yeni mali destekler uygulanmayacaktır.

SOP Zaman Planlama Tablosu				
İKY Kodu	Bileşen Adı	Süre	Başlangıç Dönemi (Yıl/Çeyrek)	Bitiş Dönemi (Yıl/Çeyrek)
1	İzmir Teknoloji Girişimciliği Ekosistemi Analiz Çalışması	12 ay	2023/1	2023/4
2	Yenilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Etkinleştirilmesine Yönelik Araştırma ve Analiz Çalışmaları	36 ay	2021/1	2023/4
3	İzmir Yaratıcı Endüstriler Ekosisteminin Güçlendirilmesine Yönelik Çalışmalar	36 ay	2021/1	2023/4
4	Tema Odaklı Yenilik ve Girişimcilik Faaliyetleri	36 ay	2021/1	2023/4
5	İzmir'de Oyun Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik Faaliyetler	12 ay	2023/1	2023/4
6	E-Spor Okuryazarlığı Eğitim Programı	12 ay	2022/2	2023/1
7	Greentech İzmir-Yeşil Teknolojiler Girişimci Hızlandırma Kampı	36 ay	2021/1	2023/4
8	Bluetech İzmir-Deniz Teknolojileri Girişimci Hızlandırma Kampı	24 ay	2022/1	2023/4
9	Hydrotech İzmir - Girişimci Hızlandırma Kampı	24 ay	2023/1	2023/4
10	İzmir Girişimcilik Ekosisteminin Tanıtılması	36 ay	2021/1	2023/4
11	Dijital Dönüşüm Süreçleri İçin Tedarikçi Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler	24 ay	2022/1	2023/4
12	SOP Kapsamında Paydaşlar Tarafından Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar	36 ay	2021/1	2023/4
13	Yazılım Sektörüne Yönelik Yatırım Tanıtım Materyalleri	36 ay	2021/1	2023/4
14	Yazılım Sektörüne Yönelik Yurt İçi ve Yurt Dışı Yatırım Tanıtım Etkinlikleri	36 ay	2021/1	2023/4
15	Yazılım Sektörü Yatırım Ortamının İyileştirilmesi	36 ay	2021/1	2023/4
16	İzmir Future Teknoloji Girişimciliği Destek Programı	24 ay	2023/1	2024/4
17	Girişimcilik Kitle Fonlama Desteği	12 ay	2023/1	2023/4

SOP Zaman Planlama Tablosu				
İKY Kodu	Bileşen Adı	Süre	Başlangıç Dönemi (Yıl/Çeyrek)	Bitiş Dönemi (Yıl/Çeyrek)
18	Kamuda Dijital Dönüşüm Mali Destek Programı	24 ay	2022/3	2024/2
19	Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri	36 ay	2021/1	2023/4
20	Bilişim Vadisi-İzmir Teknoloji Üssü	36 ay	2021/1	2023/4
21	CREATE IN İZMİR: Kültürel ve Yaratıcı Endüstriler Girişimcilik Merkezi	24 ay	2022/1	2023/4
22	Türkiye'de Yaratıcı Ekonominin Uygun Dönüşümü İçin Kapasite Geliştirme Projesi	24 ay	2022/1	2023/4

3.1.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

SOP'ların etkin bir şekilde yönetilmesini ve SOP'un gerektirdiği tematik uzmanlaşmayı sağlamak üzere Ajansa çalışma birimleri SOP temelli olarak kurgulanmıştır. Bu kapsamda SOP'un uygulanması Yenilik ve Girişimcilik Politikaları Birimi (YGPB) tarafından gerçekleştirilecektir. SOP kapsamındaki bileşenlerden sorumlu farklı birimler yukarıdaki bileşenler tablosunda yer almaktadır. SOP kapsamında yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin izlenmesinden ve değerlendirilmesinden Proje Uygulama ve İzleme Birimi sorumlu olacaktır.

SOP'un Ajans içi koordinasyon ve takibi Genel Sekreter ve Birim Başkanlarından oluşan SOP Yönetim Çalışma Grubu tarafından yapılacaktır. SOP Yönetim Çalışma Grubu'nun yapacağı aylık toplantılarla SOP sürecinin koordineli bir şekilde yönetimi sağlanacaktır. SOP içindeki faaliyetler konusunda ilgili birim başkanı tarafından uzman bazında Bileşen Sorumlusu belirlenecek ve Bileşen Sorumlusu tarafından oluşturulacak detaylı iş takvimi ışığında SOP Yönetim Çalışma Grubu tarafından gerekli takip gerçekleştirilecektir.

Programın genel ilerlemesi Ajans Yönetim Kurulu tarafından takip edilecek, varsa yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri için kurulun isteği doğrultusunda SOP kapsamında iş birliği yapılan kurum ve kuruluşların da görüş ve önerileri alınabilecektir.

3.1.7. İzleme ve Değerlendirme

SOP çalışmalarının izleme ve değerlendirmesi, yukarıda belirtilen yönetim yapısı çerçevesinde sağlanacaktır. Yapılan düzenli toplantılarda SOP'un güncel durumu izlenerek, riskler değerlendirilecek ve gerekli düzenleyici önlemlerin alınması sağlanacaktır.

SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin izlenme ve değerlendirilmesinden PUİB sorumlu olacaktır. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının değerlendirilmesi YGPB tarafından gerçekleştirilecektir. SOP kapsamında diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin izlenmesi SOP Yönetim Çalışma Grubu üyeleri tarafından gerçekleştirilecektir.

SOP'lar için 6 ayda bir hazırlanacak Dönemsel İlerleme Raporlarının ve SOP için 3. ve 5. yılların sonunda hazırlanacak kapanış raporlarının hazırlanmasından YGPB, YDO ve PUİB sorumludur. SOP'un 7. yılının sonunda ise, SOP Yönetim Çalışma Grubu tarafından bir etki analizi çalışması yapılması sağlanacaktır.

3.2. TEMİZ ENERJİ VE TEMİZ TEKNOLOJİLER SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (TETSOP)

TETSOP hakkında tanımlama amaçlı bilgiler aşağıda yer almaktadır. TETSOP'un daha detaylı bilgisi SOP Yönetim Planı'nda bulunmaktadır. 2023 yılı içinde yapılan SOP izleme ve değerlendirme çalışmalarında bu SOP kapsamına girebilecek yeni faaliyetlerin belirlenmesi durumunda SOP Yönetim Planı revize edilecektir.

3.2.1. Amaç

Genel Amaç: İzmir'in doğal kaynaklarını koruyarak rekabetçi ve kapsayıcı bir şekilde büyüebilmesi için sürdürülebilir üretim ve temiz enerji uygulamalarının yaygınlaştırılması

Özel Amaç 1: Temiz enerji kümesinin, yerli ekipman üretimi ve mesleki eğitim kapasitesini güçlendirecek şekilde geliştirilmesi

3.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Son yıllarda küresel iklim değişikliği, nüfus artışı, doğal kaynakların azalması, artan çevre kirliliği gibi gelişmelerin dünyanın geleceğini tehdit ettiği bilimsel verilerle kanıtlanmıştır. 2020 yılının başından itibaren yaşanan Covid-19 pandemisi de tüm insanlık için farklı bir tehdit alanı oluşturmuştur. Hızlı teknolojik gelişim ve tüketici davranışlarındaki değişim ile ciddi boyutlara ulaşan bu tehditlerle başa çıkabilmek için ekonomilerde sosyo-ekolojik dönüşüm bir fırsat olarak karşımıza çıkmaktadır. Sosyo-ekolojik dönüşüm pek çok ülke bakımından sürdürülebilir ve kaliteli büyüme için izlenmesi zorunlu bir yol haline gelmiştir.

Yeşil büyüme tam da bu noktada dönüşümün hayata geçirilmesine yönelik bir büyüme modeli olarak ortaya çıkmıştır. İlk defa 2005 yılında "çevre odaklı sürdürülebilir ekonomik büyüme" olarak ortaya çıkan yeşil büyüme kavramı özellikle gelişmekte olan ülkeler için yeni ve rekabetçi bir büyüme stratejisi olarak kabul edilmektedir. OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü), yeşil büyümeyi "çevresel etmenlerin ve doğal kaynakların insanların refahını ve esenliğini sağlamaya devam ettikleri, diğer taraftan ise ekonominin de bu hususları dikkate alarak geliştiği bir sistem" olarak tanımlamaktadır (OECD, 2011).

Yeşil büyümeye geçiş için kaynakların korunmasına, ürünlerin dayanıklılığının artırılmasına, sürdürülebilir üretim ve tüketim uygulamalarına, eko-tasarıma ve geri dönüşüme odaklanan döngüsel ekonomi modeli önemli bir araç olarak görülmektedir. Bu modelde; hammadde ve ürünlerin sistemde daha uzun süre kalması, atık üretiminin en aza indirilmesi esastır.

Gerek iklim değişikliği ve çevresel tehditlerle mücadele gerekse çevre koruma ve ekonomik büyüme arasındaki dengenin sağlanması açısından önemli bir araç olarak kabul edilen yeşil büyümenin sürdürülebilir üretim uygulamaları, değişen tüketim alışkanlıkları, enerji verimliliği ve temiz enerji kullanımı ile yeni iş imkânları yaratacağı dolayısıyla istihdam ve gelir artışı sağlayacağı öngörülmektedir. Temiz

Özel Amaç 2: Temiz enerji ve temiz teknoloji sektörlerinde İzmir'in yatırım olanaklarının tanıtılması ve yatırımların artırılması

Özel Amaç 3: İzmir'de başta sanayi ve tarım sektörleri olmak üzere sürdürülebilir üretim kapasitesinin geliştirilmesi

üretim ve temiz enerji alanındaki araştırma ve geliştirme harcamalarının daha da artacağı, çevresel performansı yüksek yeni yatırımların hızlanacağı, temiz üretim ve temiz enerji yatırımlarının giderek önünün açılacağı, kaynak ve enerji verimliliği ekipmanları, enerji depolama üniteleri, elektrikli araçlar, akıllı şehirler, yeşil binalar, geri dönüşüm teknolojileri vb. pek çok alanda temiz teknolojilerin geliştirilmesi süreçlerinin hızlanacağı, eko-verimliliğe yönelik uygulamaların artacağı beklenmektedir.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'na bağlı olarak çalışan UNCTAD (BM Ticaret ve Kalkınma Konferansı), 2019 yılı "Yeni Bir Küresel Yeşil Anlaşmayı Finanse Etmek" başlıklı Ticaret ve Kalkınma Raporu, küresel ekonomik sistemin yaşadığı istikrarsızlaşma, artan borç, belirsizlik, gelir kutuplaşması ve artan işsizlik gibi sorunların çözümü için yeni teknolojilerle ilgili fırsatları değerlendirmeye, temiz enerji, ulaşım ve gıda sistemlerine büyük yatırımlar yapmaya ihtiyaç olduğuna dikkat çekmektedir. Ekonomideki trendler ve çevresel bozulma hızı bu şekilde devam ederse, 2030 yılında her iki alanda da geri dönüşü olmayan bir noktaya ulaşılacağı pek çok kaynak tarafından ifade edilmektedir. Ulusal ve uluslararası kurumların ve platformların ortaya koyduğu çözümler ortak sorumluluk bilinci ile yeşil teknolojiler ve yeşil işlere yatırımları ve daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir büyüme için yeşil dönüşümü hızlandırmayı işaret etmektedir. Hedeflenen yeşil dönüşüm yani yeşil büyüme temiz enerji kullanımının yaygınlaştırılması, üretimde entegre kaynak verimliliği/eko-verimlilik/temiz üretim uygulamaları, yeşil teknolojilerin geliştirilmesi, sorumlu tüketim alışkanlıklarının yaygınlaştırılması ve kapsayıcı politikaların geliştirilmesi eylem alanlarını içermektedir (UNCTAD, 2019).

İklim değişikliği ve çevresel bozulmanın tüm dünya için varoluşsal bir tehdit haline geldiği günümüzde, bu sorunların üstesinden gelebilmek için Avrupa Birliği kendisini modern, kaynakları etkin kullanan ve rekabetçi bir ekonomiye dönüştürecek yeni bir büyüme stratejisi ortaya koymuştur.

Bu strateji çerçevesindeki amaçlar;

- ▶ 2050 yılına kadar sera gazı emisyonlarının sonlandırılması,
- ▶ Kaynak kullanımından bağımsız ekonomik büyüme,
- ▶ Hiçbir kişi ve bölgenin arkada bırakılmaması olarak ifade edilmektedir.

2019 yılının sonunda açıklanan Avrupa Yeşil Mutabakatı, Avrupa Birliği'nin ekonomisini sürdürülebilir kılmak için ortaya koyduğu bir plandır. Sürdürülebilirliği sağlamak için iklimsel ve çevresel sorunları fırsatlara dönüştürmek ve bu dönüşümü adil ve herkesi kapsayacak şekilde gerçekleştirmek hedeflenmektedir. Yeşil Mutabakat hedefleri Avrupa Birliği coğrafyasıyla sınırlı olmayıp küresel çapta etkide bulunacaktır. Bu anlamda, iklim değişikliğiyle mücadelenin yanı sıra yeni bir uluslararası ticaret ve iş bölümü kurgulanmaktadır.

Ülkemiz de bu yeni büyüme stratejisinin getirdiği fırsatlar ve risklerden etkilenecektir. Bu kapsamda en büyük fırsat, Avrupa Birliği'nin çevre ülkelere vereceği desteklerdir. En büyük risk ise, en önemli ticaret partneri Avrupa Birliği olan ve ihracatı genelde karbon ağırlıklı sektörlerle dayanan Türkiye'deki firmaların, Sınırdaki Karbon Düzenlemesi mekanizması nedeniyle ek maliyetlerle karşılaşması, rekabet gücünün düşmesi hatta Avrupa Birliği'nin tedarik zincirlerinden tamamen çıkmasıdır. Sınırdaki Karbon Düzenlemesi mekanizması, Avrupa Birliği bünyesindeki firmaların rekabet gücünü korumak amacıyla ithal edilen ürünlere ve hammaddelere (ihracatçı

ülke tarafından daha önce uygulanmamışsa) karbon vergisi/ fiyatlandırması uygulamasıdır. Bu uygulamadan öncelikli olarak enerji yoğun sektörler etkilenecektir.

Ülkemizin uluslararası ticaret düzeninde son yıllarda ivme kazanan iklim değişikliği ile mücadele politikalarına adaptasyonunu sağlamayı hedefleyen ve ihracatta rekabetçiliğimizi güçlendirecek bir yol haritası niteliğinde olan Yeşil Mutabakat Eylem Planı 16.07.2021 tarihinde yayımlanmıştır. Yeşil Mutabakat Eylem Planı, uluslararası ticaret ve ekonomide meydana gelen bu değişim ve dönüşüm karşısında ülkemizin kalkınma hedefleri doğrultusunda sürdürülebilir ve kaynak-etkin bir ekonomiye geçişini desteklemeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, ihracatımızda rekabetçiliğimizin korunması ve geliştirilmesi, ülkemizin Gümrük Birliği sayesinde AB ile sağlamış olduğu bütünleşmenin derinleştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir. En önemli ticaret ortağımız olan AB tarafından açıklanan Avrupa Yeşil Mutabakatı ile öngörülen kapsamlı değişiklikler başta olmak üzere bu alandaki dönüşüme zamanlıca uyum sağlanması ve karşı karşıya kalacağımız risklerin fırsata çevrilmesi amacıyla hazırlanan Eylem Planı 9 ana başlık altında toplam 32 hedef ve 81 eylemi içermektedir. Eylem Planı, ülkemizin küresel tedarik zincirlerine sağladığı entegrasyonun güçlendirilmesi ve yeşil yatırımların ülkemize çekilmesi bakımından da büyük önem arz etmektedir.

Yeşil yatırımlar kapsamında yaratılan gelir ve istihdamın genel olarak yatırımın bulunduğu yerde oluşması, İzmir'in sürdürülebilir ve kaliteli büyümesi için önemli fırsatlar ve etkili araçlar sunmaktadır. Ajans bu fırsatlar ışığında; iklim değişikliğine uyumun sağlanması ve etkilerinin önlenmesi amacıyla temiz enerji, tarımda ve sanayide sürdürülebilir üretim dönüşümü alanlarında önemli faaliyetler yürütmektedir. İZBP, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde, İzmir'in var olan kaynaklarının en etkin şekilde değerlendirilmesi, kaynak kullanmadaki bilinç, sorumluluk ve verimliliği artırarak gelecek nesillerin yaşam kalitesi standartlarına sahip çıkılması sorumluluğunu dikkate almıştır. Yeni küresel işbölümü, iklim değişikliği, enerji sorunu ve inovasyon ekonomilerinin öne çıkmasının beklendiği plan döneminde, Türkiye ve Dünya gündeminin ana temalarından biri olan "sürdürülebilirlik" konusuna odaklanılmıştır.

Ajans faaliyetlerini İZBP ile birlikte, pek çok üst ölçekli plan ve strateji doğrultusunda tasarlamakta ve yürütmektedir. Sürdürülebilir kalkınma alanında küresel bağlamda yönlendiren en temel belge BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'dir.

2019 yılında yürürlüğe giren 11. Kalkınma Planı; Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine paralel bir şekilde sürdürülebilir kalkınma odaklı farklı hedef ve eylem alanlarını barındırmaktadır. Doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlik planının Temel Amaç ve İlkeleri altında kapsamıştır:

"Demografik fırsat penceresinden en iyi biçimde yararlanarak bireysel ve toplumsal nitelik ve yetkinlik düzeylerinin yükseltilmesi, sosyal güvenlikle ilgili düzenlemeler ile doğal kaynakların kullanılmasında nesiller arası hakka-niyet ve sürdürülebilirliğin esas alınması sağlanacaktır."

TETSOP ile müdahale edilmesi hedeflenen alanların planın İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi, Rekabetçi Üretim ve Verimlilik, Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum Yaşanabilir Şehirler ile Sürdürülebilir Çevre başlıkları altındaki hedeflerine katkı sağlayacağı öngörülmektedir:

Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'nde İzmir, metropol olarak tanımlanmış ve küresel ölçekte diğer metropollerle rekabet edebilirliği ve uluslararası etkinliğinin artırılması hedeflenmiştir. Bunun için metropol ekonomilerinin ileri teknoloji kullanan sektörler, ihtisaslaşmış hizmetler ile sosyal ve kültürel sektörlere odaklanması; metropollerin ve alt merkezlerin sanayi ve teknolojik altyapılarının geliştirilmesi ve üniversite, Ar-Ge ve fikir kurumlarında mükemmelliğe odaklanması; kentsel altyapı ve kentsel kültürün geliştirilerek sosyal uyumun güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

İzmir'in su potansiyeli açısından fakir bir bölge olması, korunması gereken deniz ve kıyı alanlarının ve tarım alanlarının bolluğu, özellikle çeşitli çevresel tehdit altında olan Gediz, Küçük Menderes ve Büyük Menderes havzalarının sunduğu büyük tarımsal potansiyel ve turistik değerler, bu konuyu bölge için kritik hale getirmektedir. İzmir kirlenici sanayilerin varlığına bağlı olarak, tehlikeli atıklar açısından da Türkiye'nin en büyük üreticisi konumundadır. Ülkedeki tüm tehlikeli atığın dörtte birini tek başına üretmektedir. Bu çerçevede Ajans, temiz enerji kullanımı ve ilgili teknolojilerin üretimi, enerji ve kaynak verimliliği, su yönetimi, katı atık ve tehlikeli atık geri kazanımı ve bertarafı, sürdürülebilir tarım ve biyo-çeşitliliğin korunması, temiz üretim teknolojilerinin ve uygulamalarının geliştirilmesini bölgede yeşil büyümeye geçiş sürecinde odaklanması gereken temel alanlar olarak belirlemiştir.

İzmir'in tarım ve sanayi üretimi, temiz enerji ve temiz teknolojiler alanındaki yüksek potansiyelinin kümelenme, girişimcilik, yatırım tanıtım ve sürdürülebilir üretim faaliyetleriyle desteklenerek yatırım ortamının ve rekabetçiliğinin güçlendirilmesi gerekmektedir. İzmir 2014-2023 Bölge Planı'nın üç gelişme ekseninde de bu program kapsamındaki hedefler yer almaktadır.

Ön Risk Değerlendirmesi

SOP'un Ajans tarafından uygulanmasına karar verilmesi aşamasında en büyük riskin, ülkemizde söz konusu alanlarda yatırımların durması ve bu alanlarda teknoloji geliştirmenin önemini yitirmesi olacağı değerlendirilmiştir. Ancak kalkınma planlarımızda öncelikli dönüşüm programları yoluyla kritik müdahale alanı olarak belirlenmiş olan bu konular için bu riskin gerçekleşme ihtimalinin zayıf olduğu söylenebilir.

Diğer etkisi yüksek bir risk ise yerel paydaşlar tarafından söz konusu alanların sahiplenmesinde yaşanacak sıkıntılardır. İzmir'in sahip olduğu eğitimli nüfusun bu konuları önceliklendirmesi söz konusudur. Ayrıca yerel paydaşların da konuların önceliğine ve çevre yatırımlarına önem verdikleri görülmekle beraber, bu konuda yapılacak bilinçlendirme çalışmalarıyla farkındalığın ve bu alanlara desteğin artırılması sağlanabilecektir.

3.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılması hedeflenen sonuçlar aşağıdaki Temel Performans Göstergeleri ve Çıktı Performans Göstergeleri tablolarında yer almaktadır.

Temel Performans Göstergeleri					
No	Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaç(lar) No
1	Geliştirilen Küme Sayısı	Adet	1	Ajans Verileri	1
2	Küme Üyesi Firma Sayısı	Adet	30	Ajans Verileri	1
3	İzmir'de Temiz Enerji ve Temiz Teknoloji Ekipmanları Üretimi Yapan Yeni Firma Sayısı	Adet	10	Sektör Analizi	1
4	Küme Firmalarının Temiz Enerji ve Temiz Teknoloji Ekipmanları İhracatı Artışı	Yüzde	10	Sektör Analizi	1
5	İzmir'de Temiz Enerji ve Temiz Teknoloji Alanında Oluşturulan Yeni İstihdam Sayısı	Adet	600	Ajans Verileri	1,2
6	Uygulanan Endüstriyel Simbiyoz Modeli	Adet	1	Ajans Verileri	3
7	Endüstriyel Simbiyoz Uygulamalarına Başlayan Yatırım Bölgesi Sayısı	Adet	3	Ajans Verileri	3
8	Kaynak Verimliliği Programı Kapsamında Hayata Geçirilen İşbirliği Sayısı	Adet	10	Ajans Verileri	3
9	Sürdürülebilir Üretim Yöntemleri Uygulamaya Başlayan Yeni Firma Sayısı	Adet	20	Ajans Verileri	3
10	İzmir'de Temiz Enerji ve Temiz Teknoloji Alanında Kurulan Mesleki Eğitim Kurumu Sayısı	Adet	1	İl Millî Eğitim Md. Verileri	1,2
11	Kaynak Verimliliği Merkezi	Adet	1	Ajans Verileri	1,2,3
12	İzmir Tarım Teknoloji Merkezi	Adet	1	Ajans Verileri	3
13	Lisanslı Depo	Adet	1	Ajans Verileri	3
14	Rüzgar Enerjisi Meteorolojisi ve Çevresel Test Analiz Merkezi (RÜZMER)	Adet	1	Ajans Verileri	3

Çıktı Performans Göstergeleri					
No	Çıktı Göstergesi	Birim	Hedef		Doğrulama Kaynağı
			2023	Toplam	
1	Perspektif Belgesi Sayısı	Adet	0	1	Ajans Raporları
2	Eylem Planı Sayısı (Yeşil Dönüşüm ve Mavi Fırsatlar Perspektifi Kapsamında)	Adet	0	1	Ajans Raporları
3	Sürdürülebilir Üretim Uygulamalarının Yaygınlaştırılması Amacıyla Yapılan Toplantı Sayısı	Adet	4	12	Ajans Raporları

Çıktı Performans Göstergeleri					
No	Çıktı Göstergesi	Birim	Hedef	Toplam	Doğrulama Kaynağı
			2023		
4	Eğitim Alan Sanayi İşletmesi Sayısı	Adet	5	10	Ajans Faaliyet Raporu
5	Eğitim Alan Sanayi İşletmesi Çalışanı Sayısı	Adet	20	50	Ajans Faaliyet Raporu
6	Eğitim Alan Kooperatif ve Sulama Birliği Sayısı	Adet	5	10	Ajans Faaliyet Raporu
7	Eğitim Alan Kooperatif ve Sulama Birliği Üyesi Sayısı	Adet	20	50	Ajans Faaliyet Raporu
8	Kaynak Verimliliği Programı Çalışan Sayısı	Adet	4	10	Ajans Faaliyet Raporu
9	Temiz Enerji Sektörüne Yönelik Katılım Sağlanan Yurt İçi ve Yurt Dışı Yatırım Tanıtım Etkinlikleri Sayısı	Adet	5	15	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
10	Temiz Enerji Sektörüne Yönelik Katılım Sağlanan Yurt İçi ve Yurt Dışı Yatırım Tanıtım Etkinliklerinde Ulaşılan Firma Sayısı	Adet	100	300	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
11	Temiz Enerji Sektörüne Yönelik Katılım Sağlanan Yurt İçi ve Yurt Dışı Yatırım Tanıtım Etkinlikleri Sonrası İletişim Devam Ettirilen Firma Sayısı	Adet	10	30	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
12	Temiz Enerji Sektöründe İzmir'in Yatırım Ortamının Geliştirilmesine Yönelik Organizasyon Sayısı	Adet	2	6	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
13	Temiz Enerji Sektöründe İzmir'in Yatırım Ortamının Geliştirilmesine Yönelik Organizasyonlara Katılımcı Sayısı	Adet	500	1500	Ajans Raporları, İnternet Sayfası
14	Temiz Enerji Sektörü Değer Zinciri ve Kümelenme Analizi Sayısı	Adet	1	1	BEST For Energy Projesi Verileri
15	Kümelenme Amaçlı Görüşme ve Analiz Yapılan İşletme Sayısı	Adet	100	100	BEST For Energy Projesi Verileri
16	Kümelenme Amaçlı Yapılan Odak Grup Toplantısı Sayısı	Adet	4	10	BEST For Energy Projesi Verileri
17	Kümelenme Amaçlı Yapılan Odak Grup Toplantısı Katılımcı Sayısı	Adet	200	500	BEST For Energy Projesi Verileri
18	Uluslararası ve Ulusal Talep Analizi Sayısı	Adet	1	1	BEST For Energy Projesi Verileri
19	Temiz Enerji Sektörü Gelişme Stratejisi ve Eylem Planı Sayısı	Adet	1	1	BEST For Energy Projesi Verileri
20	Temiz Enerji Kümesi Yönetim Planı Sayısı	Adet	1	1	BEST For Energy Projesi Verileri

Çıktı Performans Göstergeleri					
No	Çıktı Göstergesi	Birim	Hedef	Toplam	Doğrulama Kaynağı
			2023		
21	Sektörel Rekabet Değerlendirme Raporu Sayısı	Adet	1	1	BEST For Energy Projesi Verileri
22	İşletmelerde Danışmanlık ve Eğitim Alan Kişi Sayısı	Adet	500	1450	BEST For Energy Projesi Verileri
23	Danışmanlık ve Eğitim Alan İşletme Sayısı	Adet	50	50	BEST For Energy Projesi Verileri
24	Organize Edilen Business to Business (B2B) Etkinlik Sayısı	Adet	2	4	BEST For Energy Projesi Verileri
25	B2B Etkinliklere Katılan Firma Sayısı	Adet	20	60	BEST For Energy Projesi Verileri
26	Organize Edilen Uluslararası Konferans Sayısı	Adet	0	1	BEST For Energy Projesi Verileri
27	Uluslararası Konferans Katılımcı Sayısı	Adet	0	400	BEST For Energy Projesi Verileri
28	Oluşturulan Eğitici Programı Sayısı	Adet	1	1	İzmir-NIC Projesi Verileri
29	Eğitilen TTO, TGB, Ar-Ge Personeli Sayısı	Adet	15	15	İzmir-NIC Projesi Verileri
30	Start-uplar İçin Oluşturulan Hızlandırıcı Programı Sayısı	Adet	0	1	İzmir-NIC Projesi Verileri
31	Hızlandırıcı Programına Katılan Startup Sayısı	Adet	0	30	İzmir-NIC Projesi Verileri
32	Hızlandırıcı Programı Kapsamında Düzenlenen Eğitim Sayısı	Adet	0	6	İzmir-NIC Projesi Verileri
33	Eğitime Katılan Kişi Sayısı	Adet	0	300	İzmir-NIC Projesi Verileri
34	İzmir'de Düzenlenen Sektörel Fuar Sayısı	Adet	1	2	İZFAŞ Verileri
35	İzmir'de Kurulan Temiz Enerji Meslek Lisesi Sayısı	Adet	1	1	İl Milli Eğitim Md. Verileri
36	Mali Destek Sağlanan İşletme Sayısı	Adet	15	50	Ajans Raporları
37	Teknik Destek Sağlanan İşletme Sayısı	Adet	30	50	Ajans Raporları
38	İşletmeler İçin Hazırlanan Fizibilite Sayısı	Adet	2	6	Ajans Raporları
39	Temiz Enerji Sektörüne Yönelik Yatırım Tanıtımı Amaçlı Hazırlanan İnfografik, Animasyon, Video, Haber vb. Tanıtım Materyalleri Sayısı	Adet	12	36	Ajans Raporları, İnternet Sayfası

3.2.4. Proje ve Faaliyetler

Söz konusu SOP kapsamında gerçekleştirilecek proje ve faaliyetler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

SOP Bileşenleri Tablosu						
İKY Kodu	Bileşen Adı	Tür	Yöntem	Sorumlu Kuruluş	Sorumlu Birim	Özel Amaç(lar)
1	İzmir'de Yeşil Dönüşüm ve Mavi Fırsatlar Perspektifinin Hayata Geçirilmesine Yönelik Faaliyetler	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	YBPB, MBPM, YGPB	1,2,3
2	İzmir Kaynak Verimliliği Programı (İKVP)	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA UNDP, EBSO	YBPB, YGPB	1,2,3
3	Kaynak Verimliliği ve Sürdürülebilir Üretim Uygulamalarının Yaygınlaştırılmasına Yönelik Çalışmalar	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	İZKA	YBPB	1,2,3
4	SOP Kapsamında Paydaşlar Tarafından Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	İZKA	YBPB	1,2,3
5	Temiz Enerji Sektörüne Yönelik Yurt İçi ve Yurt Dışı Yatırım Tanıtım Etkinlikleri	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	İZKA	YDO	1, 2
6	Temiz Enerji Sektörüne Yönelik Yatırım Tanıtım Materyalleri	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	İZKA	YDO	2
7	Temiz Enerji Sektöründe İzmir'in Yatırım Ortamının Geliştirilmesine Yönelik Organizasyonlar	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	İZKA, ilgili Paydaşlar	YDO	1,2
8	Temiz Enerji Alanında Üye Olunan Ulusal ve Uluslararası Ağ Kuruluşlarının Faaliyetlerinin Takibi	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	İZKA	YDO	1, 2
9	Temiz Enerji Sektörü Yatırım Ortamının İyileştirilmesi	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	İZKA	YDO	2
10	Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri	Faaliyet	Mali Destek Yürütme	İZKA	YBPB, PUİB	1,2,3
11	Yeşil ve Mavi Dönüşüm Destek Programı	Alt Program	Mali Destek	İZKA	YBPB, YGPB, MBPM, PUİB	1,2,3
12	İzmir Tarım Teknoloji Merkezi GÜDÜMLÜ Proje Desteği	Proje	GÜDÜMLÜ Proje Desteği	İZKA	YBPB, PUİB	3
13	Aydın ve İzmir İlinde Bulunan Pamuk Üreticilerine Yönelik Lisanslı Depo Kurulumu GÜDÜMLÜ Proje Desteği	Proje	GÜDÜMLÜ Proje Desteği	İZKA	YBPB, PUİB	3

SOP Bileşenleri Tablosu

İKY Kodu	Bileşen Adı	Tür	Yöntem	Sorumlu Kuruluş	Sorumlu Birim	Özel Amaç(lar)
14	Rüzgar Enerjisi Meteorolojisi ve Çevresel Test Analiz Merkezi (RÜZMER) GÜDÜMLÜ Proje Desteği	Proje	Güdümlü Proje Desteği	İZKA	PUİB, YDO	3
15	Yeşil Mutabakata Uyum Teknik Destek Programı	Proje	Teknik Destek	İZKA	YBPB, PUİB	3
16	Temiz Enerji Meslek Lisesi Projesi	Faaliyet	Kamu Yatırım Projesi	İl Milli Eğitim Md.	YBPB, YDO	1,2
17	BEST For Energy Projesi	Proje	Dış Kaynak Projesi	İZKA	YDO, YBPB	1,2
18	İzmir-NIC Projesi	Proje	Paydaş Projesi	İYTE, İZKA	YDO, YBPB, YGPB	1,2,3

3.2.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Bu SOP kapsamında, Ajansın mevcut çalışmalarına ek olarak aşağıdaki araştırma ve analizlerin yapılması planlanmıştır.

İzmir’de Yeşil Dönüşüm ve Mavi Fırsatlar Perspektifinin Hayata Geçirilmesine Yönelik Faaliyetler: İzmir’in yeşil ve mavi büyüme eksenlerinde dönüşümüne yönelik kapsamlı bir analiz ve yol haritası oluşturmak üzere Ajans personeli tarafından hazırlanan İzmir’de Yeşil Dönüşüm ve Mavi Fırsatlar Perspektifi çalışması 2022 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Perspektif belgesinde makro düzeyden sektör ve alt sektör düzeyine doğru giden bir yaklaşım benimsenerek, dönüşümün etkisinin en fazla görüleceği alanlar “atık, su ve enerji” olarak belirlenmiş, bir sonraki aşamada sektörel ve mekânsal bir bakış açısıyla detaylı analizler ve saha çalışmaları gerçekleştirilerek müdahale seçenekleri ortaya konmuştur.

2023 yılında, Perspektif çalışması kapsamında ortaya konan müdahale seçeneklerinin hayata geçirilmesi hedefi doğrultusunda, hazırlanan eylem planları ve uygulama araçları vasıtasıyla, ilgili kuruluşlarla işbirlikleri geliştirilecek, ek analiz ve araştırmaların yanı sıra bölgedeki paydaşları sürece dâhil etmek ve dönüşümü besleyecek bir bölgesel kapasite oluşturmak amacıyla eğitim, bilgilendirme, koordinasyon ve farkındalık çalışmaları yapılacak, amaca yönelik mali ve teknik destek programları ilan edilecek, yurtiçi ve dışında ilgili etkinlikler takip edilecektir.

3.2.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

Söz konusu SOP kapsamındaki faaliyetlerin tümü farklı paydaşlarla işbirlikleriyle ve bölgedeki ilgili paydaşların koordinasyonu ile yürütülecektir. İşbirliği ve koordinasyon kapsamına giren faaliyetler aşağıda özetlenmiştir:

İzmir Kaynak Verimliliği Programı (İKVP): Ajansımızın önceki yıllarda kaynak verimliliği, endüstriyel simbiyoz ve dijital dönüşüm alanlarında bölgedeki paydaşlarla birlikte yürüttüğü çalışmalar, 2021-2024 dönemini kapsayacak operasyonel bir program çerçevesinde ele alınmış, bu alanlarda bölgenin mevcut kapasitesinin geliştirilmesi ve Program kapsamında bir Kaynak Verimliliği (Sürdürülebilir Üretim) Merkezi’nin hayata geçirilmesi hedeflenmiştir.

İKVP iki bileşenli olarak kurgulanmıştır:

- Endüstriyel Simbiyoz bileşeni kapsamında UNDP işbirliğiyle, bölgedeki OSB’ler başta olmak üzere ilgili paydaşların katılımıyla İzmir’e özgü bir endüstriyel simbiyoz modeli hayata geçirilecektir. Bu alanda 2021 yılı ortasından itibaren başlayan faaliyetler kapsamında; İZKA bünyesinde bir proje ofisi oluşturulmuş, proje personeli istihdam edilmiş, endüstriyel simbiyoz konusunda mevcut durum analizi gerçekleştirilmiş, İzmir özelinde bir yönetim modeli ortaya konmuş, TÜBİTAK işbirliğinde doktora tezleri desteklenmiş ve firmalar arasındaki sinerji ilişkilerini ortaya çıkarmak amacıyla çalıştaylar düzenlenmiştir. 2023 yılında konunun Ar-Ge ve yasal çerçeve boyutunun desteklenmesine yönelik çalışmalara devam edilecek, farklı sektörlerden

firmaların katılımıyla sinerji çalışmaları gerçekleştirilecek, sinerji ilişkilerini ortaya çıkarmayı kolaylaştıran yazılımın yerleştirilmesi konusunda çalışılacak, Program sonunda kurulması hedeflenen Kaynak Verimliliği Merkezi'nin fizibilitesi yapılacaktır. Ayrıca bu bileşen kapsamında en az iki endüstriyel simbiyoz uygulamasının hayata geçirilmesi planlanmıştır.

- Dijital Dönüşüm bileşeni kapsamındaki faaliyetlere EBSO ve Aachen Teknik Üniversitesi Avrupa 4.O. Dönüşüm Merkezi işbirliği içerisinde 2021 yılında başlanmıştır. Bölgedeki firmaların dijitalleşme düzeylerinin analizi ve geliştirilmesi ile başlayan faaliyetler, bu konuda bölgesel kapasitenin artırılması ile devam edecektir.

Bu iki bileşen, endüstriyel simbiyoz ve dijital dönüşüm alanlarında İzmir sanayisine hizmet sağlayacak Kaynak Verimliliği Merkezi'nin hayata geçirilmesine yönelik olarak eş zamanlı yürütülecektir. Kaynak Verimliliği Merkezi, bölgede başta sanayi ve tarım olmak üzere tüm sektörlerde sürdürülebilir üretim ve dijital dönüşüm uygulamalarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına teknik destek ve danışmanlık sağlayacak, bu faaliyetleri yönlendirecektir. Bölgede olmayan laboratuvar altyapısı ve ekipmanı ortak kullanım amacıyla bulunduracak ve tüm işlevleri bakımından yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası iş birliklerini yürüten bir organizasyon yapısında faaliyet gösterecek Merkez, bilinçlendirme ve eğitim faaliyetlerinin yanı sıra ihtiyaç ve sorunların tespiti ve çözümünde ilgilileri bilgi ve finansman kaynağıyla buluşturacak şekilde tasarlanacaktır.

3.2.4.3. Kapasite Geliştirme

Söz konusu SOP kapsamındaki faaliyetlerin tümü hem İzmir'deki paydaşların hem de Ajansın kapasitesini artırmaya yönelik faaliyetler içermektedir. Ancak bunlar diğer başlıklar altında da yer aldığından, burada ayrıca yer verilmemiştir. Kapasite geliştirme kapsamına giren diğer faaliyetler ise aşağıda özetlenmiştir.

Kaynak Verimliliği ve Sürdürülebilir Üretim Uygulamalarının

Yaygınlaştırılmasına Yönelik Çalışmalar: 2023 yılında ilgili kurumlarla işbirliği halinde; kaynak verimliliği ve sürdürülebilir üretim araçlarının kaliteli büyüme, rekabetçilik ve doğal kaynakların korunmasındaki öneminin vurgulanması, bilinirliğinin artırılması; endüstriyel simbiyoz, eko-verimlilik, geri dönüşüm, atık yönetimi gibi uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik yüz yüze ya da uzaktan eğitim, konferanslar ve seminerler düzenlenmesi; TETSOP bileşenleri kapsamında ilgili sektörlerde potansiyel sorun ve çözümlerin tespitine yönelik çalıştaylar gerçekleştirilmesi, hizmet alımı yoluyla

ihtiyaç duyulan araştırma ve fizibilitelerin hazırlanması, ilgili paydaşların bir araya gelerek tecrübe paylaşımı ve işbirliğinin tasarlandığı sektörel buluşmalar, yayınlar oluşturulması vb. çalışmaların yürütülmesi planlanmıştır. Bu çalışmalar İzmir'de Yeşil Dönüşüm ve Mavi Fırsatlar Perspektifi ve İzmir Kaynak Verimliliği Programı'na yönelik çalışmalarla birbirini tamamlayacak nitelikte gerçekleştirilecek; bu şekilde 2023 yılından sonra da uygulanmaya devam edilecektir.

SOP Kapsamında Paydaşlar Tarafından Düzenlenen

Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar: Gerek bölgesel gerekse ulusal ve uluslararası düzeydeki kurum ve kuruluşlar SOP amaç ve önceliklerine uygun, bu anlamda Ajansa ve bölgeye katkı sağlayacak birtakım çalışmalar yürütmekte ve etkinlikler düzenlemektedir. Bu kapsamda Ajansımız tarafından EBSO Çevre Çalışma Grubu, Sürdürülebilir Kentsel Gelişim Ağı İzmir Kurulu, İzmir İl Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu, Küçük Menderes Havza Yönetim Heyeti, Döngüsel Ekonomi Çalışma Grubu ve Circlean Projesi Kilit Paydaş Grubu gibi kurul ve komite çalışmaları takip edilmekte ve katkı sağlanmaktadır. Sonuç odaklı program öncelikleri ile uyumlu olan söz konusu etkinlik ve çalışmaların takibi ile uluslararası, ulusal ve bölgesel ölçekteki gelişmelerin izlenmesine devam edilecek, sonuçlar bölgede yaygınlaştırılacak, elde edilen bilgiler gereken durumlarda SOP'un geliştirilmesi ve revizyonu için dikkate alınacaktır. Ayrıca, yine SOP amaç ve öncelikleri çerçevesinde, SOP içerik ve amaçlarına katkı sağlayacak şekilde ortak katılımcı çalıştaylar, toplantı, etkinlikler ve eğitim programları ilgili paydaşlarla işbirliği halinde düzenlenecektir.

3.2.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

Söz konusu SOP kapsamında yatırım tanıtımına yönelik gerçekleştirilecek fuar ve yatırım tanıtım turu faaliyetlerinin listesi ve açıklamaları aşağıda yer almaktadır.

Temiz Enerji Sektörüne Yönelik Yurt İçi ve Yurt Dışı

Yatırım Tanıtım Etkinlikleri: Temiz enerji sektöründe faaliyet gösteren ve yeni yatırımlar planlayan firmalara, İzmir'in bu sektöre yönelik sunduğu yatırım fırsatlarını tanıtmak ve bu firmaların yatırım yeri belirleme karar süreçlerinde İzmir'i seçenekler arasına almalarını sağlayabilmek amacıyla; yurt dışındaki hedef ülke ve pazarlarda tanıtım etkinlikleri düzenlenecek, düzenlenen sektörel etkinliklere katılım sağlanacaktır. Bu tanıtım çalışmalarında Ajans tarafından geliştirilen Çandarlı Limanı ile Entegre Temiz Enerji İhtisas OSB Projesi, temel tanıtım unsurlarından birisi olacaktır. Bu faaliyetler kapsamında hedef ülkeler Danimarka, Almanya, Çin ve İspanya olarak belirlenmiştir ve planlanan etkinlikler aşağıda açıklanmıştır.

Wind Europe Fuarı ve Konferansı, rüzgar enerjisi konusunda sektörün önde gelen firmalarının katıldığı Avrupa'daki en büyük etkinliklerden birisidir. Etkinlik, Avrupa Rüzgar Enerjisi Birliği -Wind Europe tarafından dönüşümlü olarak İspanya veya Danimarka'da yapılmaktadır ve 2023 yılında 25-27 Nisan tarihlerinde Danimarka'nın Kopenhag şehrinde gerçekleştirilecektir. Ajans yatırım tanıtım stratejisi kapsamında belirlenen hedef sektörlerden olan temiz enerji sektörünün özellikle rüzgâr türbini ekipmanı üretimi alanında, bu fuarda tanıtım faaliyetleri yürütülecektir. Söz konusu etkinliğe katılım sağlanacak, fuar katılımcılarına İzmir ve yatırım ortamı hakkında bilgiler sunulacaktır. Ayrıca katılımcı firmalar ile B2B görüşmeler gerçekleştirilecek ve İzmir'in bu alandaki yatırım tanıtımı gerçekleştirilecektir.

2022 yılında Ajans, Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği (TÜREB), Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi işbirliğinde; Almanya'nın Hamburg şehrinde düzenlenen ve Avrupa'nın en büyük rüzgar enerjisi etkinliklerinden olan Wind Energy Hamburg Fuarı'na Türkiye Pavilyonu ve Heyeti ile katılım sağlanmıştır. Sanayi ve Teknoloji Bakanı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı düzeyinde katılım sağlanan ulusal heyet organizasyonu kapsamında, Ajans tarafından geliştirilen Çandarlı Limanı ile Entegre Temiz Enerji İhtisas OSB Projesi'nin tanıtımı yapılmış ve oldukça büyük ilgi görmüştür. Ülkemizin ve bölgemizin rüzgar enerjisi sektöründeki güçlü üretim alt yapısının tanıtımının devamlılığını sağlamak ve bu sektörde daha fazla yatırım çekebilmek üzere fuar katılımlarının 2023 yılında da devamı öngörülmüştür. Almanya'nın en büyük rüzgar enerjisi etkinlikleri dönüşümlü olarak Wind Energy Hamburg ve Husum Wind olarak düzenlenmektedir. 2023 yılında 12-15 Eylül tarihleri arasında Almanya'nın Husum şehrinde düzenlenen Husum Wind Fuarı'na geçtiğimiz yıla benzer şekilde bir katılım sağlanacaktır.

Son dönemde hızla gelişen denizüstü rüzgar enerjisi sektörüne yönelik olarak, rüzgar enerjisi konusunda dünyadaki en üst düzey kuruluş olan Küresel Rüzgar Enerjisi Konseyi (Global Wind Energy Council-GWEC) tarafından farklı ülkelerde çeşitli organizasyonlar düzenlenmekte veya desteklenmektedir. Ajansımızın temiz enerji sektöründeki hedef ülkelerinden birisi de Çin olup, GWEC tarafından Çin'de desteklenen başlıca organizasyon China Wind Power etkinliğidir. Çin rüzgar enerjisi sektöründe dünyada en büyük yatırımları yapan ülke olup, ekipman üretiminde de önemli gelişmeler kaydetmiştir. Çin'de üretilen ürünlerin tedarik zincirinde oluşan kırılmalar ve tedarik sürelerinin uzaması, Çin'e yönelik olarak son dönemde oluşturulan gümrük kısıtlamaları sebepleriyle; Çinli firmalar Batı pazarlarına

yönelik üretim yapabilmek için farklı ülkelerde yatırım arayışlarına girmiştir. Çinli firmaların yatırım gündemine İzmir'in alınabilmesi amacıyla, dünyanın en büyük rüzgar enerjisi etkinliklerinden birisi olan ve Kasım ayı içinde Çin'in Pekin şehrinde düzenlenecek China Wind Power Fuar ve Konferansı'na katılım sağlanacaktır. Katılımcı firmalar ile B2B görüşmeler gerçekleştirilecek ve İzmir'in bu alandaki yatırım tanıtımı yapılacaktır.

Temiz Enerji Sektörüne Yönelik Yatırım Tanıtım Materyalleri:

İzmir'in temiz enerji sektörüne yönelik sunduğu yatırım fırsatlarını tanıtmak üzere, özellikle dijital medya kanallarında kullanılacak infografik, animasyon, video, haber vb. materyaller oluşturulacak, yıl boyunca güncel olarak yayınlanması sağlanacaktır.

Temiz Enerji Sektöründe İzmir'in Yatırım Ortamının Geliştirilmesine Yönelik Organizasyonlar:

Sektörde faaliyet gösteren paydaşların bir araya gelmesi, yeni işbirliklerinin oluşması, son gelişmelerin ele alınıp tartışılması ve yatırımcıların ilgisinin İzmir'e çekilmesi amaçlarıyla yıl içinde farklı etkinlikler düzenlenecektir. Bu kapsamda Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği (TÜREB) ile Türkiye Rüzgar Enerjisi Kongresi'nin (TÜREK) çift yıllarda İzmir, tek yıllarda Ankara'da olacak şekilde düzenlenmesi için işbirliği yapılacaktır. Ayrıca, Avrupa Rüzgar Enerji Birliği Wind Europe'un uluslararası bir bölgesel etkinliğinin 2023 yılında İzmir'de yapılması için çalışmalar yürütülecektir.

Temiz Enerji Alanında Üye Olunan Ulusal ve Uluslararası Ağ Kuruluşlarının Faaliyetlerinin Takibi:

Ajansın temiz enerji sektörüne yönelik yatırım tanıtımı ve diğer faaliyetleri kapsamında, başta yatırımcılar olmak üzere ilgili uluslararası paydaşlarla yakın iletişim kurulabilmesini ve işbirlikleri yapılabilmesini sağlamak üzere ulusal ve uluslararası ağ kuruluşlarına üyelikler sağlanacaktır.

Bu kapsamda üye olunan kuruluşlardan birisi olan Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği (TÜREB), 1992 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından kurulmuş, rüzgar enerjisi konusunda Türkiye'deki en güçlü sivil toplum kuruluşudur. Avrupa Rüzgar Enerjisi Birliği (Wind Europe)'nin ve Küresel Rüzgar Enerjisi Konseyi (GWEC)'in resmi üyesi olan TÜREB'in amacı Türkiye rüzgar enerjisi potansiyelini ülke ekonomisine kazandırmaktır. Ajansımız sektörün gelişimi için TÜREB ile Türkiye Rüzgar Enerjisi Kongresi (TÜREK), Türkiye Rüzgar Enerjisi İstatistik Raporu, Türkiye Rüzgar Sanayi Envanteri vb. ortak çalışmalar yürütecektir.

Bu kapsamda üye olunan diğer bir kuruluş Wind Europe Avrupa Rüzgar Enerjisi Birliği'dir. Wind Europe, 35 ülkeden

kamu, özel sektör, STK ve araştırma kuruluşları olmak üzere 400 üyeye sahip olan, rüzgar enerjisi sektörünün Avrupa'daki en üst düzey şemsiye kuruluşudur. Rüzgar enerjisine yönelik politikaların belirlenmesi, bu konudaki iletişim çalışmalarının yürütülmesi, analiz ve araştırma çalışmaları yapılması, üyelere eğitimler düzenlenmesi, sektörel fuarlar ve etkinlikler düzenlenmesi faaliyetlerini yürütmektedir. Bu kapsamda Ajansın Avrupa Rüzgar Enerjisi Birliği'ne (Wind Europe) üye olması, İzmir'deki rüzgar enerjisi ekipman üretimi sektörünün bir şemsiye kuruluşu olarak birlik içinde temsilinin sağlanması, İzmir'in bu sektördeki kapasitesinin tanıtımının uluslararası düzeyde yapılması ve birliğin imkanlarından İzmir'deki firmaların ortak bir şekilde yararlanmasının sağlanması planlanmaktadır.

Temiz Enerji Sektörü Yatırım Ortamının İyileştirilmesi:

Temiz enerji sektörünün rekabetçiliğinin geliştirilmesi ve İzmir ekonomisine olan katkısının artırılmasına yönelik sektörel eğitim programları, araştırma çalışmaları, etkinlikler gerçekleştirilecektir. Bu faaliyetlerin planlanmasında, Ajansımız tarafından yürütülen BEST For Energy Projesi kapsamında hazırlanan analiz ve strateji dokümanlarının bulgularından yararlanılacaktır. Ajansın rüzgar enerjisi sektörüne yönelik faaliyetlerinden elde ettiği olumlu sonuçların; güneş, biyokütle, jeotermal ve hidrojen gibi diğer temiz enerji başlıklarında da yaygınlaştırılması için çalışmalar yürütülecektir.

Düzenlenecek sektörel eğitim programları, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kalkınma ajansları için 2022-2023 yılları ortak teması olarak belirlenen "Genç İstihdamı" konusunda da katkı sağlayacaktır.

Bu kapsamdaki diğer bir faaliyet, inşaat çalışmaları devam eden Çandarlı Limanı'na rüzgar enerjisi ekipmanları için ihracat limanı ve denizüstü rüzgar santralleri için kurulum limanı fonksiyonlarının kazandırılması olacaktır. İzmir için mukayeseli üstünlüğü olan rüzgar enerjisi ekipman üretimi sektörünün ürün boyutları oldukça büyüktür ve denizüstü rüzgar santralleri gibi yeni teknolojilerle giderek büyümektedir. Bu ürünlerin şehir içine girmesi lojistik açısından giderek zorlaşmakta, ayrıca yeterli genişlikte arka depolama sahası bulunmayan limanlar, bu ürünler için uygun lojistik altyapı sağlayamamaktadır. Çandarlı Limanı hem otoyol bağlantısı hem de planlaması devam eden geniş arka sahası ile İzmir'in kuzeyinde yoğunlaşan sektör firmaları için önemli bir lojistik potansiyeli sunmaktadır. Bununla beraber, Çandarlı Limanı'nın tüm dünyada yaygınlaşması beklenen denizüstü rüzgar santralleri için, ülkemizde ve Akdeniz havzasında ilk olma niteliği taşıyacak şekilde, bir transfer ve kurulum limanı fonksiyonuna sahip olması hem sektör, hem de limanın

kendisi için önemli bir rekabet avantajı sağlayacaktır. Bu faaliyet, Deniz Ekonomisi SOP kapsamındaki araştırma ve analiz faaliyetleriyle koordinasyon içinde yürütülecektir.

2023 yılında bu kapsamda gerçekleştirilecek diğer bir faaliyet BEST For Energy Projesi kapsamında ülkemizde ilk defa uygulanan Temiz Enerji alanındaki ideathon, açık inovasyon etkinliklerinin (BEST For Wind, BEST For Biomass, BEST For Solar, BEST For Hydrogen vb.) sürdürülebilirliğinin sağlanması olacaktır. Tüm sektör paydaşlarını bir araya getiren bu etkinliklerle sektör için nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesi sağlarken, aynı zamanda sektörel küme aktörleri arasındaki işbirlikleri güçlendirilerek yatırım ortamının iyileşmesine katkı sağlanacaktır.

3.2.4.5. Ajans Destekleri

Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri: Bu SOP kapsamında yürütülecek proje teklif çağrıları, yenilikçi mali destek programları, güdümlü proje destekleri, finansman destekleri, fizibilite destekleri ve teknik destekler ile ilgili olarak başvuru rehberleri ve tanıtım dokümanları hazırlanacak, destekler ilan edilecek, proje tekliflerinin hazırlanması ve sunulması konularında bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Verilecek eğitimlere ek olarak, potansiyel başvuru sahiplerine teknik yardımda bulunmak üzere danışmanlık hizmet alımı gerçekleştirilecektir. Teklif çağrılıyla ilgili olarak projelerin teknik ve mali nitelik açısından değerlendirilmesinde görev alacak bağımsız değerlendiricilerin/dış uzmanların seçimi ve eğitilmelerine ilişkin faaliyetler yürütülecektir. Bağımsız değerlendiriciler/dış uzmanlar tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler üstünde gerekli kontrolleri yapmak, görüş oluşturmak, bunları raporlamak ve mali destek için uygun görülen proje listesini önermek amacıyla program bazında değerlendirme komiteleri oluşturulacaktır. Programlar kapsamında değerlendirme ve uygulama öncesinde fizibilite analizleri yaptırılabilir, teknik görüş ve araştırma yapılabilir. Projeler kapsamında ön izleme ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Gerekli durumlarda program ve projelerle ilgili organizasyonlar düzenlenecek veya mevcut etkinliklere katılım sağlanacak, teknik destek hizmeti, etüt-analiz, danışmanlık hizmeti satın alımları yapılacaktır.

Yeşil ve Mavi Dönüşüm Destek Programı: Yeşil ve Mavi Dönüşüm Programı'nın hedefi, TR31 İzmir Bölgesi'nin karşı karşıya olduğu çevresel baskının azaltılması ve bu doğrultuda doğal kaynakların kullanımında gelecek nesilleri de dikkate alan bir yaklaşımın içselleştirilmesi için sürdürülebilir üretim teknikleri alanında öncü, özgün ve örnek (3Ö) projeleri hayata geçirmektir. Program, ajanslar arasında ilk

defa yenilikçi bir mali destek programı uygulama örneği olarak 2021 yılı Eylül ayında ilan edilmiş ve 2022 yılı Mart ayına kadar başvuruya açık kalmıştır. Söz konusu destek programı, SOP kapsamındaki stratejilerin ve iyi uygulama örneklerinin hayata geçirilmesi, özellikle tarım, sanayi ve hizmetler sektöründe hedeflenen dönüşümler için gerekli finansal desteğin bölgeye kullandırılmasını amaçlamaktadır. Programın önceliklerinin revize edilerek 2023 yılında tekrar uygulanması planlanmaktadır.

İzmir Tarım Teknoloji Merkezi GÜDÜMLÜ Proje Desteği:

İzmir'in sahip olduğu tarımsal üretim ve yenilik kapasitesini birleştirecek biçimde, bölgenin tarımsal teknolojilerin Ar-Ge üssü olabilmesi, tarım teknolojileri konusunda çalışma yapan start-upların bir araya getirilerek tarım teknolojileri konusunda bir ekosistemin oluşturulması, tarım sektörünün teknolojik gelişmelere entegrasyonu sağlanarak sürdürülebilir bir şekilde gelişmesi için bir tarım teknolojileri merkezi kurulması yönünde güdümlü proje çalışmaları yürütülmüştür. İzmir Tarım Teknoloji Merkezi'nin (İTTM) sahadaki sorunları tespit eden ve gerekli teknolojik çözümleri üreten, eğitim ve danışmanlık hizmetleri veren, tarımsal girişimciliği ve uygulama yetkinliklerini geliştiren, deneysel üretim alanlarını barındıran bir altyapıya sahip olması öngörülmektedir. 2021 yılı sonunda sözleşmesi imzalanan güdümlü projenin 2023 yılında tamamlanarak hayata geçirilmesi öngörülmektedir.

Aydın ve İzmir İlinde Bulunan Pamuk Üreticilerine Yönelik

Lisanslı Depo Kurulumu GÜDÜMLÜ Proje Desteği: Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) ile işbirliği halinde, Aydın'ın Söke ilçesinde, TR32 (Denizli, Aydın ve Muğla) ve TR31 (İzmir) bölgelerinde tarım sektöründe faaliyet gösteren pamuk üreticilerinin ve işletmelerinin ürünlerini muhafaza edebilecekleri modern altyapıya sahip işlevsel bir lisanslı depo kurulumu ile bölgenin ekonomik gelişimine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. 2021 yılı sonunda sözleşmesi imzalanan güdümlü projenin hayata geçirilmesi için gerekli diğer çalışmalara 2023 yılında devam edilecektir.

Rüzgar Enerjisi Meteorolojisi ve Çevresel Test Analiz

Merkezi (RÜZMER) GÜDÜMLÜ Proje Desteği: Rüzgar Enerjisi Meteorolojisi ve Çevresel Test Analiz Merkezi (RÜZMER) GÜDÜMLÜ projesiyle, günümüzde hızla gelişmekte olan rüzgar enerjisi sektörünün her katmanına hizmet verebilecek bir test ve analiz merkezi kurulması amaçlanmaktadır. Merkez, hâlihazırda yatırımı yapılmış ya da yatırım başlangıç aşamasındaki tesislere hizmet sunmanın yanı sıra, özellikle yerli üreticinin birçok test ve analiz ihtiyacının tek elden sağlanmasını hedeflemektedir. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYTE) bünyesinde bulunan alt yapı ve uzmanlık

birikimini de arkasına alarak kurulması planlanan merkezin test ve analiz imkânları, Türkiye'de yerleşik tüm firmaların ihtiyaçları gözetilerek farklı uzmanlık alanındaki öğretim üyelerinin ortak çalışmasıyla şekillendirilmiştir. Merkezin hedefi öncelikle ülkemizdeki firmaların acil ihtiyaçlarını karşılamak ve devamında sektörle koordineli bir şekilde ihtiyaçlara göre genişleyerek, uzun vadede uluslararası servis verebilecek bir kilit destek ve çözüm noktası olmaktır. 2022 yılı içerisinde sözleşmesi imzalanan projenin uygulanmasına 2023 yılında devam edilecektir. Projenin 2024 yılı içerisinde tamamlanması beklenmektedir.

Yeşil Mutabakata Uyum Teknik Destek Programı:

AB tarafından açıklanan Yeşil Mutabakat hedefleri AB coğrafyasıyla sınırlı olmayıp küresel çapta etkide bulunacaktır. Ülkemiz de bu yeni büyüme stratejisinin getirdiği fırsatlar ve risklerden etkilenecektir. Ülkemizde üretilen ve AB'ye ihraç edilen ürünlerin üretim süreçlerinde karbon emisyonunun azaltılması, çevreye duyarlı üretim tekniklerinin kullanımı, karbon ayak izi ölçümü ve izlenebilirliği konularında açıklanacak kural ve uygulamalar doğrultusunda ciddi revizyonlara bölge olarak hazır olmamız gerekmektedir. Bu kapsamda ilan edilecek Yeşil Mutabakata Uyum Teknik Destek Programı'nın amacı, özellikle ihracat yapan firmalarımızın AB Yeşil Mutabakatı ve Sınırdaki Karbon Düzenlemesi mekanizmasına uyum sağlama süreçlerine Ajans eliyle danışmanlık desteği sağlanmasıdır. Program kapsamında, seçilen sektörlerde yer alan firmaların Yeşil Mutabakat'a uyum düzeyi belirlenecek, karbon ayak izi ve karbon emisyon maliyetleri hesaplanarak azaltılması için öneriler geliştirilecektir.

3.2.4.6. Önemli Kamu Yatırımları

Temiz Enerji Meslek Lisesi Projesi: Ülkemizde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve UNDP işbirliğinde hayata geçirilen Cezeri Yeşil Teknoloji Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile bu alandaki meslek liseleri için bir model oluşturulmuştur. Bu meslek liselerinin diğer şehirlerimizde de benzerlerinin kurulması hedeflenmektedir. Bu projeyle, bu SOP'da tanımlanan sektörel çerçeve ve İzmir işgücü piyasasının ihtiyaçları kapsamında mesleki eğitim sağlayacak bir meslek lisesi kurulması hedeflenmektedir.

3.2.4.7. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

BEST For Energy Projesi : Ajansımızın BEST For Energy (Boosting Effective and Sustainable Transformation for Energy-Enerjide Etkili ve Sürdürülebilir Dönüşümün Desteklenmesi) Projesi, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tara-

findan yürütülen Rekabetçi Sektörler Programı'nın İkinci Dönemi (IPA II) "İmalat Sanayi" başlığı kapsamında desteklenmektedir. 2020 yılı Haziran ayında başlayan projenin bütçesi yaklaşık 2,89 milyon Avro'dur. Enerji Sanayicileri ve İşadamları Derneği (ENSİA) ortaklığında yürütülmekte olan proje 36 ay sürecek ve 2023 yılı içinde sona erecektir. Projeyle, İzmir'de temiz enerji sektörüne yönelik ekipman ve çevre teknolojileri üreten firmaların desteklenerek küresel rekabet seviyelerinin artırılması amaçlanmaktadır. Projenin sürdürülebilirliğini sağlamak üzere, proje kapsamında oluşturulan strateji çerçevesinde belirlenen bazı faaliyetler ajansımız tarafından devam ettirilecektir.

BEST For Energy Projesi temiz enerji ekipmanları, temiz teknolojilerin üretimi ve ilgili hizmet sektörünü kapsayan bir küme geliştirilmesi amacına yönelik olarak, değer zinciri ve kümelenme analizi, gelişme stratejisi ve eylem planı hazırlanması, küme tanıtım ve uluslararasılaştırma çalışmaları eksenlerinde yürütülmektedir. Bu eksenler altında yürütülen ve yürütülecek çalışmalar aşağıda yer almaktadır:

1. Temiz Enerji ve Temiz Teknoloji Kümesi için Gelişme Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanması
 - o Küme Haritasının hazırlanması
 - Temiz Enerji ve Temiz Teknoloji Sektörü için Bölgesel Değer Zinciri ve Kümelenme Analizi
 - Detaylı Endüstriyel Yetenek (Industry Capability) Analizi
 - Benchmark Çalışması
 - Ulusal ve Uluslararası Talep Araştırması
 - o Sürdürülebilir Gelişme Planı ve Eylem Planı Hazırlanması
 - Strateji Geliştirme
 - » Uluslararası Benchmark küme ziyaretleri
 - » Çalıştaylar ve tematik odak grup toplantıları
 - » Temel ve destek sektörel stratejilerin üretilmesi
 - » Sektörel Bilgilendirme Toplantısı
 - o Eylem Planı hazırlanması
 - » Odak grup toplantıları ve görüşmeler
 - » Eylem Planı ve ilgili Yönetim Planının geliştirilmesi
 - » Sektörel Bilgilendirme Toplantısı
2. Temiz Enerji ve Temiz Teknoloji Kümesi Tanıtım ve Uluslararasılaştırma Çalışmaları
 - o Kümedeki KOBİ'ler ve Küme Organizasyonuna yönelik Kapasite Geliştirme Çalışmaları
 - Kapasite geliştirme için analiz çalışması
 - Rekabetçilik Değerlendirme çalışması

- Danışmanlık ve eğitim hizmetlerinin verilmesi
- Küme organizasyonu için personel eğitimleri
- Çalışma ziyaretleri düzenlenmesi
- o Küme Tanıtım Çalışmaları
 - Portal tasarlanması ve uygulanması
 - Tanıtım kiti hazırlanması
- o B2B Toplantılar
- o Uluslararası Konferans

3.2.4.8. Diğer Proje ve Faaliyetler

Kurumlar arası ve projeler arası etkileşim ve işbirliği, SOP'un amacına ulaşılmasında kritik rol taşımaktadır. Söz konusu SOP kapsamında Ajansın bölgedeki diğer paydaşların gerçekleştireceği çalışmalarda yönlendirici olması söz konusu olabilecektir. Bu çalışmalar ilk aşamada aşağıdaki şekilde belirlenmiştir. Ancak 2023 yılı içinde yapılan SOP değerlendirmelerinde önemli bir yeni proje veya faaliyetin belirlenmesi durumunda SOP revize edilecektir.

İzmir-NIC Projesi: Teknopark İzmir'in İzmir-NIC (Network and Innovation Center-Ağ Oluşturma ve Yenilik Merkezi) Projesi, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen Rekabetçi Sektörler Programı'nın İkinci Dönemi (IPA II) "İmalat Sanayi" başlığı kapsamında desteğe hak kazanmıştır. 2020 yılı içinde başlayan projenin bütçesi yaklaşık 3 milyon Avro'dur. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYTE) ve Yazılım Sanayicileri Derneği (YASAD) ortaklığında yürütülen proje 36 ay sürecek. Projeyle, temiz enerji ve bilgi iletişim teknolojileri sektörlerinde, İzmir ve çevresinde faaliyet gösteren, KOBİ, start-up ve girişimcilerin teknolojilerini nihai ürüne dönüştürme, ticarileştirilme ve uluslararasılaştırılması amaçlanmaktadır. İzmir-NIC Projesi, Ajansımızın teknik katkısıyla, BEST For Energy Projesi'yle uyum içinde hazırlanmış olup, faaliyetlerin yürütülmesi aşamasında da Teknopark İzmir ve Ajansımız koordinasyon halinde hareket edecektir.

3.2.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

SOP'un süresi, 2021-2025 yıllarını içerecek şekilde beş yıldır. İlk üç yıl içinde SOP'un temel faaliyetleri tamamlanacaktır. Son iki yılda ise mali destek programları veya dış kaynak kullanımı kapsamında yürütülen projeler vb. ile ilk üç yıl içinde başlamış ancak tamamlanmamış faaliyetler devam edecektir. Son iki yılda SOP kapsamında yeni mali destek uygulanmayacaktır.

SOP Zaman Planlama Tablosu				
İKY Kodu	Bileşen Adı	Süre	Başlangıç Dönemi (Yıl/Çeyrek)	Bitiş Dönemi (Yıl/Çeyrek)
1	İzmir'de Yeşil Dönüşüm ve Mavi Fırsatlar Perspektifinin Hayata Geçirilmesine Yönelik Faaliyetler	12 ay	2023/1	2023/4
2	İzmir Kaynak Verimliliği Programı (İKVP)	48 ay	2021/3	2025/2
3	Kaynak Verimliliği ve Sürdürülebilir Üretim Uygulamalarının Yaygınlaştırılmasına Yönelik Çalışmalar	36 ay	2021/1	2023/4
4	SOP Kapsamında Paydaşlar Tarafından Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar	36 ay	2021/1	2023/4
5	Temiz Enerji Sektörüne Yönelik Yurt İçi ve Yurt Dışı Yatırım Tanıtım Etkinlikleri	36 ay	2021/1	2023/4
6	Temiz Enerji Sektörüne Yönelik Yatırım Tanıtım Materyalleri	36 ay	2021/1	2023/4
7	Temiz Enerji Sektöründe İzmir'in Yatırım Ortamının Geliştirilmesine Yönelik Organizasyonlar	36 ay	2021/1	2023/4
8	Temiz Enerji Alanında Üye Olunan Ulusal ve Uluslararası Ağ Kuruluşlarının Faaliyetlerinin Takibi	36 ay	2021/1	2023/4
9	Temiz Enerji Sektörü Yatırım Ortamının İyileştirilmesi	36 ay	2021/1	2023/4
10	Mali Destek Programları Yürütme Faaliyetleri	36 ay	2021/1	2023/4
11	Yeşil ve Mavi Dönüşüm Destek Programı	36 ay	2021/1	2023/4
12	İzmir Tarım Teknoloji Merkezi GÜDÜMLÜ Proje Desteği	36 ay	2021/1	2023/4
13	Aydın ve İzmir İlinde Bulunan Pamuk Üreticilerine Yönelik Lisanslı Depo Kurulumu GÜDÜMLÜ Proje Desteği	33 ay	2021/2	2023/4
14	Rüzgar Enerjisi Meteorolojisi ve Çevresel Test Analiz Merkezi (RÜZMER) GÜDÜMLÜ Proje Desteği	30 ay	2021/4	2023/4
15	Yeşil Mutabakata Uyum Teknik Destek Programı	12 ay	2023/1	2023/4
16	Temiz Enerji Meslek Lisesi Projesi	36 ay	2021/1	2023/4
17	BEST For Energy Projesi	33 ay	2021/1	2023/3
18	İzmir-NIC Projesi	36 ay	2021/1	2023/4

3.2.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

SOP'ların etkin bir şekilde yönetilmesini ve SOP'un gerektirdiği tematik uzmanlaşmayı sağlamak üzere Ajansa çalışma birimleri SOP temelli olarak kurgulanmıştır. Bu kapsamda SOP'un uygulanması Yeşil Büyüme Politikaları Birimi (YBPB) ve Yatırım Destek Ofisi (YDO) tarafından gerçekleştirilecektir. SOP kapsamındaki bileşenlerden sorumlu farklı birimler yukarıdaki bileşenler tablosunda yer almaktadır. SOP kapsamında yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin izlenmesinden ve değerlendirilmesinden Proje Uygulama ve İzleme Birimi sorumlu olacaktır.

SOP'un Ajans içi koordinasyon ve takibi Genel Sekreter ve Birim Başkanlarından oluşan SOP Yönetim Çalışma Grubu tarafından yapılacaktır. SOP Yönetim Çalışma Grubu'nun yapacağı aylık toplantılarla SOP sürecinin koordineli bir şekilde yönetimi sağlanacaktır. SOP içindeki faaliyetler konusunda ilgili birim başkanı tarafından uzman bazında Bileşen Sorumlusu belirlenecek ve Bileşen Sorumlusu tarafından oluşturulacak detaylı iş takvimi ışığında SOP Yönetim Çalışma Grubu tarafından gerekli takip gerçekleştirilecektir.

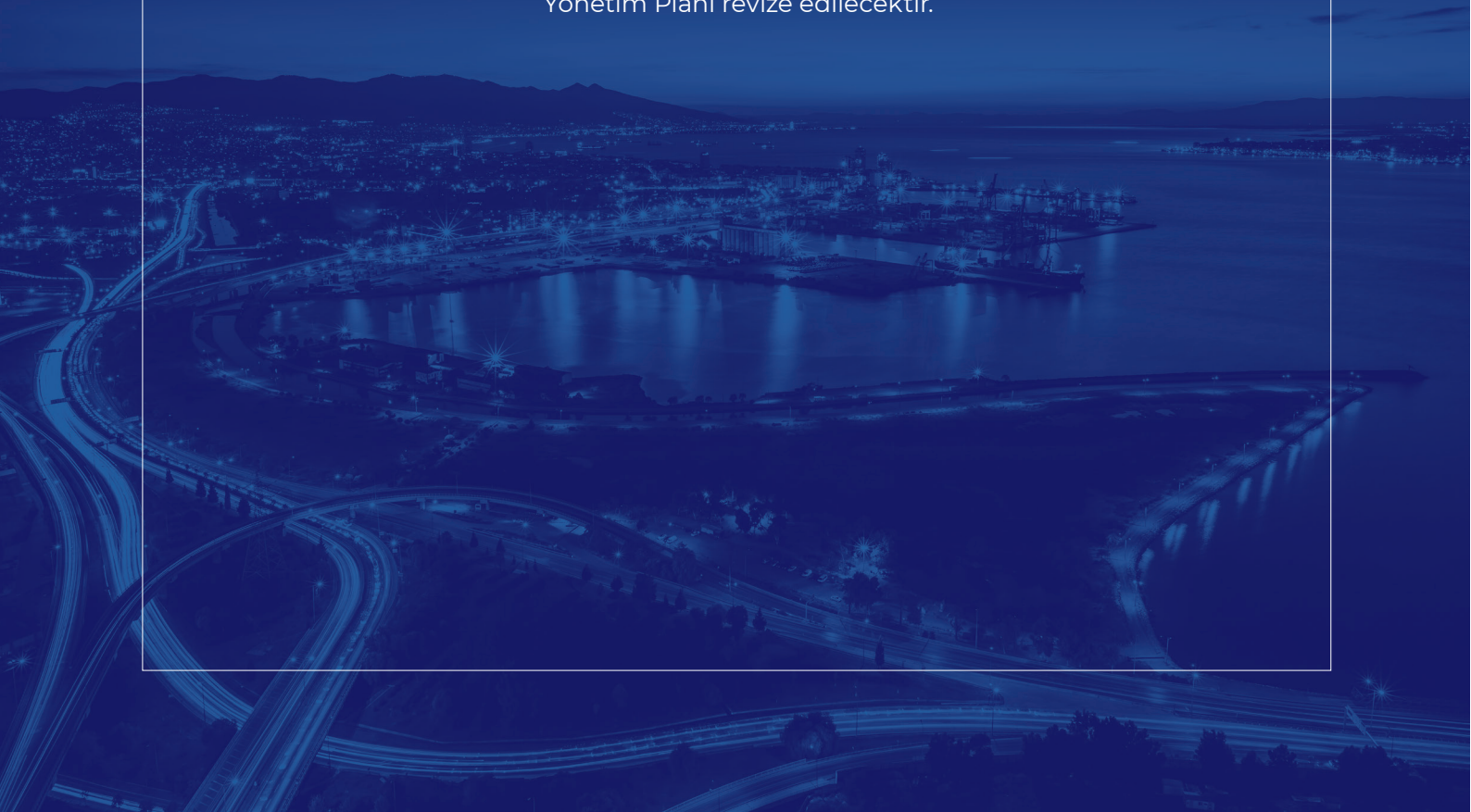
Programın genel ilerlemesi Ajans Yönetim Kurulu tarafından takip edilecek, varsa yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri için kurulun isteği doğrultusunda SOP kapsamında iş birliği yapılan kurum ve kuruluşların da görüş ve önerileri alınabilecektir.

3.2.7. İzleme ve Değerlendirme

SOP çalışmalarının izleme ve değerlendirmesi, yukarıda belirtilen yönetim yapısı çerçevesinde sağlanacaktır. Yapılan düzenli toplantılarda SOP'un güncel durumu izlenerek, riskler değerlendirilecek ve gerekli düzenleyici önlemlerin alınması sağlanacaktır. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin izleme ve değerlendirilmesinden PUİB sorumlu olacaktır. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının değerlendirilmesi ilgili birim tarafından gerçekleştirilecektir. SOP kapsamında diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin izlenmesi SOP Yönetim Çalışma Grubu üyeleri tarafından gerçekleştirilecektir. SOP'lar için 6 ayda bir hazırlanacak Dönemsel İlerleme Raporlarının ve SOP için 3. ve 5. yıllarında sonunda hazırlanacak kapanış raporlarının hazırlanmasından YBPB sorumludur. SOP'un 7. yılının sonunda ise, SOP Yönetim Çalışma Grubu tarafından bir etki analizi çalışması yapılması sağlanacaktır.

3.3. DENİZ EKONOMİSİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (DESOP)

Ajans tarafından 2020 yılından itibaren uygulanmaya başlanan bu SOP hakkında tanımlama amaçlı bilgiler aşağıda yer almaktadır. DESOP hakkında daha detaylı bilgi SOP Yönetim Planı'nda bulunmaktadır. 2023 yılı içinde yapılan SOP izleme ve değerlendirme çalışmalarında bu SOP kapsamına girebilecek yeni faaliyetlerin belirlenmesi durumunda SOP Yönetim Planı revize edilecektir.

3.3.1. Amaç

Genel Amaç: İzmir’de mavi büyüme ilkeleri odağında deniz ve kıyı ekonomisinin geliştirilmesi

Özel Amaç 1: İzmir’de mavi ekonomi sektörlerinin potansiyelinin ve rekabet gücünün geliştirilmesi,

3.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

“Mavi ekonomi” kavramı, denizler ve okyanuslar üzerinden ekonomik büyümeyi, sosyal içermeyi ve korumayı amaçlar. Nitekim mavi ekonomi, BM’nin “Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri” çerçevesinde “sudaki yaşamı” destekleyen ve bu sayede okyanusların ve denizlerin şimdiki ve gelecek nesiller için sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesi ve korunması adına koordineli eylemler sunan, çevresel riskleri ve ekolojik kısıtlıkları önemli ölçüde azaltan, kıyının potansiyelini değerlendirmek üzere sürdürülebilir seçenekler sunan, etkilenen tüm sosyal grup ve sektörlerin katılımını sağlamayı hedefleyen ve bu sayede pozitif dışsallıkları artırmayı amaçlayan yeni nesil bir kalkınma paradigmasıdır. Bu paradigma denizleri ve okyanusları yalnızca ekonomik büyüme için bir mekanizma olmaktan çıkarıp sosyal ve ekonomik değer setini genişleten kapsayıcı bir model sunar. Mavi ekonomi ile sadece ekonomik büyüme değil; aynı zamanda, geleneksel yaşam biçimleri, karbon salımı ve iklim değişikliğinin yıkıcı etkilerinin hafifletilmesine yardımcı olmak için, kıyılardaki somut olmayan “mavi” kaynakların korunması ve geliştirilmesi de hedeflenmektedir. Mavi büyüme yaklaşımının geleneksel sektörleri deniz taşımacılığı, liman hizmetleri, gemi yapım ve onarımı, gemi geri dönüşümü, balıkçılık, kıyı turizmi olarak belirtilirken, gelişmekte olan sektörleri mavi enerji (dalga enerjisi, denizüstü rüzgar enerjisi), biyoteknoloji, akuakültür (su altı yaşamı) deniz madenciliği gibi alanlar olarak tanımlanmaktadır. Tüm bu alanlarda denizler ve okyanuslar, ekonomik değer üretimi ve yenilik için temel kaynak olarak konumlandırılırken, deniz ve okyanus alanlarının korunması ve devamlılığının sağlanması yaklaşımın bütüncül unsurlarını oluşturmaktadır.

Deniz Ekonomisi Sonuç Odaklı Programı (DESOP), üç yıllık sonuç odaklı planlama döneminde mavi büyüme yaklaşımının özellikle deniz taşımacılığı ve limanlar bileşenine odaklanmıştır. Denizüstü (off-shore) rüzgar enerjisi özelinde mavi enerji potansiyelinin kullanılması, rüzgar enerjisi ekipman üretiminin güçlendirilmesi, kıyı turizminin ve kıyılardaki turizm odaklı ekonomik çeşitliliğin artırılması, bölgede balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sürdürülebilir gelişimi,

Özel Amaç 2: İzmir’de deniz taşımacılığı ve liman hizmetlerinin geliştirilmesi

Özel Amaç 3: İzmir’de mavi enerji kaynaklarının belirlenmesi, değerlendirilmesi ve mavi enerji ekipman üretiminin geliştirilmesi

bölge ürün deseninin tasarım yoluyla katma değerinin güçlendirilmesi konuları bütünleyici bir biçimde SOP kapsamında ele alınmıştır.

İzmir kent ekonomisi içerisinde mavi ekonomi sektörleri önemli bir yere sahiptir. Mavi ekonomi İzmir’de yaklaşık 2,1 milyar dolarlık bir ekonomik büyüklük oluşturmaktadır. 2019 yılı resmi kayıtlarına göre toplam 881 işletme doğrudan mavi ekonomi sektörleri ile ilişkili biçimde faaliyet göstermektedir. Bu işletmelerde mavi ekonomi istihdamı 14.428 kişiden oluşmaktadır. Ajansımızca 2021 yılında güncellenen İzmir Bölgesel Girdi-Çıktı Analizi bu verilerle uyumlu biçimde bölgenin mavi ekonomisine ilişkin çarpıcı sonuçlar sunmaktadır. Örneğin; Türkiye’nin sektörel üretimi ve katma değerine İzmir’in en fazla katkı yaptığı sektör, %28 pay ile “su yolu taşımacılığı” sektörü, yani deniz taşımacılığı ve liman hizmetleri sektörüdür. Türkiye’nin sektörel ihracatı içerisinde İzmir’in payının en yüksek olduğu ikinci sektör %27’lik pay ile balıkçılık, balık üretme ve yetiştirme çiftliklerinin işletilmesi ve balıkçılıkla ilgili hizmetler” olarak gösterilmektedir. Bu anlamda DESOP, BM sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden Hedef 14-Sudaki Yaşam ile uyumlu olarak deniz ve kıyı eko-sistemlerini sürdürülebilir biçimde yönetmeyi, kirlenmeden korumayı amaçlarken, ülkemiz ve bölgemiz için denizlerin ve denizle ilişkili sektörlerin ekonomik değerine de dikkat çekmeyi hedeflemektedir.

Dünya ticaretinde yüklerin %90’ı deniz ticareti ile taşınmakta, 2019 yılında 11 milyar tona ulaşan yük miktarının 2030 yılında 14 milyar tonu, 2050 yılında ise 16 milyar tonu aşması beklenmektedir. Ticaretin giderek daha fazla küreselleşmesi, büyüyen gemi boyları ve taşıma kapasiteleri bu yük artışını beslemektedir. En büyük gemi kapasitesi bundan yirmi yıl önce 7.000 TEU civarındayken, bu rakam 2009 yılında 14.000 TEU’ya ulaşmış, 2020 yılı itibarıyla ise 23.000 TEU üzerine çıkmıştır. Bu eğilime yeni ticaret rotalarının ve konteyner ihracatına yönelik talep artışlarının eşlik etmesi, deniz taşımacılığının gelecekte de hakim taşıma yöntemi olacağına dair düşüncüyü güçlendirmektedir. Liman şehirleri tarihi gelişimlerinde göreceli rekabet avantajlarına sahip oldukları

gibi, bu kimliğin günümüzde de şehirlere önemli avantajlar sağladığı görülmektedir. Oxford Economics tarafından hazırlanan Küresel Şehirler Analizi 2020-2035 çalışması, 2035 yılına kadar dünyanın en büyük kent ekonomileri arasına girecek olan ilk on kentin yedisinin liman şehirleri olacağını göstermektedir. Nitekim DESOP, İzmir'in hakim mavi ekonomi sektörü olan deniz taşımacılığı ve liman hizmetleri sektörünün, kentin büyüme perspektifinde kritik ekonomik unsur olacağı kabulü ile kurgulanmıştır.

Ege Bölgesi'nin gerek nüfus gerekse dış ticaret açısından en büyük şehri olan İzmir, aynı zamanda beş bin yıllık bir liman kentidir. Kıyı ve kıyı etkileşim sahaları ile değerlendirildiğinde 22 ayrı limanın bulunduğu Ege Bölgesi'nde, TR31 İzmir bölgesi sahip olduğu 16 liman ile deniz taşımacılığı ve limanlar bakımından üstünlüklere sahip bir bölgedir. İzmir'in 12 milyar doları aşan ihracatının %75'i deniz taşımacılığı ile yapılmaktadır. İzmir limanları 2020 yılı itibarıyla 80 milyon ton yük elleçleyerek ülkemiz toplam yükünün %16'sına hizmet vermiştir. Ülkemizde taşımacılık perspektifinden stratejik yük olan konteyner yükünün, %14,7'si İzmir limanlarında elleçlenmektedir ve 2021 yılı itibarıyla bölgedeki 4 konteyner limanı ile hizmet verilen konteyner yükü 1,9 milyon TEU düzeyindedir. Bu rakam Akdeniz yük trafiği açısından hizmet verilen her 8 konteynerden birinin İzmir'de elleçlendiğini göstermektedir. Bölgedeki konteyner limanlarının direkt bağlantılı oldukları 220 liman sayesinde bölgede elleçlenen yük, direkt hatlarla Avrupa, Amerika ve Akdeniz coğrafyasına hızla dağılmaktadır. Nitekim bu ihracatı yaratan ve doğrudan tasarım ile ürün niteliğinin geliştirilebileceği deniz yoluyla ihracat yapan sektörler, gıda, tekstil-konfeksiyon, plastik, makine aksam ve parçaları ve fonksiyonel tasarıma dayanan mobilya imalatı olarak ayrılmaktadır.

Öte yandan Türkiye'nin rüzgâr enerjisi başkenti olarak nitelendirilen İzmir, Türkiye'de rüzgâr enerjisi ekipman üretimi konusunda son dönemde önemli bir merkeze dönüşmüştür. Rüzgâr enerjisinden elektrik üretimi alanındaki öncü pozisyonunu rüzgâr türbini ekipmanları imalatı konusunda da sürdürmekte ve lojistik altyapısı, nitelikli insan kaynağı, yatırımcıya ve çalışanlara sunduğu yüksek yaşam kalitesi, rüzgâr enerjisi potansiyeli ve sektördeki önemli uluslararası firmaların varlığı sayesinde kendi coğrafyasında rüzgâr enerjisi ve ekipmanlarının üretim üssüne dönüşmüştür. Küresel türbin üreticileri arasında yer alan Siemens- Gamesa, Enercon ve General Electric (GE) rüzgâr türbini ana ekipmanlarının imalatını İzmir'de yapmaktadır. Buna ilave olarak İzmir'de bağımsız ekipman üreticisi olan TPI Composites iki adet kanat fabrikasına ve Ar-Ge merkezine, CS Wind çelik

kule fabrikasına, Ateş Wind Power ise kule ve doğrudan tahrikli jeneratör fabrikasına sahiptir. Ayrıca, İzmir'de ana ekipman üreticileri dışında bu ekipmanların bileşenlerini üreten yerli firmalardan oluşan geniş bir tedarik zinciri oluşmuştur. Rüzgar sanayiinde 2021 yılı itibarıyla 7.500'ün üzerinde çalışan bulunmaktadır ve limanlar vasıtasıyla yıllık 400 milyon doların üzerinde, genellikle proje yük olarak sınıflandırılacak türde büyük ebatlı aksam ve parça ihracatı gerçekleştirilmektedir. Bu tutar İzmir'in yıllık olarak gerçekleştirdiği 9,5 milyar dolarlık ihracatın yaklaşık %5'ini oluşturmaktadır.

Ülkemizde ve bölgemizde mavi ekonomi sektörleri içerisinde, sektörün tamamının İzmir'de yerleşik olması özelliği ile gemi geri dönüşüm (gemi söküm) endüstrisi diğer alanlardan ayrılmaktadır. Kullanım ömrünü tamamlamış ticari ya da askeri gemilerin ve denizüstü platformlarının, insan ve çevre sağlığı için tehdit oluşturmayacak yöntemler kullanılarak sökülmesi, bu sayede yeniden değerlendirilmek üzere farklı endüstri alanları için hammadde ve yarı mamül maddeye dönüştürülmesi işlemleri gemi söküm ya da gemi geri dönüşüm endüstrisi olarak tanımlanmaktadır. Gemi geri dönüşüm endüstrisi sayesinde, %98'i çelik kullanılarak inşa edilmiş olan hurda gemiler, %95 oranında yeniden kullanılabilir maddelere dönüştürülmektedir. Dünya Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından enerji ve kaynakların küresel anlamda korunmasına katkı sağladığı için, 2019 yılından bu yana gemi geri dönüşüm endüstrisi "yeşil endüstri" olarak kabul edilmektedir.

Bölgemizde ağır endüstri işletmelerinin yerleşmiş olduğu Aliağa ilçesi, aynı zamanda gemi geri dönüşüm alanında faaliyet gösteren 22 işletmeye de ev sahipliği yapmaktadır. Bu firmalar yıllık ortalama 800.000 ton geminin sökümünü gerçekleştirirken, sektör 1.536 kişiye doğrudan istihdam sağlamakta, 500 milyon dolar üzerinde bir ekonomik büyüklük arz etmektedir. Ülkemiz bu ekonomik büyüklük ve gerçekleştirilen söküm tonajı ile sektörün dünyada yoğunlaştığı ülkeler arasında (Hindistan ve Bangladeş'in ardından) 3. Sırada gelmektedir. İzmir'de faaliyet gösteren 22 firmadan 9'u, Avrupa Parlamentosu tarafından, AB ülkesi bayrağı taşıyan gemilerin sökümü sırasında oluşan olumsuz etkileri azaltmak amacıyla 2013 yılında yürürlüğe konulan "Gemi Söküm Yönetmeliği" kapsamındaki regülasyonlara uygun söküm yaptığı belirlenerek akredite edilmiştir. Bu anlamda bölgedeki her 3 firmadan biri "yeşil endüstri" esaslarına uygun söküm yapmaktadır. Bölgedeki firmalarda gerçekleştiren tüm faaliyetler, sektörün "Tehlikeli Atıkların Sınırlar Arası Dolaşımı ve İmha Edilmesi Sözleşmesi" (Basel

Sözleşmesi) ve Hong Kong Konvansiyonu gibi ülkemizin de taraf olduğu uluslararası sözleşmelere uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Gemi geri dönüşüm endüstrisi faaliyetlerinin kaynaklık ettiği yeniden değerlendirme sektörü İzmir Bölgesel Girdi-Çıktı Analizi çerçevesinde geri bağlantısı en yüksek sektörler arasında olmasıyla bölgenin kilit sektörlerinden birisi olarak ifade edilmektedir. Özetlenen hususlar doğrultusunda sektörün yapısı ve önemine binaen istihdamın “insana yakışır iş” prensipleriyle uyumlu biçimde geliştirilmesi, sektörün dirençliliğinin ve yeşil uygulamaların artırılması, odaklanılan uygulamaların temel unsurlarıdır. Ajansımızca 2021 yılında hazırlanan “Gemi Geri Dönüşüm Endüstrisi Değer Zinciri Analizi” sektörün dirençliliğinin artırılmasına yönelik önerileri kapsamaktadır. 2023 yılında “İzmir Kaynak Verimliliği Programı” kapsamında sektörün endüstriyel simbiyoz boyutuyla analizi, çalışmaların sonuçlarının birlikte değerlendirilmesi ve müdahale araçlarına karar verilmesi hedeflenmektedir.

Ülkemizin Ege Denizi kıyılarındaki 61 önemli balıkçılık bölgesinin 34’ü (%56) İzmir’de bulunmaktadır. Ege Denizi’nin ülkemiz deniz balıkları üretimindeki payı yaklaşık olarak %9 iken sahip olduğu ekonomik getirisi yüksek türlerin etkisi ile balıkçılıktan elde edilen gelir açısından %30’lara ulaşan bir paya sahiptir. Türkiye’de denizlerde yetiştiricilik yolu ile yapılan kültür balıkçılığı üretiminin 1/3’ünden fazlası İzmir ili kıyılarında yapılmaktadır. Türkiye’nin sektörel ihracatı içerisinde İzmir’in payının en yüksek olduğu ikinci sektör %27’lik pay ile balıkçılık, balık üretme ve yetiştirme çiftliklerinin işletilmesi ve balıkçılıkla ilgili hizmetlerdir. Son 20 yılda İzmir’de üretim miktarı açısından yetiştiriciliğin gelişim, avcılığın ise düşüş içinde olduğu görülmektedir. Yetiştiricilikle ilgili tamamına yakını ihracatçı olan 30 kadar faal işletme olup, bunlar balık ve kabuklu işleme tesisleri, kuluçkahaneler, yem üreticileri gibi işletmeler ile yakın ilişki içindedir. DESOP kapsamında İzmir’deki su ürünleri ve balıkçılık alanında faaliyet gösteren yerel aktörlerin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi, üretim faaliyetlerinin modern teknikler ve sürdürülebilirlik açısından güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

İzmir’in yukarıda bahsedilen liman kenti olma özelliği bir güçlü yan olarak kabul edilerek, SOP kurgusunda, İZBP içerisindeki Güçlü Ekonomi altında “Gelişmiş Kümeler” ve “Akdeniz’in Çekim Merkezi İzmir” stratejik önceliklerinin; Yüksek Yaşam Kalitesi ekseninde “Kaliteli Kentsel Yaşam” ve “Erişilebilir İzmir” stratejik önceliklerinin; Güçlü Toplum ekseninde “Yüksek İstihdam Kapasitesi” stratejik önceliği ile ilişki kurularak faaliyetler kurgulanmıştır.

Ön Risk Değerlendirmesi

Yukarıda belirtildiği üzere DESOP kapsamında en önemli faaliyet limanlar üzerinden bölgeye dair bir ekonomik analizin ortaya konulmasıdır. Çalışmanın hedef kitlesi, kentin denizcilik endüstrileri paydaşlarıdır. Bu doğrultuda programın hedef kitlesini oluşturan grupların ve kuruluşların programa isteksizliği en temel risk olarak değerlendirilmektedir. Bu riskin yönetiminde etkin katılım mekanizmalarının oluşturulması önem taşımaktadır. Bu kapsamda mevcut yönetim mekanizmalarına düzenli katılım sağlanması, yeni bir yönetim mekanizmasının oluşturulması ve hedef gruplar ile düzenli bir iletişimin sağlanması hedeflenmektedir. Öte yandan COVID 19 pandemisinin ve küresel ölçekteki diğer krizlerin ekonomik sektörler üzerinde yarattığı dalga etkisi göz önüne alınarak, müdahale araçları ve SOP faaliyetlerine ilişkin zaman planlaması çevik ve esnek olacak biçimde planlanmaktadır.

3.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılması hedeflenen sonuçlar aşağıdaki Temel Performans Göstergeleri ve Çıktı Performans Göstergeleri tablolarında yer almaktadır.

Temel Performans Göstergeleri					
No	Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaç(lar) No
1	Geliştirilen Küme Sayısı	Adet	1	Ajans Verileri	1,2
2	Küme Üyesi Liman Sayısı	Adet	8	Ajans Verileri	1,2
3	İzmir Limanları Elleçlenen Yük Artışı	Yüzde	5	UBAK Verileri	1,2,3
4	İzmir Gemi Söküm Faaliyetlerinde Tonaj ve İstihdam Artışı	Yüzde	5	GEMİSANDER	1

Çıktı Performans Göstergeleri					
No	Çıktı Göstergesi	Birim	Hedef		Doğrulama Kaynağı
			2023	Toplam	
1	İzmir Limanları Mevcut Durum Analizi ve Gelişim Perspektifi Çalışması Ekseninde Liman Topluluğu Aktörleri Koordinasyon Çalışmaları	Adet	2	6	Ajans Verileri
2	Aliağa Liman Arkası Alanda Ulaşım-Lojistik Altyapılarına Yönelik Fizibilite Çalışması	Adet	1	1	Ajans Raporları
3	Kemalpaşa Lojistik Köyü Fizibilite ve İşletme Modeli Çalışması	Adet	1	1	Ajans Raporları
4	Liman Topluluğu Aktörleri Koordinasyon Toplantıları Katılımcı Sayısı	Adet	10	45	Ajans Verileri
5	İzmir Turizm Stratejisi ve Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları	Adet	1	1	Ajans Raporları
6	İzmir'de Su Sporlarının Geliştirilmesine Yönelik İşbirliği Sayısı	Adet	1	1	Ajans Raporları
7	Mavi Ekonomi Sektörlerinin İzmir'de Geliştirilmesine Yönelik Analiz ve Fizibilite Çalışmaları	Adet	2	6	Ajans Raporları
8	İzmir Vizyonu Kapsamındaki Söylemler Ekseninde Hazırlanacak Analiz ve Fizibilite Çalışmaları	Adet	2	2	Ajans Raporları
9	İzmir'de Düzenlenen Sektörel Fuar Sayısı	Adet	1	1	İZFAŞ Verileri

3.3.4. Proje ve Faaliyetler

Söz konusu SOP kapsamında gerçekleştirilecek olan program, proje ve faaliyetler aşağıdaki SOP bileşenleri tablosunda yer almaktadır.

SOP Bileşenleri Tablosu						
İKY Kodu	Bileşen Adı	Tür	Yöntem	Sorumlu Kuruluş	Sorumlu Birim	Özel Amaç(lar)
1	Aliağa Liman Arkası Alanda Ulaşım-Lojistik Altyapılarına Yönelik Fizibilite Çalışmaları	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	MBPB	1,2
2	Kemalpaşa Lojistik Köyü Fizibilite ve İşletme Modeli Çalışması	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	PİGK, MBPB	1,2
3	Denizüstü Rüzgar Enerjisi Sektörü Geliştirme Faaliyetleri	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	YDO	1,2,3
4	Mavi Ekonomi Sektörlerinin Geliştirilmesine Yönelik Analiz ve Fizibilite Çalışmaları	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	MBPB	1
5	İzmir'de Kıyı Alanlarının Mevcut Durum ve Potansiyel Tespitine Yönelik Analiz Çalışması	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	MBPB	1,2,3
6	İzmir Vizyonu Kapsamındaki Söylemler Ekseninde Hazırlanacak Analiz ve Fizibilite Çalışmaları	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	PİGK, YDO, MBPB	1,2,3
7	İzmir Limanları Mevcut Durum Analizi ve Gelişim Perspektifi Çalışması Ekseninde Liman Topluluğu Aktörleri Koordinasyon Çalışmaları	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İzmir Limanları Ekosistemi Paydaşları	MBPB	1,2,3
8	İzmir Turizm Stratejisi ve Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	MBPB	1
9	İzmir'de Su Sporlarının Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	MBPB	1,2
10	İzmir'in Akdeniz Liman Kentleri ile İlişkilerinin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	MBPB	1,2,3
11	SOP Kapsamında Paydaşlar Tarafından Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	İZKA	MBPB	1,2,3

SOP Bileşenleri Tablosu						
İKY Kodu	Bileşen Adı	Tür	Yöntem	Sorumlu Kuruluş	Sorumlu Birim	Özel Amaç(lar)
12	Mavi Büyüme Teknik Destek Programı	Alt Program	Teknik Destek	İZKA	MBPB	1,2
13	Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri	Faaliyet	Mali Destek Yürütme	İZKA	MBPB	1,2,3
14	Çandarlı Limanı	Faaliyet	Kamu Yatırım Programı Projesi	UAB	YDO, MBPB	1,2,3
15	Kemalpaşa Lojistik Köyü	Faaliyet	Kamu Yatırım Programı Projesi	UAB	PİCK, MBPB	1,2,3
16	CIRCULAMARE Programı - Plastik Deniz Çöplerinin Eliminasyonu Bölgesel Uygulama Projesi	Proje	AB-Dış Kaynak Projesi	GİZ	MBPB	1
17	MarenTech EXPO Denizüstü Enerji Teknolojileri Fuar ve Konferansı	Proje	İşbirliği ve Koordinasyon	DÜRED İZKA, İZFAŞ	YDO	1,3

3.3.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Bu SOP kapsamında, Ajansın mevcut çalışmalarına ek olarak aşağıdaki araştırma ve analizlerin yapılması planlanmıştır.

Aliağa Liman Arkası Alanda Ulaşım-Lojistik Altyapılarına

Yönelik Fizibilite Çalışmaları: 2021 yılında tamamlanan İzmir Limanları Mevcut Durum Analizi ve Gelişim Perspektifi çalışmasının ortaya koyduğu en önemli hususlardan biri, Aliağa bölgesindeki limanların özellikle limanların geri sahasında kalan karayolu ve bağlantı yolları bakımından altyapı yetersizlikleri olmuştur. Bu doğrultuda 2022 yılında konuyu derinlemesine analiz eden Aliağa Limanları Arka Alanı Ulaşım ve Lojistik Etüdü İle Müdahale Perspektifi Çalışması (ALUP) hayata geçirilmiştir. ALUP Aliağa limanlarının gelişiminin desteklenebilmesi, bölgenin demiryolu ve karayolu lojistik imkanlarının güçlendirilmesi, depolama imkanlarının artırılması için gerekli altyapı yatırımları ve yönetsel düzenlemeleri tanımlamış, bölgedeki sorunların çözümüne yönelik somut proje önerileri geliştirmiştir. 2023 yılında ALUP önerilerinin hayata geçirilmesi, yerel yönetimlerin ve merkezi kuruluşların plan ve yatırım çalışmalarında önerilerin yer alabilmesi için seçilecek öneriler üzerinden detaylı projelendirme ve fizibilite çalışmaları gerçekleştirilecektir. İlgili kurum ve kuruluşların da katkıları ile somutlaştırılacak yatırımlarla beraber Aliağa limanlarının arka

alan ulaşım ve lojistik sorunlarının çözülmesi ve bölgedeki liman gelişiminin sağlıklı şartlara kavuşabilmesi yönünde çalışmalar hayata geçirilecektir.

Kemalpaşa Lojistik Köyü Fizibilite ve İşletme Modeli

Çalışması: Konumu itibarıyla otoyol ve demiryolu bağlantısı bulunan, Ege Bölgesi'nin en önemli organize sanayi bölgelerinden biri olan Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi'nin bitişğinde yer alan, TCDD İzmir Limanı'na 30,5 km mesafede bulunan Kemalpaşa Lojistik Merkezi, bölge için en önemli kamu yatırımlarından biridir. Planlanan Torbalı-Kemalpaşa demiryolu bağlantısı ve Cumaovası-Aliağa arasında demiryolunun kent içi ulaşımına tahsis edilmesi halinde Denizli, Aydın istikametinden gelen demiryolu yükleri Torbalı-Kemalpaşa-Menemen-Aliağa-Çandarlı güzergâhını takip ederek, Çandarlı limanına ulaşacak, bu sayede tüm Ege Bölgesi'nin yüklerinin toplanma merkezi Kemalpaşa Lojistik Merkezi olacaktır. Bu durum İzmir'in demiryolu ve denizyolu aksındaki lojistik kimliğini güçlendirecektir.

Bu arka plandan hareketle, hazırlanacak olan fizibilite çalışması ile Kemalpaşa Lojistik Köyü için yatırım ve finansal perspektifin güncellenmesi, güncellenen fizibilite ışığında işletme modeli önerilerinin sunulması hedeflenmektedir.

İzmir Vizyonu Kapsamındaki Söylemler Ekseninde Hazırlanacak Analiz ve Fizibilite Çalışmaları:

Ajansımız çalışmalarıyla şekillendirilen ve Yönetim Kurulumuzca benimsen “Yenilikçi Endüstrilerin Öncü Şehri İzmir” ve “Temiz Enerjinin Başkenti İzmir” söylemlerini destekleyecek biçimde, 2022 yılında yapılan fizibilitelere ek olacak detay fizibilite ve analiz çalışmaları yaptırılması planlanmaktadır. Bu kapsamda yaratıcı endüstriler çalışmalarımızın nüvesini oluşturduğu “Yenilikçi Endüstrilerin Öncü Şehri İzmir” söylemi doğrultusunda, TCDD İzmir Limanı arkasında kalan bölgenin ve bölgede yerleşik endüstriyel miras yapılarının yeni fonksiyonlar yüklenerek kent yaşamına kazandırılması, bölgenin yaratıcı endüstriler için bir üretim üssüne dönüştürülmesine yönelik detay finansal fizibilite ve işletme modeli çalışmaları yapılacaktır. Öteyandan “Temiz Enerjinin Başkenti İzmir” söylemi kapsamında ise; rüzgar türbini aksam ve parçalarının ihracatının gerçekleştirilebilmesi için uzmanlaşmış yeni bir liman altyapısının oluşturulması ihtiyacı ile detaylı konsept proje, fizibilite, jeolojik etüt ve işletme modeli çalışmaları yapılacaktır. Nitekim endüstriyel makine ve rüzgar türbini aksam ve parçaları gibi proje yük olarak sınıflandırılan ekipmanların üretimi konusunda ülkemizin önde gelen şehirleri arasında yer alan İzmir’de söz konusu yüklerin lojistik süreçlerinin yürütülebileceği liman altyapısının sınırlı kaldığı firmalarla yapılan görüşmeler neticesinde tespit edilmiştir. Konteyner ve dökme yük elleçleme kapasitesinin göreceli olarak daha yüksek olması ve limanların da bu doğrultuda faaliyetlerini odaklaması sebebiyle altyapısal anlamda proje yük taşımacılığı ikinci planda kalmıştır. Katma değeri yüksek fakat lojistik süreçleri daha kompleks olan endüstriyel makine ve rüzgar türbini aksam ve parçalarının ihracatının gerçekleştirilebilmesi için İzmir’de bu alanda uzmanlaşmış yeni bir liman altyapısına ihtiyaç duyulmaktadır. Türkiye’de bugün 4 adet rüzgar türbini kanadı üretim fabrikası bulunmaktadır ve bunların tamamı İzmir’de yer almaktadır. Fakat İzmir’de 50-70 metre aralığında üretilebilen ve lojistiği sağlanabilen türbin kanatlarına olan talep küresel pazarda artık değişim göstermeye başlamıştır. Denizüstü uygulamalarla beraber sektörde 100-120 metreyi bulan kanatlar da kullanılmaya başlanmıştır ve bu ürünlerin kullanımı hızlı bir şekilde yaygınlaşmaktadır. Aynı şekilde kule, nasel ve döküm parçalarına olan talep de benzer şekilde değişmeye başlamıştır. Bununla beraber yüzer platformların üretimi ve lojistiği de ihtisaslaşmış bir liman ihtiyacını beraberinde getirmektedir. Yurt dışı iyi uygulama örnekleri (Aalborg, Esbjerg, Hull, Bilbao) incelendiğinde yüksek hacimli türbin bileşenlerinin üretim sahalarının üretilen ekipmanların lojistiğinin

en kolay biçimde gerçekleştirilecek şekilde tasarlandığı görülmektedir. Sektörün İzmir ve çevresinde kümелendiği düşünüldüğünde İzmir’de hali hazırda yapımı devam eden Çandarlı limanının ülkemizde bunun için en uygun aday olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda Çandarlı Limanı projesinin revize edilmesi ve hayata geçirilmesi sayesinde İzmir sanayiinin ihtiyaç duyduğu, liman ile entegre üretim sahalarının da yer alabileceği, ülkemizi ileri noktalara taşımasını mümkün kılacak bir proje 2022 yılında geliştirilmiştir. 2023 yılında bu projenin uygulanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Denizüstü Rüzgar Enerjisi Sektörü Geliştirme Faaliyetleri:

Denizüstü rüzgâr enerjisi, Dünya’da hızla gelişmekte olan ve ülkemizde de son dönemde gündeme gelen bir temiz enerji türüdür. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından denizüstü rüzgar enerjisi santral sahalarının oluşturulması amacıyla ihale hazırlıkları devam etmekte ve rüzgâr enerjisi sektörünün bu alana ilgisi giderek artmaktadır.

İzmir, kara ve deniz bağlantıları, lojistik altyapısı, nitelikli insan kaynağı, yatırımcıya ve çalışanlara sunduğu yüksek yaşam kalitesi, rüzgâr enerjisi potansiyeli ve sektördeki önemli uluslararası firmaların varlığı sayesinde kendi coğrafyasında rüzgâr enerjisi ve ekipmanlarının en gelişmiş üretim üssü haline gelmiştir. İzmir rüzgâr sanayisinin ulaşmış olduğu olgunluk seviyesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve denizüstü rüzgar enerjisi pazarına ulaşabilmesinin sağlanması için sektöre yönelik bir yol haritası oluşturulmuştur. Bu kapsamda Ajansımız; öncelikle Denizüstü Rüzgâr Ölçümlerini gerçekleştirecektir. Ülkemiz için yeni deniz üstü rüzgar enerjisi santralleri alanında yatırım yapılabilmesi için kullanılabilir kalitede deniz üstü rüzgâr modellerinin oluşturulması, söz konusu modellerin sektör paydaşlarıyla paylaşılması ve geleceğe yönelik strateji ve yatırımların bölge özelinde planlanabilmesi gerekli verilerin üretilmesinin amaçlandığı bu çalışma İzmir Yüksek Teknoloji Üniversitesi işbirliğiyle gerçekleştirilecek olup Türkiye’de bir ilk olma özelliği taşımaktadır. Bunun yanı sıra Denizüstü RES Yatırımı Yapılabilecek Alanların Tespiti, Denizel Alanlara Uygun Türbin Kapasitesi ve Teknoloji Tespiti, İnsan Kaynakları, Üretim, Lojistik, Şebeke vb. Altyapı İhtiyaçlarının Tespiti ve Tanıtım gibi başlıkları içeren araştırma, analiz ve programlama çalışmaları yürütülerek sektörün gelişiminin ivmelendirilmesi hedeflenmektedir.

Tüm bu çalışmalar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği (TÜREB), Denizüstü Rüzgar Enerjisi Derneği (DÜRED), Güney Marmara Kalkınma Ajansı başta olmak üzere ilgili kuruluşlarla koordinasyon ve işbirliği içinde gerçekleştirilecektir.

Mavi Ekonomi Sektörlerinin İzmir’de Geliştirilmesine Yönelik Analiz ve Fizibilite Çalışmaları:

AB kaynaklarında genel olarak kıyı turizmi, denizyolu taşımacılığı, gemi inşası, onarımı ve geri dönüşümü, liman hizmetleri, deniz dibi madenciliği, su ürünleri yetiştiriciliği, deniz balıkçılığı mevcut sektörler; mavi enerji (denizüstü rüzgar, dalga, gel-git), mavi biyoteknoloji, deniz suyunun arıtılması gibi sektörler ise yeni gelişen sektörler olarak ele alınmaktadır. Gerek mevcut gerekse yeni gelişen sektörlerde bölgenin sahip olduğu potansiyelin ve yatırım imkânlarının tespiti, bölgede katma değerli üretimi sağlamaya yönelik yeni teknoloji alanlarının belirlenmesine yönelik araştırma, analiz ve fizibilite çalışmaları yapılacaktır. Bu amaçlar doğrultusunda başta su ürünleri yetiştiriciliği ve balıkçılık, gemi geri dönüşüm ve mavi biyoteknoloji alanları olmak üzere, denizlerin sürdürülebilir yönetiminin ve sürdürülebilir mavi ekonominin geliştirilmesi bağlamında ihtiyaç duyulan alanlarda bölge paydaşları, üniversiteler ve ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde gerekli araştırma, analiz ve fizibilite çalışmaları yapılacaktır.

İzmir’de Kıyı Alanlarının Mevcut Durum ve Potansiyel Tespitine Yönelik Analiz Çalışması:

İzmir resmi rakamlara göre 629 km kıyı şeridinde sahiptir. Kara ve deniz boyutları ile kıyı alanlarında turizm, sanayi, liman fonksiyonları, konut yerleşimleri, korunacak alanlar gibi çok farklı kullanımlar ve kullanım talepleri söz konusudur. İkinci konutlar, turizm gelişmeleri, kıyı yapıları, kıyı ile ilişkili sektörlerin yer seçimleri güçlü bir kıyaslaşma eğilimini tanımlamaktadır. Bu eğilimlerin sağlıklı yönlendirilmesi kıyının ve kıyı ile bağlantılı olan, kıyıyı etkileme potansiyeline sahip iç alanların incelenmesini, ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte bilgi tabanının güçlendirilmesini gerektirmektedir. Örneğin Kuzey İzmir’de Aliağa limanlarının gelişimi, Çandarlı Limanı için rüzgar enerjisi özelinde ihtisaslaşma, YATEK Tekne ve Yat Üretimi Sanayi Bölgesi gibi farklı yatırımlarla kıyı alanları gelişim içindedir. Diğer yandan noktasal olarak değerlendirilen ve yatırımlara konu olan bu tarz gelişimlerin nasıl uyum gösterdiği, birbirleri ile ve kıyı arkası alanla ilişkileri, büyük ölçekli yatırım kararlarının yaratacağı mekânsal baskılar, sürdürülebilir mekânsal gelişim ilkesine dair öncelikler, korumaya dair karar ve öncelikler gibi konuların bütünsel biçimde değerlendirilmelerinin yapılması gerekmektedir. Bu yöndeki çalışmalar kapsamında İzmir’de mavi ekonomi temelinde kıyının ve ilişkili alanların incelenmesi gerçekleştirilecek, etaplar halinde yapılacak analizlerle kentsel gelişmeler, ekonomik gelişim potansiyeli ve mekânsal yapı birlikte ele alınacaktır. Elde edilecek sonuçlar hem yatırımların ve yeni gelişimlerin, hem de koruma kullanma dengesine yönelik

karar ve çalışmaların yönlendirilmesi noktasında faydalar sağlayacaktır.

3.2.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

Söz konusu SOP kapsamındaki faaliyetlerin tümü farklı paydaşlarla işbirlikleriyle ve bölgedeki ilgili paydaşların koordinasyonu ile yürütülecektir. Ancak bunlara diğer başlıklar altında da yer aldığından, burada ayrıca yer verilmemiştir. İşbirliği ve koordinasyon kapsamına giren diğer faaliyetler ise aşağıda özetlenmiştir.

İzmir Limanları Mevcut Durum Analizi ve Gelişim Perspektifi Çalışması Ekseninde Liman Topluluğu Aktörleri Koordinasyon Toplantıları:

Limanların performansının artırılması ve hizmetlerinin geliştirilmesinde çok-aktörlü katılımcı ve ortaklık temelli yeni yönetim modellerine dayanan liman yönetimi uygulamaları ile karşılaşmaktadır. Limanların gelişmişliği, etkinliği ve verimliliği konum, alt yapının ve üst yapının gelişmişliği, ulaştırma sistemleriyle bağlantı, paydaşlar, müşteriler ve çevre ile olan ilişkilerine bağlıdır. 2022 yılında yayımlanan “İzmir Limanları Mevcut Durum Analizi ve Gelişim Perspektifi” çalışmasının bölge paydaşları tarafından anlaşılması ve benimsenmesi, çalışmada işaret edilen gelişim senaryoları üzerinden paydaşlarla ve paydaşlar arasındaki işbirliğinin artırılması, bölgedeki liman paydaşlarının yönetim ilkeleri doğrultusunda farkındalıklarının artırılması, aktörler arası diyalogun, şeffaflığın, işbirliğinin ve hesap verebilirliğin geliştirilmesi, performansın artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması hedeflenmektedir. İşbirliği ve koordinasyon çalışmalarının etkili olması için özellikle limanların ortak sorunlarının çözümü özelinde şekillendirilecektir. Bu çerçevede 2024-2028 İzmir Bölge Planı taslağında yer alan, bölgede mavi ekonomi potansiyelinin değerlendirilmesi önceliği etrafındaki hedef ve tedbirlerin paydaşlarca benimsenmesi ve hayata geçirilmesi yönünde de çalışmalar yürütülecektir.

İzmir Turizm Stratejisi ve Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları:

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından desteklenerek yerel yönetim, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarını buluşturan çok paydaşlı bir yapıya sahip, İzmir tanıtımından sorumlu aktör olarak konumlanan İzmir Vakfı tarafından hazırlanan İzmir Turizm Stratejisi ve Eylem Planı (2020-2024) için izleme ve değerlendirme çalışmaları, Ajans tarafından gerçekleştirilecektir. İzleme ve değerlendirme modelinin 2021 yılında oluşturulduğu, 2022 yılında ise oluşturulan model kapsamında ilk ölçme ve değerlendirmelerin yapıldığı çalışma ile stratejinin yarattığı etkinin analitik boyutta ölçülmesi, strateji ve eylem planında

belirlenen hedeflerin kıyı ekonomisi öncelikli olmak üzere kent ekonomisi üzerinde yarattığı etkinin değerlendirilmesi hedeflenmektedir. Çalışmadan elde edilecek çıktılara göre turizm stratejisinin öncelik ve hedeflerinin gözden geçirilmesi, paydaşların bu anlamda yönlendirilmesi gerçekleştirilecektir. İzleme ve değerlendirme çalışması için saha çalışmaları yanında yeni nesil verilerden de (operatör dolaşım verileri, kredi kartı harcama verileri gibi) istifade edilmesi planlanmaktadır.

İzmir'de Su Sporlarının Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar:

Denizler üzerindeki ekonomik büyümeyi, sosyal içermeyi ve korumayı amaçlayan mavi büyüme ve mavi ekonomi, ekonomik sektörlerin yanı sıra denizel alanların sosyal ve rekreatif amaçlarla kullanımını da içermektedir. Bu kapsamda değerlendirilen su sporları, tüm dünyada denize, göle, akarsuya yakın şehirlerde gerçekleştirilen aktivitelerin başında gelmektedir. Su sporu faaliyetleri şehrin bilinirliğini artırmakta, turizm faaliyetlerini geliştirmekte, toplumun deniz ile bütünleşmesine ve denizi sahiplenmesine yardımcı olmaktadır. Düşük bütçe ile geniş kitlelerin gerçekleştirebileceği yüzme, kürek (rowing), kano, wakeboarding, kiteboating gibi su sporları içerdiği toplumsal yararın yanı sıra ulusal/uluslararası yarışlar yoluyla turizme ve ekipman üretimi ile endüstriye destek vermektedir. İzmir, bu anlamda gerek sahip olduğu kıyıları, körfezi ve sulama barajları/göletleri ve yılda 300 günü bulan güneşli iklim özellikleri, gerekse de ekonomik çeşitliliği, üretime dönük sanayisi ve genç nüfusu ile su sporları açısından çok uygun şartlara sahiptir. Ancak bu önemli potansiyelden mevcut durumda yeterince faydalanılmadığı görülmektedir. 2014-2023 İzmir Bölge Planı'nda ve İzmir Turizm Stratejisi ve Eylem Planı'nda yer alan amaçlarla da uyumlu biçimde kentte su sporlarının geliştirilmesi ve İzmir'in başta körfez olmak üzere denizel alanlarının sportif faaliyetler için kullanılması amacıyla başta İzmir Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, İzmir Büyükşehir Belediyesi ve spor kulüpleri olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirlikleri gerçekleştirilecek, ortak faaliyet ve etkinlikler düzenlenecektir.

İzmir'in Akdeniz Liman Kentleri ile İlişkilerinin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar:

İzmir, Akdeniz'in en korunaklı ve doğal limanı olarak liman şehri özelliğini yitirmeksizin günümüze ulaşabilmiş, bugün 16 limanı ve bağlı hizmet kolları ile bir denizcilik kümesine dönüşmüştür. İzmir'in bir liman kenti olarak gelişimindeki tarihsel önemine karşın, TCDD İzmir Limanı'nın son yıllarda taşımacılıkta payı azalmış, dünya deniz taşımacılığındaki beklentilere uyum ve rekabet açısından liman geri planda kalmıştır. İzmir'in sahip olduğu güçlü liman geçmişi ve deneyimini, günümüzün değişen koşulları içinde daha ileriye nasıl taşıyabileceği, deniz taşımacılığı ve liman hizmetleri özelinde bölge cazibesinin artırılabilmesi için neler yapılması gerektiği konuları "İzmir Bölgesi Limanları Mevcut Durum Analizi ve Gelişim Perspektifi" ile ele alınmış, gerek limanlara dair konumlandırılmaya gerekse liman yönetim modellerine dair öneriler oluşturulmuştur. 18. yüzyılda Doğu Akdeniz'in en büyük liman şehri olan İzmir'in bu tarihsellik içinde Akdeniz'deki diğer liman şehirleri ile ilişkiler kurması, bölge limanlarının gelişimi ve bölgenin tanınırlığı açısından önem taşımaktadır.

Akdeniz liman şehirleri 27 milyar avro yıllık brüt katma değer, yaklaşık 550 bin kişilik istihdam ve önümüzdeki on yılda yıllık %4 büyüme perspektifi ile şehir ekonomisinin gelişiminde taşımacılıktan başarı ile istifade etmektedir. İzmir'in 18. yüzyıldan itibaren deniz ticareti konusunda yoğun ilişkileri olan, kruvaziyerde Akdeniz'in üçüncü, yük elleçlemede ise dördüncü büyük limanı olan Fransa'nın Marsilya kenti, Akdeniz liman kentleri ile geliştirilecek ilişkiler açısından özel öneme sahiptir. Marsilya'nın kuruluşunda İzmir'den göç edenlerin etkisinin yanı sıra son 400 yıllık deniz ticareti geçmişindeki yoğun ilişkiler, Marsilya'nın bugün Akdeniz'in en önemli liman kentlerinden biri olması ve ayrıca Marsilya liman idaresinin kurumsal yapılanmasının İzmir Limanı için örnek alınabilecek yapısı kent ile kurulacak ilişkileri önemli kılmaktadır.

2022 yılında Akdeniz'de kentsel ve bölgesel iş birlikleri üzerine çalışmalar yürüten ve merkezi Marsilya'da bulunan Sürdürülebilir Akdeniz Kent ve Bölgeleri Ajansı'nın (AVITEM) daveti ile katılım sağlanan ve İzmir'de düzenlenen seminerde İzmir'in mavi ekonomi potansiyeli içinde deniz taşımacılığı ve limanlar ile tarihsel bir perspektifle liman-şehir ilişkisi katılımcılara aktarılmıştır. Ajans yetkilileri ile ortak gerçekleştirilebilecek çalışmalar konusunda yüzyüze yapılan görüş alışverişleri, iki bölge arasında paylaşılabilecek büyük bir birikim bulunduğunu da ortaya koymuştur. Bu kapsamda, 2023 yılı içerisinde İzmir'in Akdeniz Liman Kentleri ile ilişkilerinin geliştirilmesi amacı doğrultusunda

AVITEM ile işbirliği yapılarak Marsilya kentine teknik inceleme ziyareti gerçekleştirilmesi, ziyarette liman idaresi ve kent yönetimi başta olmak üzere liman ekosistemi aktörleri ile görüşmelerde bulunulması ve iki liman şehri arasında bilgi paylaşımı, iletişim ve işbirliğini geliştirecek adımların atılması hedeflenmektedir.

3.3.4.3. Kapasite Geliştirme

SOP Kapsamında Paydaşlar Tarafından Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar: Gerek bölgesel gerekse ulusal düzeydeki kurum ve kuruluşlar SOP amaç ve önceliklerine uygun, bu anlamda Ajansa ve bölgeye katkı sağlayacak birtakım çalışmalar yürütmekte ve etkinlikler düzenlemektedir. Sonuç odaklı program öncelikleri ile uyumlu olan söz konusu etkinlik ve çalışmalara katılım sağlanacaktır. İlgili çalışmaların takibi ile uluslararası, ulusal ve bölgesel ölçekteki gelişmeler takip edilecek, sonuçlar bölgede yaygınlaştırılacak, elde edilen bilgiler gereken durumlarda SOP'un geliştirilmesi ve revizyonu için dikkate alınacaktır. Ayrıca yine SOP amaç ve öncelikleri çerçevesinde, SOP içerik ve amaçlarına katkı sağlayacak şekilde ortak katılımcı çalıştaylar, toplantı, etkinlikler ve eğitim programları ilgili paydaşlarla işbirliği halinde düzenlenecektir.

3.3.4.4. Ajans Destekleri

Mavi Büyüme Teknik Destek Programı: Denizlerin sürdürülebilir şekilde yönetimini sağlamayı ve denizlerin sunduğu ekonomik potansiyeli harekete geçirmeyi içeren mavi büyüme yaklaşımı doğrultusundaki ilerlemeler, yerel aktörlerde bilgi ve kapasite artışı ile mümkün olabilecek ve güçlü hale gelebilecektir. Ajansın mavi büyüme perspektifi ile oluşturduğu stratejilerin ve bölge planlarının hayata geçirilmesi ve ilgili bağlantıların kurulabilmesi için İzmir'deki kurum ve kuruluşların kapasitelerinin geliştirilmesine gerek duyulmaktadır. Bu gereksinim çerçevesinde mavi büyüme yaklaşımının kentteki etkinliğini artırmak için teknik destek uygulaması hayata geçirilecektir. Teknik desteğin mavi büyüme yaklaşımı içinde ekonomik faaliyetlerin güçlendirilmesi, çevre ve ekosistem hizmetlerinin geliştirilmesi ve sürdürülebilir mavi ekonominin gelişimi açısından gerekli duyulan çalışmalara odaklanması planlanmaktadır. Bu kapsamda kıyıların ve kıyı ile ilişkili stratejik öneme sahip alanların planlanması, deniz taşımacılığı ve liman hizmetlerinin yeşil ve dijital dönüşümle geliştirilmesi, gemi geri dönüşüm sektörünün özellikle iş güvenliği ve işçi sağlığını önceleyen biçimde sürdürülebilirliğinin sağlanması, su ürünleri yetiştiriciliğinin sürdürülebilirliğinin artırılması gibi alanlarda uzmanlık ve kapasitenin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri: Bu SOP kapsamında yürütülecek proje teklif çağrılılarıyla ilgili olarak başvuru rehberleri ve tanıtım dokümanları hazırlanacak, teklif çağrılıları ilan edilecek, proje tekliflerinin hazırlanması ve sunulması konularında bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Verilecek eğitimlere ek olarak, potansiyel başvuru sahiplerine teknik yardımda bulunmak üzere danışmanlık hizmet alımı gerçekleştirilecektir. Teklif çağrılılarıyla ilgili olarak projelerin teknik ve mali nitelik açısından değerlendirilmesinde görev alacak bağımsız değerlendiricilerin seçimi ve eğitilmelerine ilişkin faaliyetler yürütülecektir. Bağımsız değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler üstünde gerekli kontrolleri yapmak, görüş oluşturmak, bunları raporlamak ve mali destek için uygun görülen proje listesini önermek amacıyla program bazında değerlendirme komiteleri oluşturulacaktır. Projeler kapsamında ön izleme ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Gerektiği durumlarda program ve projelerle ilgili organizasyonlar düzenlenecek veya mevcut etkinliklere katılım sağlanacak, teknik destek hizmeti satın alımları yapılacaktır.

3.3.4.5. Önemli Kamu Yatırımları

Çandarlı Limanı: Türkiye'nin en büyük limanı olması hedeflenen Çandarlı (Kuzey Ege) Limanı'nın yer seçimi 2003 yılında yapılmış ve liman yapımı 2011 yılında başlamıştır. Projenin tasarlandığı dönemde aktarma yüklere hizmet vermek üzere yaklaşık 6 milyon metrekare alanda konteyner odaklı planlanan limanın için ilk etapta 2 milyon TEU/yıl kapasiteye, 2035 yılına kadar ise 2 bin metre rıhtım ve 4 milyon TEU/yıl kapasiteye ulaşması öngörülmüştür. Buna rağmen günümüze kadar sadece 1.500 metre uzunluğa sahip dalgakıranın inşası tamamlanabilirken liman sahasına yönelik yatırımlar İzmir Kalkınma Ajansı tarafından yayımlanan "İzmir Limanları Mevcut Durum Analizi ve Gelişim Perspektifi" çalışmasında belirtildiği üzere "belirlenen kapasite ve bağlı yatırımlar nedeniyle yüksek ilk yatırım bedeli, uzun inşaat süresi, zaman içinde bölgedeki mevcut limanlara dağılan yük ve Yunanistan ve Aliağa bölgesindeki hızlı liman gelişimleri, yapılan ihalelere rağmen" henüz gerçekleştirilememiştir. Öte yandan, 2020 yılı itibarı ile İzmir limanlarında (TCDD İzmir Limanı ve Aliağa limanları) toplam 1,7 Milyon TEU konteyner elleçlenmiş olup İzmir Bölgesi limanlarının toplam kapasite kullanım oranı 2020 yılında %56 seviyelerindedir. Dolayısıyla konteyner kapasitesi açısından bölgede herhangi bir darboğazın bulunmadığı görülmektedir. Bu nedenle Çandarlı Limanı için oluşturulan gelişim senaryolarının fiziksel ve ekonomik boyutta güncellenerek yenilikçi bir bakış ile tekrar ele alınmasını gerektiği düşünülmektedir.

Bu kapsamda 2022 yılında Ajans tarafından Çandarlı Limanı ile Entegre Temiz Enerji İhtisas OSB Projesi geliştirilerek hem Çandarlı Limanı için hem de söz konusu OSB için detaylı fizibilite çalışmaları hazırlanmıştır. 2023 yılı içinde Ajans tarafından bu projelerin hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Kemalpaşa Lojistik Köyü: Kemalpaşa ilçesinde Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yürütülen lojistik köy projesi, demiryolu bağlantısı ile başta İzmir olmak üzere Turgutlu, Manisa, Torbalı, Aydın, Denizli'deki OSB'lere, karayolu- otoban ile de İstanbul ve Ankara'ya bağlantı imkânı sağlayacaktır. 1,2 milyon metrekarelik alanda kurulması planlanan köyün 3 milyon metrekare geri sahası olacaktır. 2010 yılı yatırım programına alınan ve 2012 yılında altyapı ihalesi yapılan köyün ilk aşaması tamamlanmış, 2018 yılında ikinci faz ihalesi gerçekleştirilmiştir. Kamulaştırma süreçleri devam eden yatırımın 2025 yılında işletmeye alınması hedeflenmektedir.

3.3.4.6. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

CIRCULAMARE Programı - Plastik Deniz Çöplerinin Eliminasyonu Bölgesel Uygulama Projesi: Plastik Atıkları Sonlandırma İttifakı (AEPW - Alliance to End Plastic Waste) ve Alman Uluslararası İşbirliği Teşkilatı (GIZ) tarafından oluşturulan 50 milyon Avro bütçeli CirculaMare Programı, Akdeniz'de plastik atık miktarının ve kirliliğin azaltılması için yenilikçi yöntemler geliştirilmesini amaçlamaktadır. Arnavutluk, Cezayir, Kosova, Kuzey Makedonya, Mısır, Sırbistan, Yunanistan ve ülkemizi kapsayacak biçimde geliştirilen bu uluslararası programın uygulama dönemi 2022 yılında başlamıştır. Ölçeklenebilir ve ekonomik olarak uygulanabilir 9 projenin fonlanacağı program kapsamında, uygulama bölgelerinden birinin İzmir olması konusunda GIZ kanadından gelen işbirliği talebi değerlendirilerek, ilgili kaynağın bölgemize çekilerek plastik atıkların kaynağında etkin olarak ayrıştırılması, toplanması ve geri dönüşümü aşamalarını içeren bir proje önerisi geliştirilmesi konusunda işbirliği yapılmasına karar verilmiştir. 2023 yılında bahse konu projenin geliştirilmesi, sektör ve uygulama adımları konusunda GIZ ile birlikte çalışılması planlanmaktadır.

3.3.4.7. Diğer Proje ve Faaliyetler

Kurumlar arası ve projeler arası etkileşim ve işbirliği, SOP'un amacına ulaşılmasında kritik rol taşımaktadır. Söz konusu SOP kapsamında Ajansın bölgedeki diğer paydaşların gerçekleştireceği çalışmalarda yönlendirici olması söz konusu olabilecektir. Bu çalışmalar ilk aşamada aşağıdaki şekilde belirlenmiştir. Ancak 2023 yılı içinde yapılan SOP değerlendirmelerinde önemli bir yeni proje veya faaliyetin belirlenmesi durumunda SOP revize edilecektir.

MarenTech EXPO Denizüstü Enerji Teknolojileri Fuar ve Konferansı: İBB önderliğinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), EBSO, İZTO, İTB ve EİB ortaklığı ile kurulan İzmir Fuarcılık Hizmetleri Kültür ve Sanat Etkinlikleri A.Ş. (İZFAŞ), İzmir Fuar Alanı'nın yönetiminden sorumludur. İZFAŞ İzmir'de çok sayıda ihtisas fuarı düzenlemekte olup, 2015 yılından beri tüm ihtisas fuarlarını 330 bin metrekare toplam alan ve 120 bin metrekare açık ve kapalı sergi alanı olan Fuar İzmir'de düzenlemektedir. 2021 yılı Çalışma Programı ve SOP kurgusunda yer verilen "İzmir'de temiz enerji fuarı düzenlenmesi" hedefi, İZFAŞ ve DÜRED'in Ajansımız ile yaptıkları işbirliği neticesinde 26-28 Ekim 2022 tarihleri arasında İzmir'de ilki gerçekleştirilen MarenTech EXPO Denizüstü Enerji Teknolojileri Fuar ve Konferansı etkinliği ile sonuca ulaşmış ve somutlaşmıştır. Fuarda denizüstü rüzgar teknolojilerinin yanı sıra, yüzer GES, dalga enerjisi, akıntı enerjisi gibi alternatif enerji kaynakları konusunda hizmet, ürün ve teknolojileri olan katılımcılar bir araya getirilmiştir. Fuarın hedef kitlesi denizcilik firmaları, enerji ekipman üreticileri, liman, tersane, nakliye, servis, deniz inşaat/montaj firmaları, temel mühendisliği ve batimetri firmalarıdır. Fuar ile eş zamanlı gerçekleştirilen konferans, denizüstü rüzgar enerjisi alanında akademi, kamu ve sanayi alanını bir araya getiren bir bilimsel etkinliktir. 2023 yılında da fuarın geliştirilerek sürdürülebilirliği sağlanacaktır.

3.3.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

SOP'un süresi, 2021-2025 yıllarını içerecek şekilde beş yıldır. İlk üç yıl içinde SOP'un temel faaliyetleri tamamlanacaktır. Son iki yılda ise mali destek programları veya dış kaynak kullanımı kapsamında yürütülen projeler vb. ilk üç yıl içinde başlamış ancak tamamlanmamış faaliyetler devam edecektir. Son iki yılda SOP kapsamında yeni mali destek uygulanmayacaktır.

SOP Zaman Planlama Tablosu				
İKY Kodu	Bileşen Adı	Süre	Başlangıç Dönemi (Yıl/Çeyrek)	Bitiş Dönemi (Yıl/Çeyrek)
1	Aliağa Liman Arkası Alanda Ulaşım-Lojistik Altyapılarına Yönelik Fizibilite Çalışmaları	24 ay	2023/1	2024/4
2	Kemalpaşa Lojistik Köyü Fizibilite ve İşletme Modeli Çalışması	12 ay	2022/1	2022/4
3	Denizüstü Rüzgar Enerjisi Sektörü Geliştirme Faaliyetleri	36 ay	2021/1	2023/4
4	Mavi Ekonomi Sektörlerinin Geliştirilmesine Yönelik Analiz ve Fizibilite Çalışmaları	12 ay	2021/1	2023/4
5	İzmir'de Kıyı Alanlarının Mevcut Durum ve Potansiyel Tespitine Yönelik Analiz Çalışması	24 ay	2023/1	2024/4
6	İzmir Vizyonu Kapsamındaki Söylemler Ekseninde Hazırlanacak Analiz ve Fizibilite Çalışmaları	24 ay	2022/1	2023/4
7	İzmir Limanları Mevcut Durum Analizi ve Gelişim Perspektifi Çalışması Ekseninde Liman Topluluğu Aktörleri Koordinasyon Çalışmaları	36 ay	2021/1	2023/4
8	İzmir Turizm Stratejisi ve Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları	28 ay	2021/4	2023/4
9	İzmir'de Su Sporlarının Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar	12 ay	2023/1	2023/4
10	İzmir'in Akdeniz Liman Kentleri ile İlişkilerinin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar	12 ay	2023/1	2023/4
11	SOP Kapsamında Paydaşlar Tarafından Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar	24 ay	2023/1	2023/4
12	Mavi Büyüme Teknik Destek Programı	24 ay	2023/1	2024/4
13	Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri	24 ay	2024/1	2025/4
14	Çandarlı Limanı	36 ay	2021/1	2023/4
15	Kemalpaşa Lojistik Köyü	36 ay	2021/1	2023/4
16	CIRCULAMARE Programı - Plastik Deniz Çöplerinin Eliminasyonu Bölgesel Uygulama Projesi	24 ay	2023/1	2024/4
17	MarenTech EXPO Denizüstü Enerji Teknolojileri Fuar ve Konferansı	6 ay	2023/2	2023/3

3.3.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

SOP'ların etkin bir şekilde yönetilmesini ve SOP'un gerektirdiği tematik uzmanlaşmayı sağlamak üzere Ajans'ta çalışma birimleri SOP temelli olarak kurgulanmıştır. Bu kapsamda SOP'un uygulanması Mavi Büyüme Politikaları Birimi (MBPB) tarafından gerçekleştirilecektir. SOP kapsamındaki bileşenlerden sorumlu farklı birimler yukarıdaki bileşenler tablosunda yer almaktadır. SOP kapsamında yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin izlenmesinden ve değerlendirilmesinden Proje Uygulama ve İzleme Birimi sorumlu olacaktır.

SOP'un Ajans içi koordinasyon ve takibi Genel Sekreter ve Birim Başkanlarından oluşan SOP Yönetim Çalışma Grubu tarafından yapılacaktır. SOP Yönetim Çalışma Grubu'nun yapacağı aylık toplantılarla SOP sürecinin koordineli bir şekilde yönetimi sağlanacaktır. SOP içindeki faaliyetler konusunda ilgili birim başkanı tarafından uzman bazında Bileşen Sorumlusu belirlenecek ve Bileşen Sorumlusu tarafından oluşturulacak detaylı iş takvimi ışığında SOP Yönetim Çalışma Grubu tarafından gerekli takip gerçekleştirilecektir.

Programın genel ilerlemesi Ajans Yönetim Kurulu tarafından takip edilecek, varsa yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri için kurulun isteği doğrultusunda SOP kapsamında iş birliği yapılan kurum ve kuruluşların da görüş ve önerileri alınabilecektir.

3.3.7. İzleme ve Değerlendirme

SOP çalışmalarının izleme ve değerlendirmesi, yukarıda belirtilen yönetim yapısı çerçevesinde sağlanacaktır. Yapılan düzenli toplantılarda SOP'un güncel durumu izlenerek, riskler değerlendirilecek ve gerekli düzenleyici önlemlerin alınması sağlanacaktır. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin izleme ve değerlendirilmesinden PUİB sorumlu olacaktır. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının değerlendirilmesi ilgili birim tarafından gerçekleştirilecektir. SOP kapsamında diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin izlenmesi SOP Yönetim Çalışma Grubu üyeleri tarafından gerçekleştirilecektir. SOP'lar için 6 ayda bir hazırlanacak Dönemsel İlerleme Raporlarının ve SOP için 3. ve 5. yılların sonunda hazırlanacak kapanış raporlarının hazırlanmasından MBPB sorumludur. SOP'un 7. yılının sonunda ise, SOP Yönetim Çalışma Grubu tarafından bir etki analizi çalışması yapılması sağlanacaktır.

4. KURUMSAL GELİŞİM

Kurumsal Gelişim (KG) başlığı kapsamında tanımlama amaçlı bilgiler aşağıda yer almaktadır. Bu başlık altında Ajansın organizasyon yapısı, insan kaynakları, kurumsal yönetim ve iletişim, tanıtım ve personel eğitimi gibi konulara ilişkin faaliyetlere yer verilmiştir.

4.1. Faaliyetler

KG kapsamında gerçekleştirilecek olan program, proje ve faaliyetler aşağıdaki bileşenler tablosunda yer almaktadır.

KG Bileşenler Tablosu					
İKY Kodu	Bileşen Adı	Tür	Yöntem	Sorumlu Kuruluş	Sorumlu Birim
1	Proje Havuzu Oluşturma ve Ön Fizibilite Çalışmaları	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	TÜM BİRİMLER
2	Stratejik Plan ve SOP'ların Geliştirilmesi, Bunun için Gerekli Analiz ve Araştırma Çalışmaları	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	TÜM BİRİMLER
3	Güdümlü Projeler ile Geçmiş Dönem MDP Projelerinin Etkinliklerinin Arttırılmasına Yönelik Çalışmalar	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	TÜM BİRİMLER
4	Kurumsal Gelişim Başlığına Yönelik Paydaşlar Tarafından Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	İZKA	TÜM BİRİMLER
5	Ajans Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması	Faaliyet	Tanıtım Faaliyetleri	İZKA	TÜM BİRİMLER
6	Yatırım Destek İş Ortağı Programı	Faaliyet	Tanıtım Faaliyetleri	İZKA	YDO
7	Genel Yatırım Tanıtım ve Destek Faaliyetleri	Faaliyet	Tanıtım Faaliyetleri	İZKA	YDO
8	Yabancı Sermayeli Firmalar Buluşması	Faaliyet	Tanıtım Faaliyetleri	İZKA	YDO
9	Eğitim Faaliyetleri	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	İZKA	KYB
10	Personel Giderlerine İlişkin Ödemeler	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	İZKA	KYB
11	Ajansın Hukuki Süreçlerinin Yürütülmesi	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	İZKA	KYB
12	Genel İdari Hizmetlerin Gerçekleştirilmesi	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	İZKA	KYB
13	Ajans İnternet Sitesi ve Sosyal Medya Hesaplarının Yönetimi	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	İZKA	KYB
14	Ajansın Medyada Takibi ve Kurumsal İlanlar	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	İZKA	KYB
15	Hizmet Binası Yapılmasına İlişkin Faaliyetler	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	İZKA	KYB

4.1.1. Araştırma, Analiz ve Programlama:

Bu SOP kapsamında Ajansın mevcut çalışmalarına ek olarak aşağıdaki araştırma ve analizlerin yapılması planlanmıştır.

Proje Havuzu Oluşturma ve Ön Fizibilite Çalışmaları:

İzmir'in potansiyelini açığa çıkaracak, ekonomik kalkınmasına ivme kazandıracak projeler geliştirilerek üretimin desteklenmesi amacıyla, ön fizibilite çalışmaları hazır şekilde proje havuzu oluşturacaktır. Geliştirilecek projelerin güdümlü projeler yanında kamu yatırımı, devlet destekleri, kamu-özel iş birliği, dış kaynaklı krediler, uluslararası fonlar ya da bizzat özel sektörün kaynakları ile finanse edilecek nitelikte olması beklenmektedir.

Proje havuzunda yer alacak proje konuları Ajansımızın uygulayacağı SOP'lar kapsamında uzmanlaştığı alanlarda ve orta-yüksek teknolojlili ürünlerde değer zincirlerinin daha üst aşamalarına çıkılmasını sağlayacak, küresel üretim sistemleriyle bütünleşmeye imkân sunacak, bölgelerin kurumsallaşma, pazarlama, yenilik ve ulaşım altyapılarını destekleyecek nitelikte belirlenecektir.

Stratejik Plan ve SOP'ların Geliştirilmesi, Bunun İçin

Gerekli Analiz ve Araştırma Çalışmaları: 2023 yılında Ajans SOP'larının geliştirilmesi yönündeki faaliyetlere devam edilecektir. Ajansın İZBP'deki hedeflerin gerçekleştirilmesinde oynayacağı rolü ve kurumsal stratejik yönelimini ortaya koyan, önümüzdeki dönem SOP'larına altlık oluşturacak yeni araştırma ve analiz çalışmaları ile bölgenin gelecek vizyonunu ortaya koymak, paydaşların bölge gündemindeki konulara ilişkin bilgi ve farkındalıklarını geliştirmek, farklı kesimlerin görüşlerini almak amacıyla katılımcı etkinlik ve işbirlikleri geliştirilecektir.

4.1.2. İşbirliği ve Koordinasyon

KG başlığı altındaki faaliyetlerin tümü farklı paydaşlarla işbirlikleriyle ve bölgedeki ilgili paydaşların koordinasyonu ile yürütülecektir. İşbirliği ve koordinasyon kapsamına giren diğer faaliyetler ise aşağıda özetlenmiştir.

Güdümlü Projeler ile Geçmiş Dönem MDP Projelerinin

Etkinliklerinin Arttırılmasına Yönelik Çalışmalar: Güdümlü proje desteği ve mali destek programları ile Ajans tarafından desteklenmiş projelerin etkinlik ve çıktılarının artırılması, proje kurgusunda yer alan çarpan etkilerinin sağlanması ve ortaya çıkan yapıların ekosistem içinde sürdürülebilirliklerinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla projelerin ait olduğu sektör ya da alan başta olmak üzere yararlanıcı kurumlarla işbirliği halinde geniş çaplı tanıtım ve yaygınlaş-

tırma çalışmalarının hayata geçirilmesi sağlanacaktır. Ayrıca yararlanıcı kurumların uygulama ile doğan farklı ihtiyaçlarının tespiti ve giderilmesi, projelerin hedeflenen kesimler ile işbirliğinin geliştirilmesi ve özellikle güdümlü projelerle elde edilen Ar-Ge, yenilik ve sektörel ihtisaslaşmaya yönelik büyük bütçeli altyapı tesislerini tanıtım, işlerlik, verimlilik ve kurumsallaşma gibi farklı noktalardan güçlendirmeye yönelik hususların uzman desteği ile tespit edilmesi ve çözümler geliştirilmesi bu bileşen kapsamında gerçekleştirilecektir. 2023 yılında yapılacak söz konusu çalışmalar ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde hayata geçirilecektir.

4.1.3. Kapasite Geliştirme

KG başlığı altındaki faaliyetlerin tümü hem İzmir'deki paydaşların hem de Ajansın kapasitelerini artırmaya yönelik faaliyetler içermektedir. Ancak bunlara diğer başlıklar altında da yer aldığından, burada ayrıca yer verilmemiştir. Kapasite geliştirme kapsamına giren diğer faaliyetler ise aşağıda özetlenmiştir.

Kurumsal Gelişim Başlığına Yönelik Paydaşlar Tarafından

Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar: Gerek bölgesel gerekse ulusal düzeydeki kurum ve kuruluşlar Ajansın kurumsal gelişimine katkı sağlayacak ulusal ve uluslararası konferans, seminer ve etkinlikler düzenlemektedir. Ajansımız öncelikleri ile uyumlu olan söz konusu etkinlik ve çalışmalara katılım sağlanacaktır. İlgili çalışmaların takibi ile uluslararası, ulusal ve bölgesel ölçekteki gelişmeler takip edilecek, sonuçlar bölgede yaygınlaştırılacak, elde edilen bilgiler gereken durumlarda kurumsal gelişim politikalarının güçlendirilmesi için kullanılacaktır. Ayrıca yine kurumsal gelişim çalışmaları çerçevesinde ortak katılımcı çalıştaylar, toplantı, etkinlikler ve eğitim programları ilgili paydaşlarla işbirliği halinde düzenlenecektir.

4.1.4. Tanıtım Faaliyetleri

KG kapsamındaki tanıtım ve yatırım destek faaliyetleri aşağıda yer almaktadır.

Ajans Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması: 2023 yılı boyunca Ajans tanıtımına, Ajans faaliyetlerinin ve çalışma programında yer verilen konularla ilgili bilinirliğin ve sahiplenmenin artırılmasına yönelik film ve çeşitli materyaller oluşturulacak; Ajans faaliyetlerinin yerel, ulusal ve uluslararası platformlarda daha görünür olmasını sağlamak üzere iletişim ve tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Ajans faaliyetlerini anlatan tanıtım broşürü ve tanıtım malzemeleri güncellenecektir, kurumsal hediyelikler yaptırılacaktır.

Yatırım Destek İş Ortağı Programı: İzmir'e yatırım yapma konusunda fizibilite çalışması yürüten ve/veya yatırım yapma kararı alan yatırımcıların yerelde ihtiyaç duyduğu bazı hizmetler bulunmaktadır. Bu süreçte YDO tarafından; yatırım teşvik sistemi, devlet destekleri, ilgili yasal mevzuat ve uygun yatırım yerleri gibi konularda bilgilendirme ve danışmanlık hizmeti verilmektedir. Fakat ilerleyen süreçlerde yatırımcının daha detay ve mesleki bilgi isteyen hizmet ihtiyaçları doğmakta ve bu hizmetlerin alınabilmesi için sıklıkla YDO'dan yönlendirme talep edilmektedir.

İzmir İş Ortağı/ Business Partners Programı ile yerli ve yabancı yatırımcının yatırım süreçleri ile ilgili YDO hizmetlerinin tamamlayıcısı niteliğindeki ihtiyaçların giderilmesi konusunda yatırımcının YDO'dan talep ettiği yereldeki güvenilir, kaliteli hizmet sağlayıcı firma yönlendirmesinin partner firma havuzu oluşturularak kurumsal bir zeminde yapılması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda İzmir'e yatırım yapacak firmaların; mali müşavirlik, hukuk müşavirliği vb. konularda YDO'dan aldığı danışmanlık hizmetinin devamı niteliğindeki mesleki hizmetlerin ve fizibilite sürecinde ihtiyaç duyulan yan hizmetlerin yerelde güvenilir kurum ve kuruluşlar tarafından, ücretsiz veya düşük maliyetli ve hızlı bir şekilde alınmasını sağlayarak yatırımcının yatırım sürecini kolaylaştırmak amaçlanmaktadır. Ayrıca, söz konusu hizmetlerin yerelde kurumsal bir şekilde verilmesinin sağlanması konusunda YDO'nun koordinasyonu ile hizmet sağlayıcıların ve YDO uzmanlarının hizmet kalitesinin artırılması da hedeflenmektedir.

Genel Yatırım Tanıtım ve Destek Faaliyetleri: İzmir'e yatırım yapmayı planlayan yatırımcı firmalara ihtiyaç duydukları bilgileri temin etmek ve projeleri özelinde yatırım alanının bulunması, kurumlarla koordinasyon, teşviklerle ilgili bilgilendirme, izin ruhsat işlemlerinin yürütülmesi gibi her süreçte teknik danışmanlık görevi kapsamında destek faaliyetleri yürütülmeye devam edilecektir.

Bu görev alanı kapsamında iki temel amaç gözetilmektedir:

1. Yeni yatırımların İzmir'e gelmesine katkı sağlamak
2. İzmir'de hâlihazırda yatırımları bulunan firmaların mevcut yatırımlarını muhafaza etmelerine ve yatırımlarını büyütmelerine katkı sağlamak

Bu iki temel amaç kapsamında potansiyel yatırımcılara yatırım süreçlerinde danışmanlık hizmetleri verilmeye devam edilecektir. Potansiyel yatırımcılara daha iyi hizmet verebilmek için gerekli materyal ve raporların hazırlanması, ilgili kurumlarla ortak çalışmalar yürütülmesi, ilgili komis-

yonlarla toplantılar yapılması, yatırım hareketlerini izleyen uluslararası veri tabanlarına üye olunması gibi altyapı faaliyetleri yürütülecektir.

İzmir'e hali hazırda yatırım yapmış olan yatırımcıların sorunlarının çözümü ve yeni yatırım planlarının hayata geçirilmesi amacıyla firma ve özel yatırım bölgelerine saha ziyaretleri gerçekleştirilecek ve destek faaliyetleri sürdürülecektir. Bu ziyaretler kapsamında, yapısal görüşmelerle yatırımcıların sorunlarının yerinde tespit edilmesi ve çözüme yönelik adımlar atılması sağlanacaktır. Bu ziyaretler ile kamunun yatırımcı gözündeki bürokrasi yaratan olumsuz imajının iyileştirilmesi, yatırımcının sorunlarını çözmek için onun ayağına giden yeni bir kamu imajı oluşturulabilmesi hedeflenmektedir. 2023 yılı boyunca yapılacak bu ziyaretler aylık olarak planlanacak ve haftalık olarak uygulanacaktır. Bu faaliyet kapsamında 120 firma ziyareti gerçekleştirilerek raporlanacaktır.

Bu faaliyet kapsamında gerçekleştirilecek diğer bir çalışma, yatırımcılara hizmet vermek üzere yazılım tabanlı bir gayrimenkul veri tabanı oluşturulmasıdır. Oluşturulacak bu veri tabanı aracılığıyla potansiyel yatırım alanlarının belirlenmesi, belirlenen alanların niteliği ve mülkiyeti çerçevesinde değerlendirme yapılarak yatırımcıya ve arazi sahibine olasılıkların sunulması ve mevcut uygun yatırım alanlarının uygun değerlerle yatırımcılara sunulması yatırımcı ve gayrimenkul sahibi arasında uzlaşma ortamının kolaylaştırılması hedeflenmektedir.

Yabancı Sermayeli Firmalar Buluşması: İzmir'de faaliyette olan ve İzmir'in yatırım ortamını tanıma konusunda daha çok rehberliğe ihtiyaç duyan yabancı yöneticilere sahip yabancı sermayeli firmaların, ilgili kuruluşlarla bir araya geldiği ve işbirliği imkânlarının görüşüldüğü "Yabancı Sermayeli Firmalar Buluşması" etkinliği düzenlenecektir.

4.1.5. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Kurumsal Gelişim başlığı altındaki 2023 yılı içinde bu başlık altında herhangi bir faaliyet planlanmamaktadır. Ancak yıl içinde yapılan değerlendirmelerde uygun bir faaliyet belirlenirse başlık revize edilecektir.

4.1.6. Diğer Proje ve Faaliyetler

Eğitim Faaliyetleri: Ajans personelinin mesleki ve kişisel yetkinliklerinin geliştirilmesi amacıyla çeşitli eğitimler düzenlenecektir. Ajans eğitimleri çalışanların uzmanlık alanlarının, kurumun idari kapasitesinin ve çalışanların kişisel

ilgi ve becerilerinin geliştirilmesi olmak üzere üç ana alanda gerçekleştirilecektir. Ajans personeli için söz konusu alanlarda gerçekleştirilmesi planlanan başlıca eğitim konuları

aşağıdaki tabloda örneklenmiştir. Yıl içinde gelişen ihtiyaçlara göre Ajans mevzuatındaki standartlar baz alınarak ilgili başlıklarda yeni eğitimler kurgulanabilecektir.

No	Alan	Eğitim Konusu	Eğitimin Amacı
1	Uzmanlık Alanlarının Geliştirilmesi	Makro Ekonomik Göstergelerin Yorumlanması	Piyasa ve genel ekonomik durumu değerlendirmede önem taşıyan temel gösterge ve politikalar detaylı olarak incelenecek ve bu kavramların yorumlanmasına yönelik bilgi aktarımında bulunulacaktır.
2	Uzmanlık Alanlarının Geliştirilmesi	Kamu Politikası Uzmanları için Ekonomi	Bölgesel kalkınma alanında politika yapıcı konumda olan ve bu politikaların hayata geçirilmesi noktasında faaliyetler gerçekleştiren Ajansın yapacağı çalışmalarda kapsamlı bir ekonomi nosyonu edinerek çalışmalarına bu perspektiften bakmalarını güçlendirecek bir ekonomi eğitimi alınması amaçlanmaktadır.
3	Uzmanlık Alanlarının Geliştirilmesi	İnovasyon ve Tasarım	Küresel Rekabet İçin Ürün Tasarımı ve Ar-Ge, Sürdürülebilirlik ve Eko-Design, Tasarım Trendleri, Akıllı Ürünler, Girişimcilik Başarı Öyküleri gibi konularda bilgi sağlanması.
4	Uzmanlık Alanlarının Geliştirilmesi	Bölgesel Kalkınma Teorisinde Son Dönem Gelişmeler	Bölgesel kalkınmada geliştirilen yeni yaklaşımlar ve bunların uygulamaları hakkında (Yapabilirlikler yaklaşımı, Akıllı Uzmanlaşma vb.) bilgi sahibi olmak.
5	Uzmanlık Alanlarının Geliştirilmesi	CBS'ye Giriş ve Temel Uygulamalar	Mekânsal verilerin, önceliklerin ve politikaların analizi ve görselleştirilmesi için özellikle ArcGis programı kapsamında kapasiteyi geliştirmek, alt bölge strateji çalışmalarına mekansal analiz girdisi sağlamak.
6	Uzmanlık Alanlarının Geliştirilmesi	CBS Mekansal Analiz Uygulamaları	Mekansal verilerin detaylı analizine ilişkin ArcGis programı kapsamında sunulan tekniklere ilişkin bilgi ve becerilerin geliştirilerek uygulamaya koyulması.
7	Uzmanlık Alanlarının Geliştirilmesi	Design Thinking	Farklı ihtiyaçlara yönelik yenilikçi çözüm metotları geliştirilmesi, tanımlama, araştırma, yorumlama, fikir geliştirme, prototipleme ve değerlendirme aşamalarından oluşan Design Thinking metodu konusunda bilgi edinilmesi ve uygulanması
8	Ajans İdari Kapasitesinin Geliştirilmesi	Araştırma Yöntemleri ve Veri Derleme	Analiz ve planlama çalışmalarında gerek duyulan yüz yüze görüşme, anket tasarımı ve analizi, kümelenme analizi, veri derlenmesi ve yorumlanması alanlarında kapasiteyi geliştirme.

Ajans personelinin eğitim faaliyeti kapsamında ulaşılması hedeflenen sonuçlar aşağıdaki Çıktı Performans Göstergeleri tablosunda yer almaktadır.

Çıktı Performans Göstergeleri						
No	Bileşen Adı	Çıktı Göstergesi	Birim	Hedef		Doğrulama Kaynağı
				2023	Toplam	
1	Eğitim Faaliyetleri	Çalışan Bazında Yıllık Olarak Eğitime Katılım Süresi	Gün	10	30	Ajans Faaliyet Raporu
2	Eğitim Faaliyetleri	Yeni İstihdam Edilen Personele Yönelik Oryantasyon Eğitimi	Saat/kişi	60	60	Ajans Faaliyet Raporu

Personel Giderlerine İlişkin Ödemeler: İlgili mevzuat, Toplu İş Sözleşmesi, Yönetim Kurulu kararları ve mahkeme kararları çerçevesinde personel maaşları, diğer mali ve sosyal haklar, vergi, harç vb. ödemeler gerçekleştirilecektir.

Ajansın Hukuki Süreçlerinin Yürütülmesi: Ajansın taraf olduğu davalar ve icra takipleri ile ilgili süreçler yürütülecek, Yönetim Kurulu veya Genel Sekreterlik makamı ve diğer birimlerden sorulan hukuki konular ile hukuki, mali, cezai sonuçlar doğuracak vaka ve işlemler hakkında görüşler oluşturulacaktır. Ayrıca Ajansın imzalayacağı anlaşma ve sözleşmeler ile Ajans tarafından düzenlenen yönerge, sözleşme ve protokoller incelenerek mevzuata uygunlukları değerlendirilecek, hukuki işlem yapılmak üzere iletilen projelerin yasal takipleri gerçekleştirilecektir.

Genel İdari Hizmetlerin Gerçekleştirilmesi: Genel idari hizmetler kapsamında mevcut hizmet binasının kirası, stopajı, ortak giderlere katılım payı, bakım-onarım ve diğer giderler karşılanacak, hizmet alımı yöntemiyle gerçekleştirilen kurumsal hizmetlerle ilgili giderler ödenecektir. Ajans faaliyetlerinin etkin bir şekilde yerine getirilmesi için kullanılacak yeni bir hizmet aracı alımı, kırtasiye, temizlik malzemesi gibi tüketime yönelik malzemelerin alınması, haberleşme, ulaşım, iletişim, yeni personel alımı ve oryantasyonuna ilişkin giderler gibi hizmet alımları ile, noter masrafları, mahkeme harçları, vergiler ve diğer yasal giderler karşılanacaktır.

Ayrıca bu bileşen kapsamında Ajans Kurumsal Yönetim Birimi'nin iş süreçlerine uyumluluğu gözetilerek çalışma modelinin belirlenmesi, kavramsal tasarımın oluşturulması ve bütünleşik, entegre çalışacak şekilde İş Süreç Sistemlerinin hayata geçirilmesini sağlayacak ilgili modüler yapı yazılım kurulumu ile mevcutta kullanılan yazılımlar için gerekli danışmanlık, geliştirme, bakım ve destek hizmetlerinin alımı gerçekleştirilecektir. Kalkınma ajansları personelinin performans değerlendirilmesinin yapılabilmesine yönelik Bakanlığımızca TÜBİTAK SAGE ile bir protokol kapsamında bir yazılım geliştirilmiş olup söz konusu yazılıma ilişkin Ajansımız payına düşen kısmın ödemesi gerçekleştirilecektir.

Ajansın bilgi teknolojileri donanım ve yazılım altyapısı geliştirilerek, bilgi güvenliği ve veri yedekleme için güncel teknolojiler kullanılacaktır. Bilgi güvenliği ve kişisel verilerin korunması kapsamında yürürlüğe giren mevzuatlara yönelik kurumsal uyumlaştırma çalışmaları nedeniyle oluşturulan iç yönerge, politika ve kuralların güncel tutulması sağlanacaktır.

Ajans kütüphanesinin şehrin tarihi, sanayisi ve iktisadi hayatı ile ilgili araştırmalara imkan verecek şekilde içeriği ve teknik altyapısı geliştirilmeye devam edilecektir. Bu

yolla başta İzmir üniversiteleri olmak üzere ilgili kurumlarla işbirliklerinin geliştirilmesi, Ajansın, kalkınma ajansları genel misyonlarından olan bilgi üreten bir yapı olma işlevine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Yapılacak söz konusu çalışmalar ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde hayata geçirilecektir.

Ajans İnternet Sitesi ve Sosyal Medya Hesaplarının

Yönetimi: Ajans internet sitesi teknik altyapısı güncel tutulacak ve üretilecek içeriklerle desteklenecektir. Arama motoru optimizasyonu ve sosyal medya tanıtımları yapılacaktır. Sosyal medyanın etkin kullanımı sağlanarak düzenli paylaşımlar gerçekleştirilecektir. Ajansın faaliyetlerini anlatan Türkçe ve İngilizce e-bülten periyodik olarak hazırlanacak, e-posta ile gönderilecektir. Ajans internet sitesi ve sosyal medya hesaplarının yönetimi ile ilgili faaliyetler devam eden biçimde ele alınacaktır. www.investinizmir.com yatırım tanıtımı sitesine düzenli haber eklenmesi ve ilgili bölümlerin güncellenmesi sağlanacaktır. Ayrıca sosyal medya hesaplarından düzenli olarak bilgi paylaşımı yapılacaktır. 2023 yılı boyunca internet tabanlı tanıtım faaliyetleri ve internet sitesinin güncellenmesi sürdürülecektir.

Ajansın Medyada Takibi ve Kurumsal İlanlar: Kurumsal ilan çalışmaları yapılacak ve bu ilanlar gazete ve dergilerde yayımlanacaktır. Aynı zamanda aylık olarak medya takip hizmeti alınmasına devam edilecektir. Faaliyet 2023 yılı boyunca sürdürülecektir.

Hizmet Binası Yapılmasına İlişkin Faaliyetler: Ajansımızın ihtiyaçlarını gözeticek şekilde, kamu kaynağı kullanmadan arsa payı karşılığı yöntemi ile hizmet binası yaptırılması çalışmalarına başlanılmış olup 2022 yılı içinde binanın avan projesi hazırlanmıştır. İhale süreci ve ilgili diğer işlemlere 2023 yılında devam edilecektir.

5. YEREL KALKINMA FIRSATLARI

Ajans tarafından uygulanacak SOP'ların odağında yer almayan ancak bölgesel kalkınma açısından fayda görülen proje ve faaliyetler Yerel Kalkınma Fırsatları başlığı altında ele alınmıştır.

Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında yer alan proje ve faaliyetlerin bütçesi, gider bütçesinin yüzde 20'sini aşmamaktadır.

5.1. Amaç

Bu faaliyetlerin amacı, Ajansın SOP ile çalışma yönetime geçmeden önce başlayan ve uygulama yükümlülüğü olan mali destek uygulamalarının ve yeni eklenen faaliyetlerin en verimli şekilde sonuçlandırılmasıdır.

5.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Bu faaliyetlerin gerekçesi, Ajansın SOP ile çalışma yönetime geçmeden önce başlayan ve uygulama yükümlülüğü olan mali destek uygulamalarının ve yeni eklenen faaliyetlerin sonuçlandırılmasıdır.

5.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

YKF ile ulaşılması hedeflenen sonuçlar aşağıdaki Temel Performans Göstergeleri ve Çıktı Performans Göstergeleri tablolarında yer almaktadır.

Temel Performans Göstergeleri				
No	Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Hizmet Sağlayıcıların Proje Başvuru Sayısında Artış	Yüzde	10	Ajans verileri, ilgili destek sağlayıcı kurumların verileri
2	Hizmet Sağlayıcıların Başarılı Proje Sayısında Artış	Yüzde	15	Ajans verileri, ilgili destek sağlayıcı kurumların verileri
3	Eğitim Verilen Hizmet Sağlayıcı Kurum Sayısı	Adet	10	Faaliyet Raporu
4	Toplam Faydalanan Kurum Sayısı	Adet	25	Ajans Faaliyet Raporu

Çıktı Performans Göstergeleri					
No	Çıktı Göstergesi	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı	
			2023		
1	Eğitici Eğitimi Verilen Kişi Sayısı	Kişi	20	20	Ajans verileri
2	Analiz Raporu	Adet	0	2	Ajans Faaliyet Raporu
3	Katılım Sağlanan Toplantı Sayısı	Adet	10	10	Ajans Faaliyet Raporu
4	Faaliyetlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi	120	120	Ajans Faaliyet Raporu
5	Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Kişi	100	100	Ajans Faaliyet Raporu
6	Teknik Destek Programı	Adet	1	1	Ajans Faaliyet Raporu

5.4. Proje ve Faaliyetler

Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında gerçekleştirilecek olan program, proje ve faaliyetler aşağıdaki YKF bileşenleri tablosunda yer almaktadır.

İKY Kodu	Bileşen Adı	Tür	Yöntem	Sorumlu Kuruluş	Sorumlu Birim
1	İzmir Bölge Planı Hazırlık ve Tanıtım Çalışmaları	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	TÜM BİRİMLER
2	Ajansın Yurt Dışı İlişkiler Ağının Geliştirilmesi	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA, Dışişleri Bakanlığı İzmir Temsilciliği, TİKA, THY, İKTİM	TÜM BİRİMLER
3	Genç İstihdamı Teması Kapsamında Yürütülecek Programlar	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	TÜM BİRİMLER
4	Hafıza İzmir Kültür, Sanat ve Araştırma Dijital Arşivi Çalışmaları	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	PİGK
5	Ajans Tarafından Yapılacak Tanıtım Çalışmaları ve Organizasyonlar	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	PİGK
6	Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri	Faaliyet	Mali Destek Yürütme	İZKA	TÜM BİRİMLER
7	Teknik Destek Programı	Alt Program	Teknik Destek Programı	İZKA	TÜM BİRİMLER
8	İlle de Tarım Olsun	Alt Program	Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı	İZKA	PUİB
9	Kadınlar ve Gençler için Karabağlar Mobilya Akademisi	Alt Program	Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı	İZKA	PUİB
10	Büyük Düşün Gerçekleşsin	Alt Program	Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı	İZKA	PUİB
11	Sürdürülebilir Sosyo-ekonomik Uyum için Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi	Proje	Dış Paydaş Projesi	STB	YGPB
12	İşten Sosyal Uyuma Projesi	Proje	Dış Paydaş Projesi	STB	PUİB

5.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

İzmir Bölge Planı Hazırlık ve Tanıtım Çalışmaları: Hazırlık çalışmaları devam eden İzmir Bölge Planı 2022 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır. Bununla birlikte, süreç içerisinde ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda araştırma ve analiz çalışmaları gerçekleştirilecek; hazırlanan Bölge Planı'nın basımı, yayımı, paydaşlara tanıtımı ile ilgili faaliyetler yapılacaktır.

5.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

Ajansın Yurt Dışı İlişkiler Ağının Geliştirilmesi: Ajansın, yatırım tanıtımı ve bölge kalkınması amacıyla yürüttüğü çalışmaların daha yaygın duyurularak tanıtılması amacıyla yabancı kalkınma ajanslarının Türkiye temsilcilikleri, yabancı ülke misyonlarının ticaret müşavirlikleri, ülkemizin yurt dışı temsilcilikleri ile işbirlikleri geliştirilerek yapılan çalışmaların etkinliğinin ve etkisinin artırılması amaçlanmaktadır. 2023 yılında İzmir'in tanıtılması amacıyla yürütülecek bu faaliyetlerle söz konusu tüm paydaşlarla etkin bir iletişim ağı kurulmaya çalışılacaktır.

Ajansın yatırım tanıtım faaliyetlerinde odaklandığı sektörler kapsamında, özellikle yatırım tanıtım faaliyetlerinde uzmanlık geliştireceği hedef ülkeler Danimarka, Almanya, Çin ve İspanya olarak belirlenmiştir.

Genç İstihdamı Teması Kapsamında Yürütülecek Programlar: Ajansımızın genç istihdamı teması kapsamında yürüteceği programlar aşağıda sıralanmıştır:

- Beceri Geliştirme Programı:** Gençlerin iş hayatına geçişte deneyim eksikliğinden kaynaklı sorunlar yaşaması sebebiyle kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör firmalarıyla iş birliği halinde beceri geliştirme programları oluşturulacaktır. Robokod İzmir-Temiz Enerji Robotik Programı, GençBİZZ İzmir Temiz Enerji ve Akıllı Şehirler Programı bu kapsamda uygulanacak programlardan ikisidir.
- İstihdam Garantili Eğitim Programı:** Bölgede sanayi ve diğer sektörlerde ihtiyaç duyulan niteliklerin karşılanmasına yönelik eğitimler verilecektir. Bu kapsamda; bölgedeki firmalar, teknokentler, OSB'ler, ticaret ve sanayi odaları, yerel yönetimler gibi kurum/kuruluşlarla yapılacak görüşme ve iş birlikleri doğrultusunda piyasanın ihtiyaç duyduğu nitelikler belirlenecek ve bu niteliklerin kazandırılmasına yönelik istihdam garantili eğitim programları düzenlenecektir.
- Kalkınma Ajansları Destek Programları:** Kalkınma ajanslarının destek verdiği projelerde (MDP, GPD gibi)

yararlanıcı kuruma proje süresi içinde stajyer çalıştırılmasına yönelik yönlendirmeler yapılacak ve bu hususlar rehberlerde açıkça zikredilecektir. Mali destek programlarında staj imkânı sağlayan projelere ilave puan verilecek ve güdümlü projelere zorunlu staj bileşeni eklenecektir. Genç istihdamına yönelik destek programları hayata geçirilecektir. Ajansların özel sektöre yönelik sunduğu destek programlarında genç istihdamı sağlanması önceliği getirilecektir. Ayrıca SOGEP kapsamında Ajanslar, dezavantajlı gençlere yönelik projelerin geliştirilmesini ve yönlendirilmesini sağlayacaktır.

d. Kırsal İstihdamı Artırma Programı: Gençlerin kırsal alanlardaki istihdam olanaklarının artırılması amacıyla şu alanlarda çalışmalar gerçekleştirilecektir:

- Kırsal alanlarda gelir getirci faaliyetlerin yürütülmesi
- Gençlerin kırsal alanda tarımsal üretim yapmasının desteklenmesi
- Kırsalda kooperatifleşmenin özendirilmesi
- Eko-turizm, yöresel ve doğal ürünlerin üretiminin teşvik edilmesi
- Tarımsal nüfusun gençleştirilmesi ve genç çiftçilere yönelik mali destek programları
- Modern seracılık çalışmalarının yürütülmesi
- Tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesine yönelik çalışmaların yürütülmesi
- Ziraat Fakültelerinden mezun gençlere kırsala dönüşün teşviki
- Akıllı tarım ve dijital tarım gibi modern uygulamalar konusunda eğitimler
- Kırsal kalkınma, kooperatifleşme, girişimcilik, proje hazırlama ve uygulama ve devlet destekleri konusunda eğitimler

e. Yerel Bazlı Genç Girişimcilik Destek Programı: Ajanslar, faaliyet gösterdikleri bölgelerin rekabet gücü olan sektörlerinde bir darboğaz ya da özel bir alanda ihtiyaç tespit etmeleri halinde bu konuya özel genç girişimcilik programı tasarlayacaklardır. Bölgelerin ihtiyaç duydukları spesifik alanlarda/konularda/sektörlerde gençler tarafından yeni girişimlerin kurulması desteklenecektir. Bu konuda bölgenin ya da bölgenin öne çıkan sektörlerinin rekabet gücünü artıracak ya da önemli bir ihtiyacı karşılayacak girişimler desteklenecektir. Program neticesinde destek alacak ve kurulacak yeni girişimlerin genç istihdamı sağlaması esastır.

Hafıza İzmir Kültür, Sanat ve Araştırma Dijital Arşivi

Çalışmaları: Kuruluş kanunu ile tanımlanan görevlerinin yanı sıra, Ajansımız, İzmir tarihi ve kültür yaşamını araştırmaya ve zenginleştirmeye yönelik eserlerin üretilmesine dönük çalışmalar da gerçekleştirmekte, 2019 yılından bu yana İzmir Kalkınma Ajansı Kültür Yayınları kapsamında oluşturulan “İzmir’in Kültür İnsanları”, “İzmir Tarihi” ve “İzmir Kültür Varlıkları” serileri dijital ve basılı mecralar yoluyla okuyucularla buluşturulmaktadır. 2023 yılından itibaren ise, “Hafıza İzmir” üst kimliği altında kültür ve tarih alanındaki çalışmaların bütünlüklü olarak ele alınması hedeflenmektedir. Bu kapsamda İzmir tarihinde önemli yeri olan iş insanı, sanatçı, bürokrat ve spor insanları özelinde çalışmalar yapılarak, oluşturulacak olan arşivin bir ihtisas kütüphanesine dönüştürülmesiyle, her kesimden kullanıcılar ve araştırmacılarla buluşturulması planlanmaktadır.

5.4.3. Tanıtım Faaliyetleri

YKF kapsamındaki tanıtım ve yatırım destek faaliyetleri aşağıda yer almaktadır:

Ajans Tarafından Yapılacak Tanıtım Çalışmaları ve Organizasyonlar: Ajansın geçmiş dönem kapanan programları ve bu programlar kapsamındaki başarı hikâyeleri başta olmak üzere, gerçekleştirilen faaliyetlerle ve çalışma öncelikleri ile ilgili olarak tanıtım filmleri hazırlanacak, tanıtım materyalleri oluşturularak etkin tanıtıma yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir. Mali destek programlarının, güdümlü projelerin ve diğer destek faaliyetleri ile Ajans faaliyetlerinin süreç ve sonuçlarının daha yaygın ve etkin olarak kamuoyuna duyurulması, gelecek dönem çalışmalarının planlanması için geniş katılımlı toplantılar düzenlenecek, tanıtım ve yaygınlaştırma boyutunda yazılı-görsel basın kanalları ile dijital medya kanallarında tanıtıma yönelik çalışmalar hayata geçirilecektir.

Ajansın Çalışma Programının ve program kapsamındaki önceliklerin kamuoyunda daha iyi anlaşılması, benimsenmesi ve bu yolla başarısının artmasını sağlamak üzere yıllık ve yıl içinde belirli periyodlarla, toplantı, görsel ve basılı malzeme üretimi, tanıtım çalışmaları gerçekleştirilecektir.

2019 yılında çalışmalarına başlanan ve 2022 yılında güncellenen içeriği ile erişime açılan, İzmir’in tarihinin dönemler itibarıyla modellendiği ve web tabanlı bir platformda etkileşime imkân verecek teknolojik altyapı ile sunulduğu İzmir Zaman Makinesi web sayfasının tanıtımı çalışmalarına devam edilecektir. Bu kapsamda üretilen içeriğin nitelikli fikri tapu (NFT) olarak kripto varlığa dönüştürülmesi, özel

koleksiyonlar aracılığıyla kripto varlık borsalarında satışı ve Ajansa faaliyet geliri yaratılması, oyun geliştirme, eğitim, turizm tanıtım vb. gibi amaçlarla çok yönlü kullanımına imkan verecek çalışmalara devam edilecektir. Bu platformun Viyana merkezli Time Machine Europe ağı kapsamındaki diğer projelerle karşılıklı işbirliği geliştirmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda, bu amaca yönelik olarak kamu, özel ve sivil toplum kuruluşları ile gerekli işbirlikleri oluşturulacak, bu platformda kullanılan modelleme ve gösterim teknolojilerine ilişkin yerelde mevcut kapasitenin geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir. İzmir kamuoyunun bu teknoloji ve çalışma ile ilgili bilgi sahibi olmasına yönelik bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilecektir. Portalın, dijitalleşme konusunda ve yakın gelecekte başta turizm olmak üzere birçok sektörü doğrudan ve derinden etkileyecek sanal uygulamalar konusunda kent genelinde ve paydaşlarımız nezdinde farkındalık yaratıcı ve kapasite oluşturmaya bir etki sağlaması amaçlanmaktadır. İzmir Zaman Makinesi projesine ilişkin bölgedeki farkındalığın artırılması için bölgedeki paydaşlarla işbirliği yapılarak bir otobüsün tefrişi yapılarak bir dijital deneyim alanı olarak dönüştürülmesi sağlanacak, özellikle periferide kaldığı için erişim konusunda dezavantajlı olan ilçelerde bu otobüs aracılığıyla vatandaşlara projenin tanıtımı yapılacaktır.

Cumhuriyetimizin kuruluşunun ve 1. İzmir İktisat Kongresi’nin düzenlenişinin 100. yılı olması münasebetiyle, Milli Mücadeleyi, ülkemizin ulusal iktisat politikasının belirlenmesini sağlayan kongrenin önemini, İzmir’in özellikle iktisadi hayatı, sanayisi ve ticaretini, tarih boyunca bir liman şehri olması işlevini merkeze alan sergi, panel ve sempozyum gibi faaliyetler düzenlenecek, bu kapsamda düzenlenecek etkinliklerin planlamasında rol alınacaktır. Bu kapsamda ilki 2022 yılında gerçekleştirilen “Geçmişten Günümüze İzmir Limanı Sempozyumu”nun ikincisinin yapılması ve “Milli Mücadelenin 100. Yılında İzmir’de Spor Sempozyumu” düzenlenmesi öngörülmektedir.

Ayrıca 2022 yılında başlayan ve İzmir’in kalkınma vizyonunu oluşturmak üzere “Temiz Enerjinin Başkenti İzmir” ile “Yenilikçi Endüstrilerin Öncü Şehri İzmir” projeleri ile paralel biçimde, Tech İzmir İzmir Teknoloji, İnovasyon ve Bilim Festivali’nin 2023 yılında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Tech İzmir, İzmir girişim ekosistemi ve özellikle yüksek öğrenim düzeyindeki gençlerin buluşmasını hedefleyen, Ajansımızın bölgemiz için ortaya koyduğu mavi büyüme ve yeşil büyüme eksenleriyle uyumlu, yeşil girişimcilik, yeşil tasarım, eko-inovasyon, yeşil işler, tarım teknolojileri gibi tematik odaklarda konferans ve panellerin gerçekleşeceği,

fuat ve konserlerle zenginleşen entegre bir organizasyon şeklinde gerçekleştirilecektir.

İzmir'in tarihi ve kültürel değerlerinin, Ajansın tanıtım ve yatırım destek konularındaki faaliyetlerini destekler nitelikte çalışmalarda değerlendirilmesine yönelik yayın ve araştırma çalışmaları gerçekleştirilecektir. Ajansın çalışma yürüttüğü ve sonuç odaklı programları kapsamında odaklanma alanlarında olan konulara ilişkin Ajans çalışmalarının etkinliklerini artırıcı, İzmir ve ülke ekonomisine katkı sağlayacak nitelikte olmak kaydıyla yurtiçi veya yurt dışında tanıtıma yönelik etkinlik, organizasyon, materyal üretimi ve danışmanlık alımı gibi faaliyetler gerçekleştirilebilecektir.

5.4.4. Ajans Destekleri

Ajans tarafından geçmiş yıllarda ilan edilen ve uygulaması halen devam eden mali destek programlarından mevcut SOP'lar ile doğrudan ilişkili olmayanlara bu başlık altında yer verilmiş ve bu şekilde bütçelendirilmiştir.

Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri: Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında yürütülecek proje teklif çağrılarını da diğer destekler ile ilgili olarak başvuru rehberleri ve tanıtım dokümanları hazırlanacak ve basım işlemleri yapılacak, teklif çağrılarını ilan edilecek, proje tekliflerinin hazırlanması ve sunulması konularında bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. 2023 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı kapsamında proje önerilerinin geliştirilmesi süreçleri yönetilecektir. Verilecek eğitimlere ek olarak, potansiyel başvuru sahiplerine teknik yardımda bulunmak üzere danışmanlık hizmet alımı gerçekleştirilecektir. Teklif çağrılarını ilgili olarak projelerin teknik ve mali nitelik açısından değerlendirilmesinde görev alacak bağımsız değerlendiricilerin seçimi ve eğitilmelerine ilişkin faaliyetler yürütülecektir. Bağımsız değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler üstünde gerekli kontrolleri yapmak, görüş oluşturmak, bunları raporlamak ve mali destek için uygun görülen proje listesini önermek amacıyla program bazında değerlendirme komiteleri oluşturulacaktır. Projeler kapsamında ön izleme ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Gerektiği durumlarda program ve projelerle ilgili organizasyonlar düzenlenecek veya mevcut etkinliklere katılım sağlanacak, teknik destek hizmeti satın alımları yapılacaktır.

2022 Yılı Teknik Destek Programı: 2022 yılında sözleşmeleri imzalanarak uygulamasına başlanılan programın 2023 yılının ilk yarısı itibarıyla tamamlanması öngörülmektedir.

İlle de Tarım Olsun: Projeye; öncelikle şiddet mağduru kadınlar ve dezavantajlı konumdaki gençler olmak üzere

roman vatandaşların mesleki bilgi ve becerilerinin geliştirilmesine, gelir düzeyinin artırılmasına, yaşam kalitelerinin yükseltilmesine, sosyal ve ekonomik yaşama aktif biçimde katılımlarına katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Projenin uygulanmasıyla; Roman vatandaşların özel bilgi ve beceri kazandırılarak tarımsal üretimde yer almaları sağlanması suretiyle, Atıl durumda olan tarımsal arazinin değerlendirilerek kanatlı hayvan yetiştiriciliğine uygun hale getirilmesi, çiçek satışında standardizasyonun sağlanarak çiçek satışlarında artış sağlanması yoluyla roman vatandaşlar için gelir kaynakları güçlendirilecektir. Proje Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan 2021 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Uygulama Usul ve Esasları çerçevesinde yürütülecektir.

Kadınlar ve Gençler için Karabağlar Mobilya Akademisi:

Bu proje ile İzmir Marangozlar Mobilyacılar ve Ağaç İşleri ile Uğraşanlar Esnaf ve Sanatkarlar Odası'nın Karabağlar merkezinde yapımı tamamlanan Mesleki Eğitim Merkezi ve Sosyal Tesisinde mobilya sektörünün beklentilerine uygun olarak tasarım ve ara eleman (döşemecilik) ihtiyacına yönelik olarak teorik ve uygulamalı eğitimler ile iş gücüne nitelik kazandırılacak, ilçede yaşayanlara yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerinin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğinin artırılması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında özellikle kadınların ve gençlerin istihdama katılmaları amaçlanmakta olup mobilya sektöründeki ihtiyaçlar doğrultusunda tasarım ve üretim becerilerinin gelişmesine katkı sağlanacaktır. Projenin tamamlanması sonrasında Oda, bölgedeki tüm firmalara erişebilme, bağ kurma ve iş gücü ihtiyacını tespit etme konusunda, kaymakamlık da ilçede işsizlik sorunu yaşayan tüm vatandaşlara ulaşılabilirlik açısından avantaj sağlayacak olup mobilya sektöründe nitelikli iş gücüne ihtiyaç duyan işverenler ile iş arayanlar arasında eşleşmenin de sağlanması amaçlanmaktadır. İşsizlik sorununun çözümü, ailelerin ekonomik yetersizlikler nedeniyle yaşadıkları birçok sosyal sorunun da çözümünü sağlayacak ve dolayısıyla dezavantajlı grupların sosyal uyumunun sağlanmasına katkı sunulacaktır. Proje Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan 2021 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Uygulama Usul ve Esasları çerçevesinde yürütülecektir.

Büyük Düşün Gerçekleşsin: Proje, Bayraklı, Karabağlar ve Konak ilçelerinde uygulanmaktadır. Bu ilçeler, proje öncesi yapılan saha çalışmalarında hem göç hem de sosyo-ekonomik dengesizliğin olduğu, genç işsizliğin yüksek olduğu ilçeler olarak belirlenmiştir. İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2017'de Bayraklı ve Karabağlar

ilçeleri ikinci kademe gelişmiş ilçeler arasında yer almaktadır. Sosyo-ekonomik gelişmişlikleriyle doğru orantılı olarak, net göç hızının genelde pozitif olduğu ve toplamda diğer yerleşimlerden göç aldıkları görülmektedir. Yapılan saha çalışmaları sonucunda, 18-35 yaş arası nüfusun yoğunlukta olduğu ve bu nüfusun demografik yapısı ve eğitim geçmişine bakıldığında, mesleki tanınırlıklarının olmadığı görülmüştür. İhtiyaç duyulan nitelikli insan kaynağını karşılayacak tedbirlerin alınması konusunda projenin katkı sağlaması hedeflenmektedir. Bayraklı, Karabağlar ve Konak ilçelerinde ikamet eden, 18-35 yaş arasında, sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı, iş güvenliği ile ilgili talimatlara uymaları açısından en az ilkokul mezunu olan ve işe ihtiyacı olan vatandaşlar projenin hedef kitesidir. Proje kapsamında, bu ilçelerden proje seçim komisyonu tarafından belirlenecek bireyler mesleki eğitim alarak sertifikalandırılacak ve sonrasında işe yerleşmeleri %50 oranında sağlanacaktır. Bu bağlamda mesleki eğitim için projede belirlenen alanlar; kaynakçılık, CNC operatörlüğü ve metal işleme teknolojileri olup üç ilçede uygulama gerçekleştirilerek yaygın etki yaratılması hedeflenmiştir. Açılacak sertifikalı mesleki eğitim kurslarına her ilçeden 100'er kişi katılacaktır.

5.4.5. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Sürdürülebilir Sosyo-ekonomik Uyum için Girişimcilik

Kapasitesinin Geliştirilmesi: Avrupa Birliği'nin Türkiye'deki Mülteciler İçin Yardım Programı (FRIT II) kapsamında finanse edilen ve Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'nün faydalanıcısı olduğu "Sürdürülebilir Sosyo-ekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi" (ENHANCER) Projesi, 2020 yılı Ocak ayı itibarıyla Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) uygulayıcılığında başlamış olup projenin 2023 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Projenin amacı Türkiye'de geçici koruma altındaki Suriyeli mültecilerin girişimcilik potansiyelinin geliştirilmesi ve geçim kaynaklarının iyileştirilmesi yoluyla sosyo-ekonomik

entegrasyonlarına katkı sağlamaktır. Bu amaç doğrultusunda, İzmir dahil 11 ilde geçici koruma altındaki Suriyeli mülteciler ile ülkemiz vatandaşlarının girişimcilik faaliyetlerinin artırılması, yerel girişimcilik ekosistemlerinin geliştirilmesi, merkezi ve yerel düzeyde politika, uygulama ve koordinasyonun güçlendirilmesine katkıda bulunulması yönünde çalışmalar yapılacaktır.

İşten Sosyal Uyuma (Business to Social Cohesion) Projesi:

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Kalkınma Ajansları ile işbirliği halinde yürütülen proje kapsamında kadın girişimciler ve kadın kooperatiflerinin sosyal ve ekonomik hayata katılımlarının ve kendilerine yeterliliklerinin artırılması yolu ile sosyal uyumun desteklenmesini amaçlamaktadır. Proje ile kadın kooperatiflerinin ve kadın girişimcilerin ihtiyaçlarına yönelik danışmanlık hizmeti verilmesi, danışmanlık hizmeti sonucu ortaya çıkan ihtiyaçlar için aynı destek sağlanması ve desteklenen kooperatiflerin ticarileşme ve satış kanallarını geliştirmeleri amacıyla yerel, bölgesel ve uluslararası tedarik zincirleri, e-ticaret platformları ve hedef illerdeki potansiyel alıcılar nezdinde girişimde bulunulmasına yönelik faaliyetler yer almaktadır. Yerel ürünlerin ticarileşmesi ve tanıtımı için envanter çalışması yürütülerek Türkiye'nin yöresel ürün haritasının çıkarılması ve yöresel ürün platformu oluşturulması da proje kapsamında gerçekleştirilecek çalışmalar arasındadır.

5.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamındaki faaliyetlerden hem mali destek uygulamalarının hem de diğer başlıklar altında yer alan bileşenlerin 2023 yılı içerisinde tamamlanması beklenmektedir.

SOP Zaman Planlama Tablosu				
İKY Kodu	Bileşen Adı	Süre	Başlangıç Dönemi (Yıl/Çeyrek)	Bitiş Dönemi (Yıl/Çeyrek)
1	İzmir Bölge Planı Hazırlık ve Tanıtım Çalışmaları	18 ay	2022/3	2023/4
2	Ajansın Yurt Dışı İlişkiler Ağının Geliştirilmesi	36 ay	2021/1	2023/4
3	Genç İstihdamı Kapsamında Yürütülecek Programlar	36 ay	2021/1	2023/4
4	Hafıza İzmir Kültür, Sanat ve Araştırma Dijital Arşivi Çalışmaları	12 ay	2023/1	2023/4
5	Ajans Tarafından Yapılacak Tanıtım Çalışmaları ve Organizasyonlar	36 ay	2021/1	2023/4
6	Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri	36 ay	2021/1	2023/4
7	2022 Yılı Teknik Destek Programı	15 ay	2022/2	2023/2
8	İlle de Tarım Olsun	24 ay	2021/3	2023/3
9	Kadınlar ve Gençler için Karabağlar Mobilya Akademisi	24 ay	2021/3	2023/3
10	Büyük Düşün Gerçekleşsin	24 ay	2022/4	2024/3
11	Sürdürülebilir Sosyoekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi	48 ay	2020/1	2023/4
12	İşten Sosyal Uyuma Projesi	36 ay	2021/1	2023/4

5.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

Bu faaliyetler kapsamında gerekli olan koordinasyon, faaliyetten sorumlu birim tarafından gerçekleştirilecektir. Bu faaliyet kapsamında yürütülecek alt programların ve güdümlü

projelerin izlenmesinden ve değerlendirilmesinden Proje Uygulama ve İzleme Birimi sorumlu olacaktır.

5.7. İzleme ve Değerlendirme

Mali destek programları kapsamında projelerin sözleşmeye uygun şekilde devam etmesi ve başarılı şekilde tamamlanması için PUİB tarafından destek verilmekte ve sonuçları izlenmektedir. Bu proje ve faaliyetlerden elde edilen sonuçlar ilgili birimler ile paylaşılmakta ve yeni programların kurgulanmasında kullanılmaktadır.

Mali destek programları dışında kalan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ilgili birim sorumluluğunda olup, Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının değerlendirilmesi ilgili birimler tarafından gerçekleştirilecektir.

6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bölge planlarının hayata geçirilmesi için yıllık programlar yerine daha odaklı ve 3 yıllık programlar hazırlanmasının uygulama gücünü artırdığı gözlemlenmektedir. Ajansların bölgeleri açısından önemli konulara ve güçlü oldukları alanlara faaliyet ve kaynaklarını yoğunlaştırmasının Ajansların etkililiklerini de artırması doğaldır.

SOP'ların kurgulanması öncesinde TR31 İzmir bölgesine ilişkin mevcut durum, potansiyel ve dinamikler, bölge planı, bölgeye ilişkin BGUS, Onbirinci Kalkınma Planı, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri çerçevesi incelenmiştir. Bu bilgiler yanında ajans ve diğer kurumlar tarafından yürütülen çalışmalar, bunlardan sağlanan deneyimler, bölgesel analiz ve stratejiler, katılımcı süreçlerden elde edilen görüş ve değerlendirmeler, ajansın sahip olduğu kurumsal potansiyel, mevzuatla belirlenen yetki ve sorumluluklar değerlendirilmiştir. Tüm bu çalışmalar sonrasında belirlenen SOP'lar çerçevesinde Ajans, oluşturmuş olduğu 2021-2023 dönemi Sonuç Odaklı Programları kapsamında 2021 ve 2022 yılı faaliyetlerini icra etmiş, 2023 yılı faaliyetlerinin altyapısını oluşturarak biçimlendirerek uygulama öncesi hazırlıklarını tamamlamıştır.

Yeni dönemde de, Ajans hem kendi kurumsal kapasitesini artıracak hem de bölgede gerekli kapasiteyi oluşturarak iş birliği ve koordinasyonu sağlamayı sürdürecektir. Ayrıca, SOP'ların uygulama süreci sonunda istenilen sonuç ve çıktılara ulaşabilmesi adına gerekli tedbirleri alacak, diğer kalkınma fırsatlarını da en iyi şekilde değerlendirmek suretiyle bölgenin sürdürülebilir kalkınmasına en yüksek katkıyı sağlayacaktır.

2023 Yılı Çalışma Programı, detaylı bir şekilde kurgulanmış olup programda yer alan faaliyetlerin Ajansın yeni birim yapılanması dahilindeki mevcut beşeri, teknik ve finansal kapasitesiyle başarılı bir şekilde uygulanabileceği değerlendirilmektedir.

SOP'lar ile hedeflenen faydaların desteklenmesi için yereldeki kurum ve kuruluşlarca yapılması hedeflenen ilgili projelerin gerçekleştirilmesi de önem taşımaktadır.

Öngörülen risklerin bertaraf edilmesi noktasında yapılacak çalışmalar da SOP'lar ile belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi için önem taşımaktadır.

İZMİR KALKINMA AJANSI

Megapol Çarşı Kule, Halkapınar Mahallesi,
1203/11. Sk. No: 5-7, Kat: 19, 35170 Konak/İzmir

T. +90 232 489 81 81 F. +90 232 489 85 05

www.izka.org.tr